Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Đại học Cornell)

DEPT. OF MAPS, MICROTEXT, NEWSPAPERS
DEC 7 1965

Dư luận quốc tế vô cùng sôi nổi về việc Trung Cộng gửi tối hậu thư cho Ấn Độ

BÊNH HỒI DỌA ẤN ĐỂ LÀM MỜ CHUYỆN THẤT BẠI Ở V.N

NĂM THỨ 2—SỐ 440 8 TRANG 3 ĐỒNG CHỦ NHẬT, THỨ HAI 19, 20-9-1965 (NGÀY 24, 25 THÁNG TÁM ẤT TỴ)

Chính Luận

Chủ nhiệm kiêm Chủ bút : ĐẶNG-VĂN-SUNG ★ 15 Võ-Tánh—Saigon Đ.T. 25.977 ★ Thư ký Tòa soạn : TỪ-CHUNG

● MẶC DẦU TRUNG CỘNG HIỆN ĐÃ ĐIỀU ĐỘNG

14 SƯ ĐOÀN TỚI SÁT ẤN

NHƯNG CHƯA CHẮC ĐÃ DÁM ĐÁNH LỚN

● *Nga cũng bị khiêu-khích*

● PHE QUYẾT LIỆT CÓ THỂ THÚC CHÍNH PHỦ

MỸ PHÁ NGUYÊN-TỬ T.C.

LUÂN ĐÔN BBC.— Tại Việt Nam, những hoạt động của du kích Cộng Sản vẫn giảm dần tới một độ một vài quan sát viên bắt đầu cho rằng những hoạt động tuyên truyền của Trung Cộng ủng hộ Hồi Quốc cốt là để đánh lạc hướng dư luận thế giới vì Cộng sản không dành được thắng lợi tại Miền Nam Việt Nam.

Lần đầu tiên kể từ tháng tư năm nay không có tin nào về những vụ tấn công của Việt cộng trừ những vụ đánh phá của một vài đơn vị nhỏ và tình hình quân sự nói chung đã được giới trí thức cho là yên.

HƯƠNG CẢNG 17-9 UPI.— Nội dung bức tối hậu thư mà Trung Cộng gửi cho Ấn Độ lời lẽ rành rọt đòi Ấn phải triệt hạ tất cả các căn cứ phòng thủ ở vùng biên giới hiện còn ở trong vòng tranh chấp khiến các chuyên viên nghiên cứu về Trung Cộng ở Hương Cảng phải ngạc nhiên.

Trước đây các nguồn tin ngoại giao và tình báo chỉ tiên liệu rằng Bắc Kinh sẽ làm áp lực với Ấn về cuộc xung đột Ấn—Hồi, nhưng không đi đến chiến tranh.

Nhưng sau khi nghiên cứu lời văn của bức tối hậu thư chỉ cho Ấn có 3 ngày để triệt hạ các căn cứ phòng thủ, ở miền biên giới Sikkim nếu không thì sẽ phải chịu hậu quả tai hại khiến cho người ta nghĩ rằng hay là Trung cộng chuẩn bị một cuộc đại chiến thực.

Tuy nhiên người ta vẫn cho rằng nếu Trung cộng tấn công thì cũng chỉ trong quy mô có thể kiểm soát được và có giới hạn.

Một nhà ngoại giao Tây Phương nói rằng: không thấy có gì chứng tỏ rằng Trung Cộng cố gắng chuẩn bị chiến tranh mặc dầu là nói rất cứng. Thêm nữa phải nhận định rằng kể từ khi xảy ra chiến cuộc Triều Tiên, Trung Cộng rất thận trọng giới hạn mọi hành vi xâm lăng.

Thí dụ như hồi dọa lấy KimMôn Mã tổ năm 1958, hồi đánh áp Ấn năm 1962, rồi lại rút luôn, thì dụ như thái độ thận trọng không muốn lâm cuộc ở Việt Nam, mặc dầu là nhiều lần cảnh cáo rằng không chịu khoanh tay ngồi yên. Kể từ khi cuộc xung đột Ấn Hồi bùng nổ trên một quy mô rộng lớn, người ta có căn tưởng cho rằng Trung cộng tìm mọi dịp để lôi Ấn, đánh lạc tình hữu nghị của Hồi và làm cho Hoa Kỳ lúng túng.

Nói cứng, và giả vờ điều động quân là điều ai nấy có thể dự đoán được. Nhưng tất cả các chuyên viên đều ngạc nhiên vì giọng nói quyết liệt trong bức tối hậu thư.

Bức giác thư này không để dành cho Ấn hoặc Trung cộng một con đường lùi nào mà không mất mặt.

Lời đe dọa quá hiển nhiên khiến Ấn không thể nào chấp thuận được. Và đã nói cứng như thế thì Trung Cộng buộc phải hành động nếu Ấn độ từ chối không chịu.

TC có sẵn 14 sư đoàn

Theo sự nhận định của ký giả John A. Barton cũng của cơ quan UPI nhưng ở Tân Đề Li, thì lần này khó mà Trung Cộng có thể áp Ấn như hồi 1962 được nữa, mặc dù là Trung Cộng đã rải ra 14 sư đoàn, mỗi sư đoàn 12,000 người ở biên giới này. Trong số đó lại có vài sư đoàn dân miền núi rất thiện chiến.

Hồi 1962 Trung Cộng đe dọa miền biên giới Ấn—Tây Tạng nhưng lại đánh vào Assam rồi rút luôn.

Lần này Ấn đã tập trung một số quân lớn ở biên giới. Quân sĩ Ấn sau 2 năm dòng ở đây đã thuộc thông thổ hơn trước, và đã được huấn luyện chu đáo. Tuy người ta không tin rằng Trung Cộng sẽ dùng bom nguyên tử để đánh 1 nước Á Châu nhưng người ta vẫn phải ghi nhận rằng đây là lời dọa của một cường quốc có bom nguyên tử đối với một quốc gia không có bom nguyên tử.

Tuy thế, người ta vẫn đợi xem con rồng Trung cộng có phun lửa hay không, khi mà 3 ngày giới hạn trong tối hậu thư đã sắp hết.

Phải diệt căn cơ nguyên tử

HOA THỊNH ĐỐN 17-9 AFP.— Tối hậu thư do Trung Cộng gửi cho chính phủ Ấn Độ buộc trong hạn 3 ngày phải triệt hạ 56 căn cứ quân sự lớn nhỏ ở vùng biên giới Sikkim rõ ràng là đã khiến chính giới Mỹ sửng sốt. Hoa thịnh Đốn vừa ngỏ ý quan tâm tới ảnh hưởng trầm trọng của một hành động quân sự trong miền này. Căn cứ vào đó thì lời dọa của Trung Cộng khiến chính giới Mỹ lo ngại, nhưng trong lúc này Bạch ốc cũng như Bộ Ngoại Giao còn từ chối chưa chịu tuyên bố gì chính thức cả.

1 TIẾP THEO TRANG I

Trận giao tranh đêm 16-9 tại Quảng Ngãi

VIỆT-CỘNG ĐÃ DÙNG LỰU ĐẠN HƠI ĐỘC?

SÀIGÒN.— Theo nguồn tin Reuter, du kích Việt cộng tấn công một đồn viễn tiêu của Chính phủ cách Đà nẵng 160 cây số Nam trong đêm 16-9 vừa qua, và dường như Việt cộng đã dùng lựu đạn hơi độc. Ít nhất, 5 lựu đạn này đã nổ ở trong đồn. Ngay sau đó, 22binh sĩ trong đồn đã bị trúng độc,

Vụ tấn công này xảy ra cách phía Tây tỉnh lỵ Quảng Ngãi 72 cây số (cách Saigon lối 784 cây số Tây Bắc).

22 binh sĩ Việt Nam bị chóng mặt, nôn mửa, 3 giờ sau, 8 người đã bình phục. Đến sáng hôm sau chỉ còn 3 người vẫn khó chịu, nhưng không trầm trọng.

Nếu tin này xác thực thì đây là lần đầu tiên ViệtCộng dùng hơi độc. Tháng trước đại tá Thủy quân Lục chiến đã ra lệnh dùng hơi cay mắt chống ViệtCộng cố thủ trong hang và bắn bổ với đàn bà và con trẻ.

Nhà cầm quyền quân sự Hoa Kỳ đã tuyên bố rằng không ai cho phép viên Đại tá ấy dùng hơi cay và việc xử dụng hơi cay là trái ngược với chính sách của Hoa Kỳ ở Việt Nam.

Việc này cho thấy rõ tại sao ít lâu nay chúng lớn tiếng kêu la rằng quân đội Hoa kỳ dùng hơi độc trong khi thực ra quân đội Hoa kỳ chỉ dùng hơi cay mắt.

Các chiến lược gia Việt-Nam và Hoa kỳ đều quả quyết

1966: TỔNG PHẢN CÔNG

● Quân số Mỹ tại Việt Nam còn phải tăng thêm nữa

● Khó khăn quân sự đã bớt nhưng còn khó khăn chính trị

SAN DIEGO 17-9-UPI.—Tổng Uỷ viên Chiến Tranh Nguyễn hữu Có, hôm thứ tư tuyên bố rằng quân lực VNCH và Hoa kỳ có thể bắt đầu đồng thời tấn công VC sau khi mùa mưa chấm dứt vào mùa thu này.

Thiếu Tướng Nguyễn Hữu Có đã tiên liệu như thế trong một cuộc phỏng vấn, nhân chuyến viếng thăm các căn cứ quân sự Hoa Kỳ cùng với 31 tướng lãnh cao cấp của các quốc gia khác cùng phái đoàn.

Thiếu Tướng nói rằng quân đội Mỹ trấn đóng tại VN đã khiến cho cuộc chiến đấu chống Việt Cộng có một kích thước di động mới.

Nay chúng tôi nhờ thế mà đã có thể phóng ra những cuộc tấn công trên 2 cứ điểm cùng một lúc,

Ông cho biết rằng hồi tháng 2 khi mà Việt cộng tấn công lớn và quân đội VNCH bị ít nhiều thiệt hại thì tinh thần ở Việt Nam xuống tới mức thấp nhất.

Hồi đó là hồi nguy kịch. Đến khi mà phi cơ Mỹ bắt đầu oanh tạc các đường tiếp tế và các kho của Bắc Việt thì tinh thần ở Miền Nam được cải thiện từ đó.

Theo chương trình, Thiếu tướng đã thăm viếng căn cứ hải quân ở Colorado hôm thứ tư, và dự kiến một cuộc tập trận phối hợp thủy quân và không quân trên hàng không mẫu hạm Kearsarge. Hôm thứ năm, Thiếu tướng đi thăm căn cứ hải quân ở Pendleton, là căn cứ đã gửi nhiều TQLC sang Việt Nam.

Khó khăn về quân sự giảm nhưng về chính trị còn

CHICAGO 17-9-(AP).— Thống tướng Maxwell Taylor hôm thứ năm tiên liệu rằng lực lượng Hoa Kỳ tại Việt Nam có thể là sẽ phải vượt quá mức ấn định trước đây.

Ông thuật lại rằng chiến cuộc ở đây đang tiến hành tốt đẹp.

Ông cũng tiên đoán rằng năm 1966 sẽ là năm mà Hoa Kỳ và đồng minh áp dụng sáng kiến và phản công.

Tuyên bố trước một đại hội triệu tập ở Chicago, ông tiên liệu rằng Mỹ phải gửi thêm quân sang Việt Nam, nhưng ông không chịu nói phải tới mức nào mới đủ.

Ông cho rằng hãy còn có những khó khăn về địa hạt chính trị nhưng những sự khó khăn đang thuyên giảm.

Ông gọi chính phủ hiện hữu tại VNCH là một chính phủ có triển vọng, và ông cho rằng chính phủ này có ưu điểm hơn các chính phủ trước bởi vì các quân nhân đã gánh trách nhiệm.

Ông tuyên bố: Hoa kỳ sẵn sàng thảo luận hòa bình với bất cứ ai thành thực tìm kiếm hòa bình, nhưng Bắc Việt phải ngưng xâm lăng và cả tổ chức du kích Việt Cộng phải giải tán.

Ông tiên liệu rằng chiến thắng sẽ nghiêng về bên nào giải quyết được những vấn đề còn lại. Đối với Mỹ những vấn đề còn lại là tiến tới một chính phủ ổn cố tại Việt Nam, củng cố quân lực hiện chưa đủ khỏe ở nội địa, và làm thế nào để thuyết phục Hà nội tin rằng Hà nội phải thay đổi đường lối xâm lược.

Mặt khác của những vấn đề còn lại là cứ phải tăng gia từ từ hiệu lực phá hoại của những vụ oanh tạc và làm thế nào để thuyết phục các cường quốc cộng sản rằng họ không thể thắng.

Theo ông thì tất Bắc Việt phải thay đổi thái độ, bằng không thì phải xin Trung cộng tiếp tay.

Và người Mỹ phải có đủ khả năng để đối phó kịp với quy mô này.

Tin thêm tin của UPI còn cho biết thêm rằng nhận định về khó khăn chính của Miền Nam ViệtNam, Thống tướng cho rằng khó nhất là làm thế nào cho các lãnh tụ chính trị Miền Nam đoàn kết được với nhau.

Ông nói rằng trong suốt năm ông ở Việt Nam ông đã tìm cách thể hiện câu châm ngôn của người Pháp hoặc là cùng hợp ca, hoặc là chết lẻ loi.

Ông cho rằng chính phủ hiện hữu có triển vọng.

Chiến lược khuyến cáo

DALLAS 17-9 UPI —Tướng John M. Connell Tham mưu Trưởng Quân lực Mỹ tối thứ năm dùng danh từ «chiến lược khuyến cáo» để mô tả chính sách oanh tạc Bắc Việt, và nói rằng Mỹ có thể tiêu diệt cả xứ này trong vòng một đêm.

Nhưng làm như thế có thể chấm dứt chiến cuộc ở Việt Nam, lại có thể gây ra một cuộc chiến tranh nguyên tử lớn, đây là điều mà người Mỹ muốn tránh và ngăn ngừa không cho xảy ra.

Theo ông thì mục phiêu hiện giờ là đi tới thương thuyết trên một căn bản công bằng và không cần đến chiến tranh nguyên tử để thực hiện mục phiêu của Mỹ tại Việt Nam.

Ông cho rằng «chiến lược khuyến cáo» đã bắt đầu có ảnh hưởng tại Việt Nam. Và sẽ đến lúc thương thuyết trên một căn bản công bằng khi mà các lãnh tụ Bắc Việt nhận ra rằng cứ tiếp tục xâm lăng thì họ phải trả giá đắt hơn là giá mà họ đã chuẩn bị trả.

Ông ngỏ ý tin chắc rằng Hoa kỳ có thể thực hiện mục phiêu trừ liệu.

Ông còn cho rằng ViệtCộng vẫn tiếp tục nhận được người và võ khí từ

2 XEM TIẾP TRANG 8

Tin mới nhất

Tối thứ sáu, pháo đài bay B-52 đã oanh tạc một sào huyệt Việt cộng ở Cà Mau. Chưa có kết quả. (AP)

GIỜ CHÓT

HÀNG KHÔNG V. N. ĐÍNH CHÍNH TIN CỦA AFP

Tiếp theo nguồn tin của Pháp Tấn Xã, để vấn đề được sáng tỏ, sáng ngày 18-9-65, chúng tôi đã tiếp xúc với Hãng Hàng không VN và được nơi đây cho biết: từ trước tới nay Nha Hàng không Dân sự vẫn cho phép chở 2 trẻ em dưới 12 tuổi ngồi 1 ghế còn trên 13 tuổi mới tính như 1 người lớn. Trong chuyến bay vừa rồi có chở 14 trẻ em dưới 12 tuổi và 24 người lớn. Như vậy nguyên do gây ra tai nạn máy bay không phải là vì chở quá nhiều người theo như AFP đã đánh điện đi.

Và cũng theo Hãng Hàng Không VN cho biết vào hồi 11 giờ ngày 16-9-65 sẽ có một chuyến phi cơ từ Quảng Ngãi đáp xuống phi trường Tân Sơn Nhất, phi cơ này chở thi hài những nạn nhân và phái đoàn của hãng bảo hiểm ra ngoài đó xem xét trở về.

Theo luật định các trẻ em được hãng bảo hiểm bồi thường bằng một nửa số tiền bồi thường của người lớn.

Mỹ mở cuộc điều tra về vụ 40 phi cơ

DỘI BOM TRÁI PHÉP XUỐNG CẦU BẾN HẢI

HOA THỊNH ĐỐN (VOA).— Theo tin điện của thông tín viên đài tiếng nói Hoa Kỳ từ SàiGòn đánh về thì một cuộc điều tra hiện đang được tiến hành về một cuộc oanh tạc trái phép hôm thứ năm xuống cây cầu trong vùng phi quân sự bắc qua con sông chia đôi miền Bắc và miền Nam.

Thỏa ước Genève cấm chỉ hoạt động quân sự trong vùng này.

ĐÀ NẴNG (AP) 17-9.— Nguồn tin quân sự cao cấp Việt Nam hôm thứ Sáu cho hay rằng nhiều chiến đấu oanh tạc cơ có lẽ của Hoa kỳ đã oanh kích mé Bắc cầu Bến Hải trong vùng phi quân sự ngăn cách 2 miền Bắc Nam.

Nhà cầm quyền quân sự Hoa Kỳ ở Đà Nẵng tuyên bố không hay biết vụ oanh tạc nói trên.

Nhưng tin tức ấy hiện đang được phối kiểm.

Theo nguồn tin VN, thì quân bố phòng ở vĩ tuyến 17 đã trông thấy một phi tuần lối 40 chiến đấu cơ dội bom xuống đầu cầu Bến Hải.

Theo tin đài Hà Nội, Bắc Việt đã báo cho Ủy Hội Quốc Tế biết vụ oanh tạc xảy ra vào hồi 9 giờ 40 tối 16-9, các phi cơ bắn hỏa pháo quan sát xong thì các phi cơ khác ném 4 loạt bom. Cầu Hiền Lương đồn Công An và một chiếc ca nô bị phá.

Liên tiếp trong 2 tuần nay Việt Cộng đã tung ra

70 VỤ TẤN CÔNG VÀ KHỦNG BỐ dò sức phòng thủ Saigon

● Bộ binh đã tới vùng rừng U Minh bị B.52 dội bom

● Chạm súng ác liệt ở Bình Định, giặc bỏ lại 30 xác

SÀIGÒN.— Trong số báo ra ngày hôm qua chúng tôi đã loan tin sơ lược về vụ Việt cộng quấy rối ở phía Tây Nam Saigon đêm 16 rạng 17-9. Theo tin chánh thức đồn bị quấy rối là đồn Gò Cát. Về vụ này đài phát thanh BBC còn loan báo thêm chi tiết sau đây:

Trước lúc rạng đông hôm nay 17-9 một nhóm du kích quân Việt cộng đã tấn công một đồn chính phủ cách Saigòn 11 cây số về phía tây nam trong một mưu toan táo bạo nhằm thăm dò sức phòng thủ của thủ đô Việt Nam Cộng Hòa.

Hợp Chủng Xã tường thuật: Việt cộng đã thực hiện những vụ tấn công hằng ngày tại khu vực Saigon trong hai tuần nay dường như với mục đích nhằm cô lập hóa thủ đô. Thông tấn xã này cho hay có 35 cuộc tấn công hay những hành động khủng bố của Cộng sản trong mỗi tuần của hai tuần vừa qua.

Một phát ngôn viên Hoa Kỳ cho hay có chừng 40 du kích quân đã tấn công đồn nhưng đã rút lui vào rừng khi một phi cơ Hoa Kỳ thả những trái sáng xuống. Số tổn thất của chính phủ được mô tả là nhẹ.

Kiểm soát vùng U Minh

SÀIGÒN.— Trong suốt ngày thứ Năm, các đơn vị Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa đã mở một cuộc hành quân lùng địch và diệt địch tại Vĩnh Bình, cách Sàigòn 90 dặm về phía Nam Tây Nam. Trước đó, khu vực này đã bị oanh tạc cơ B-52 dội bom.

Phát ngôn viên quân sự Hoa kỳ cho biết tất cả có hai tiểu đoàn binh sĩ Việt Nam Cộng Hòa đã từ nhiều chiếc giang thuyền xung kích đổ bộ lên bờ.

Cuộc hành quân đã diễn ra trên một khu vực đã bị dội bom. Đơn vị hành quân đã khám phá được năm tấn gạo trong ba căn nhà. Tuy nhiên, không có cuộc đụng độ nào được ghi nhận. Trận dội bom đã gây một vài đám cháy cùng nhiều tiếng nổ phụ.

Ngoài ra, sáng sớm hôm qua, một trung đội VC đã rút lui không nổ một tiếng súng tại xã Hữu Giang, cách An Khê 13 dặm về phía Đông khi thấy một đại đội thuộc Sư đoàn Không Vận Hoa kỳ 101 tiến vào xã.

Dân trong xã cho biết đơn vị Việt Cộng đã vội vã rút lui về phía núi chưa đầy 10 phút trước khi đơn vị Hoa kỳ xuất hiện. Đơn vị Hoa Kỳ đuổi theo truy kích địch nhưng không có kết quả.

Đêm thứ Năm, tại một cứ điểm ở phía Nam Qui Nhơn do Tiểu Đoàn 2 thuộc Trung Đoàn 7 Thủy Quân Lục Chiến Hoa Kỳ trấn giữ, đã xảy ra một trận đụng độ giữa đơn vị Hoa Kỳ và một lực lượng địch không rõ quân số. Đơn vị bạn không bị thiệt hại và thiệt hại địch cũng không rõ.

Cũng trong hôm thứ Năm, một đơn vị Thủy quân Lục chiến Hoa Kỳ tuần thám tại xã Cao Sung ở phía Đông Nam Đà Nẵng, đã hai lần đụng độ đã kéo dài trên 40 phút. Thủy Quân Lục Chiến Hoa Kỳ bị thiệt hại nhẹ. Thiệt hại địch không rõ.

30 địch bị hạ ở Bình Định

Trong một cuộc hành quân diệt địch tại Bình Định, các đơn vị Quân lực Việt Nam Cộng Hòa đã bắn chết 30 Việt cộng.

Theo phát ngôn viên quân sự Hoa Kỳ, thì vùng hành quân ở cách Qui Nhơn khoảng 95 dặm về phía Nam, cạnh quốc lộ 1.

Cuộc đụng độ đầu tiên với một đại đội Việt cộng xảy ra hai giờ sau khi hành quân khai diễn vào hồi 6 giờ 30 sáng.

Sau đó, vào lúc 9 giờ 45, một cuộc chạm súng khác giữa lực lượng hành quân và 3 đại đội địch lại xảy ra ở cách nơi đụng độ đầu tiên không 10 dặm về phía Nam.

Cuộc chiến mỗi lúc mỗi ác liệt và lực lượng địch cuối cùng lại được tăng cường thêm lối 200 tên.

Phi cơ đã được gọi đến yểm trợ cho lực lượng hành quân. Từ 10 giờ đến 13 giờ, phi cơ Skyraider của Không quân Hoa kỳ đã thi hành tất cả 8 phi xuất và oanh kích địch dữ dội, buộc địch phải rút lui.

Kết quả, Việt cộng đã để lại trên trận địa 30 xác mà phần lớn do các đơn vị bộ binh hành quân bắn chết. Còn lực lượng bạn, tổn thất không đáng kể.

Hiện cuộc hành quân lùng địch đang tiếp diễn.

Theo sự ước lượng của cả hai bên

Ấn Hồi thiệt hại chung

8736 ng. 671 xe tăng, 148 phi cơ

Theo sự ước lượng của Ấn và Hồi về sự thiệt hại của hai bên kể từ ngày nổ súng tới nay thì tổng số có tới 8.736 người chết, 671 xe tăng bị phá và 148 phi cơ bị hủy.

Hồi ước lượng sự thiệt hại của Ấn

RAWALPINDI (Reuter)16-9.— Tổng hành dinh quân đội Hồi quốc tại Rawalpindi hôm nay cho biết trong thời gian kể từ 1-9 đến nay quân đội Ấn đã mất 387 xe tăng. 93 phi cơ trong các cuộc giao tranh tại vùng Cachemire.

Nguồn tin chính thức Hồi nói thêm rằng quân đội Ấn thiệt mạng tất cả là 6 889 người. Sự thiệt hại nói trên được tính từ các cuộc giao tranh tại khu vực Chemb trong vùng Cachemire trước khi Ấn tiến quân vượt biên giới vào lãnh thổ Hồi quốc ngày 6-9 vừa qua.

Ấn ước lượng thiệt hại của Hồi

TÂN ĐỀ LI (Reuter) 16-9.— Một phát ngôn viên Bộ Quốc Phòng Ấn độ cho biết rằng tính từ ngày 5-8 đến nay đã có 1.847 binh sĩ Hồi bị giết trong các trận đánh, trong khi Ấn chỉ có 612 binh sĩ tử trận.

Ông cho biết thêm rằng 284 chiến xa Hồi đã bị phá hủy, còn Ấn chỉ mất có 50 đến 60 chiến xa. Theo ông, thì sở dĩ Hồi bị tổn thất nặng nề như vậy, vì chiến xa Hồi không được yểm trợ cho nên rất dễ bị phá hủy.

Ngoài ra, Ấn còn loan báo rằng 55 phi cơ Hồi đã bị hủy diệt.

THỦ TƯỚNG ĐẠI HÀN chớ không phải Tổng Thống SẮP THĂM VIẾNG V.N.

SAIGON (VTX).— Văn phòng Tòa Đô Chính vừa cho biết không phải là Tổng Thống Đại Hàn Đại Quốc mà là Thủ Tướng Đại Hàn được mời ghé qua thăm Saigon.

Nguồn tin trước đây đã loan báo nhầm là Tổng Thống Đại Hàn Phác Chánh Hi sẽ qua thăm Việt Nam.

Cuộc phỏng vấn các tù binh cho biết

Chán nản và thất vọng

là tình trạng chung của lính Việt Cộng

★ Lính BắcViệt không ngờ vàoNam cực đến thế

★ Lính Nam Việt không chú ý tới B.V. bị bom

HOA THỊNH ĐỐN.— Du kích Cộng sản ở miền Nam V.N càng ngày càng thất vọng, chán nản, và không còn tin tưởng vào chiến thắng nữa. Thông tín viên chiến tranh kỳ cựu Jim G. Lucas đã kết luận như vậy sau cuộc phỏng vấn 250 tù binh Việt Cộng.

Trong một bản tin đánh từ Cần Thơ (Miền Nam Việt Nam) về Mỹ mà báo Washington Daily News số ra ngày 16-9 đã đăng tải, ký giả Mỹ ấy viết: « Giới hữu quyền cho rằng những câu trả lời của các tù binh với những thẩm sát viên kinh nghiệm rất đáng được chú ý.

«Một tù binh khác khai rằng Chính phủ sẽ thắng trận vì có máy bay và chiến xa lội nước. Theo một quy chánh viên, Việt cộng không quan tâm đến những vụ oanh tạc BắcViệt. Chúng mong ta ném bom xuống miền Bắc hơn là thả vào quân đội du kích của chúng ở đây.

«Một tù binh Việt cộng khác phàn nàn rằng họ mất nhiều thời giờ đào hầm trú ẩn và hào giao thông, và phải đi bộ suốt đêm. Song du kích sợ các hầm trú ẩn không kém gì bom vì có thể bị mắc kẹt khi hầm sập. Một chính ủy viên thú nhận rằng đơn vị của hắn phải di chuyển ba lần trong hai ngày và không dám nấu ăn vì sợ lộ tung tích. Những tù binh gốc gác ở Bắc Việt nói rằng họ đã được cho biết trước là đời sống ở Nam sẽ cực khổ nhưng không ngờ cực tới như vậy. Họ tin rằng đã bị lừa gạt; họ tưởng Việt cộng đã kiểm soát đại đa số lãnh thổ miền Nam. Họ cũng nghĩ rằng dân chúng sẽ hoan hô họ như những người giải phóng, không dè lại bị tiếp đón như thù địch.

«Các tù binh còn phàn nàn rằng dân làng nhiều khi không tiếp họ và khuyên họ đào ngũ. Một tiểu đội trưởng quy chánh khai rằng một nhóm dân làng đã «chống lại việc chúng tôi đóng quân ở làng vì chúng tôi đã không bảo vệ được họ lại còn mang họa cho họ. Họ chửi rủa chúng tôi và cấm chúng tôi không được lưu lại». Một tù binh khác cho biết rằng dân làng không chịu bán hay góp gạo cho Việt cộng. Một quy chánh viên thú nhận y đã bị nhồi sọ rằng đời sống ở trong «Mặt trận giải phóng miền Nam rất vẻ vang, và các tử sĩ sẽ được tưởng niệm. » Y cảm phẫn khi thấy rằng « Mặt trận không quan tâm đến việc thu lượm xác chết ở chiến trường, và thường thường không thông báo cho gia đình người chết biết, cũng không chỉ chỗ mai táng họ ở đâu. » Du kích quân lo buồn nhất là chết xa quê hương. nhiều xác vùi chung một hố.

Hai phi cơ rớt ở Miền Tây

SAIGON 17-9.— Một phi cơ quan sát O-1E của Lục quân Hoa kỳ đã bắt buộc phải hạ cánh hồi 12 giờ 45 trưa hôm qua và hai nhân viên phi hành đều bị thương trong khi đang thực hiện một phi vụ quan sát cách Saigon độ 80 cây số về phía Nam.

Phi công thuộc Không Lực Hoa Kỳ và hoa tiêu quan sát thuộc Lục quân Hoa Kỳ đã nhảy được ra khỏi phi cơ đang cháy một vài giây sau khi phi cơ ngừng lại. Họ đã được một phi cơ trực thăng UH-1B của Lục quân Hoa Kỳ tới tiếp cứu và đưa về Sàigòn, 10 phút sau đó.

9 XEM TIẾP TRANG 8

MỖI TỐI THỨ BẢY VÀO 9GIỜ THIẾU TƯỚNG KỲ SẼ ĐÍCH THÂN GIẢI ĐÁP CÁC THẮC MẮC CỦA DÂN QUA ĐÀI SÀIGÒN

Bị trúng bom oanh tạc của phi cơ F.100

Kho đạn VC. ở Bình Long nổ tung thành một khối lửa

SAIGON.— Về phía Nam vĩ tuyến 17, trong ngày thứ Năm, các phi cơ xuất phát từ Hàng Không Mẫu hạm Bon Homme Richard đã thi hành 100 phi xuất, nhằm tấn công khu VC tập trung tại các vùng chiến thuật II, III và IV. Trên 85 tấn bom đạn đã dội xuống các mục tiêu làm 89 cơ sở của địch bị thiêu hủy hoàn toàn và 121 cơ sở khác bị hư hại.

Mặt khác, phi cơ không lực Việt Mỹ, trong thời gian 24 giờ tính đến 6 giờ sáng hôm qua, đã thực hiện trên 170 phi xuất hành quân. Trong số, phi cơ Hoa Kỳ xuất trận 99 lần, dội 220 tấn bom và phi cơ Việt Nam xuất trận 74 lần.

Mục tiêu oanh kích là các cơ sở của địch, rải rác ở các Vùng II, III và IV Chiến thuật.

Theo báo cáo, người ta được biết, phi cơ không lực Việt Mỹ đã phá hủy của Việt cộng 200 căn nhà, đánh đắm 19 chiếc thuyền và gây thiệt hại cho 9 chiếc khác. Nhiều Việt cộng cũng đã bị oanh kích tử thương.

Đồng thời, phi cơ Thủy quân Lục chiến Hoa Kỳ cũng thi hành 6 phi vụ hành quân, thiêu hủy 1 căn nhà địch, làm hư hại 3 căn nhà khác cùng phá hủy nhiều hầm của địch trong vùng lân cận Đà Nẵng.

Sau trận oanh kích trong tỉnh Bình Long hôm 15-9, Đại úy phi công Ronal P.Coyie 30 tuổi, thuật lại:

«Chúng tôi đang lượn quanh để sắp sửa oanh kích một đợt nữa, bỗng nhiên tôi được chứng kiến một trận nổ phụ lớn lao nhất trong kinh nghiệm oanh kích của tôi. Khói đen bốc lên ngụt trời, một khối lửa hãi hùng tỏa lên không trung đứng xa hàng mấy dặm trông thấy rõ mồn một. Tôi đoán

7 XEM TIẾP TRANG 8

Các trận oanh tạc Bắc Việt ngày 16và17-9

2 PHẢN LỰC BỊ HẠ *ở vùng Tây Bắc Hà-Nội*

Các mục tiêu trong vùng Hà Nam bắt đầu bị triệt

SAIGÒN.— Hai phản lực cơ Thunderchief của không quân Hoa kỳ, trong khi tham dự một phi vụ võ trang tuần thám trên một khu quân sự Bắc Việt đã bị súng phòng không của địch bắn rớt hồi 11giờ20 ngày thứ năm vừa qua.

Phát ngôn viên quân sự Hoa Kỳ tiết lộ tin trên cho biết hai phi cơ thuộc một phi tuần 6 phản lực cơ Thunderchief đã oanh kích một mục tiêu quân sự cách Hà Nội khoảng 80 dặm về phía Tây Bắc.

Theo các phi công cùng thi hành phi vụ trở về cho biết thì hai phi công ngộ nạn đã nhảy dù được ra ngoài và có thể họ còn sống sót. Tuy nhiên công cuộc tiếp cứu đã ngưng hẳn sau khi không tìm thấy dấu vết họ.

Trong công cuộc tiếp cứu, một phi cơ Skyraider thuộc Hàng không Mẫu hạm Midway lại ngộ nạn lúc đáp xuống căn cứ không quân Đà Nẵng hồi 18 giờ 30, sau khi thi hành phi vụ. Phi cơ đã xuống sân bay bằng một bánh xe và trườn mình trên phi đạo được khoảng gần 300 thước, rồi mới lật nhào. Phi công bị thương ở chân, nhưng tình trạng sức khỏe không đáng lo ngại.

Nguồn tin quân sự Hoa Kỳ, trong buổi thuyết trình tình hình chiến sự chiều hôm qua, còn cho biết vào tối ngày thứ Tư và ngày thứ năm, 43 phản lực cơ Thunderchief, Canberra và Phantom của Không quân Hoa kỳ cùng các phản lực cơ Intruder, Skyhawk và Phantom của Hải quân Hoa kỳ đã thi hành tất cả 10 phi vụ võ trang tuần thám trên lãnh thổ Bắc Việt. Các phi cơ đã dội xuống nhiều mục tiêu tất cả 62 tấn bom và rốc kết.

Trong số các mục tiêu, có căn cứ Hải quân Quảng Khê, cách Bắc Vĩ tuyến 17 khoảng 60 dặm; trại binh Cổ Định, cách Thanh Hóa 15 dặm phía Tây; nơi đây 12 tòa nhà của địch đã bị phá hủy và 2 tòa nhà khác bị hư hại. Ngoài ra, một khu quân sự cách Bến Hải 142 dặm Bắc cũng bị tấn công, làm 1 tòa nhà bị phá hủy, 6 tòa nhà khác thiệt hại nặng nề. Kho tiếp liệu trên đảo Hòn Me, cách bờ biển Bắc Việt 6 dặm và cách vĩ tuyến 17 khoảng 177 dặm về phía Bắc, bị các phi cơ nói trên oanh kích hai đợt trong một ngày. Thiệt hại địch tại mục tiêu này khá quan trọng: nhiều tòa nhà bị phá hủy và bến tàu bị hư hại.

Trại quân của địch ở Chi Nê, (thuộc Hà Nam) cách Hà Nội 50 dặm về phía Nam cũng bị bắn phá làm 7 tòa nhà bị thiêu hủy; đó là chưa kể đài ra đa, 125 dặm Nam Hà Nội, nhiều chiếc cầu, nhiều quãng đường và toa xe bị oanh kích thiệt hại nặng nề.

Từ Nhà kho Quán Ven Đường (chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng)

Trường thiên võ hiệp của TỪ-KHÁNH-PHỤNG

– Kỳ 51 –

CHƯƠNG THỨ MƯỜI

TRÊN HỒ Ở VY SƠN

Nói tới đó, ông ta đã uống cạn xong chén rượu Bách Hoa Hương Tuyết hai mắt cứ nhìn thẳng vào bình rượu, hình như muốn uống nhưng lại không tiện giơ tay ra cầm lấy cái bình ấy vậy.

Trung Dật thấy thế đã hiểu ngay ý muốn của đối phương liền. Ông ta vội cầm bình rượu lên rót nốt chỗ rượu còn lại vào chén của Tứ Dị. Mỉm cười cảm tạ. Tứ Dị nói với Trung Dật tiếp :

— Hai chén rượu Bách Hoa Hương Tuyết này của Lâm huynh còn quý giá hơn ngàn vàng. Tứ Dị tôi không dám nói câu báo đền, mà chỉ ghi sâu vào trong đáy lòng thôi. Vừa rồi Lâm huynh nói, chờ tới khi nào mối thù giang hồ đã tiêu giải và gả chồng cho con gái xong, chẳng hay đến lúc đó huynh có còn muốn làm bạn với Tứ Dị tôi nữa không ? Lâm huynh nên biết, Tứ Dị tôi không những muốn diệt trừ hết ma quỷ trên giang hồ, mà lại còn muốn tất cả những người hữu tình ở trên thiên hạ này đều thành quyến thuộc hết.

Trung Dật vốn dĩ không muốn đem chuyện vợ con nói cho ai hay, nhưng thấy Tứ Dị là một người có nhiệt tâm như thế, nên vừa rồi ông ta mới thốt ra như vậy.

Tứ Dị uống xong chén rượu, lại gật đầu nói tiếp :

— Câu chuyện tướng số, đệ cho là viển vông. Đệ nhận thấy bất cứ việc gì cũng thế, hoặc do Trời định, hoặc tự người gây nên. Nhưng còn cuộc nhân duyên của lệnh ái với Thuần Vu Tuấn, nếu việc gì đệ có thể làm được, thế nào đệ cũng hết sức giúp cho đôi tài tử giai nhân ấy thành vợ thành chồng.

Trung Dật nghe thấy Tứ Dị nói như vậy, vội nói mấy lời cám ơn. Ba người lại nói sang chuyện đi dự đại hội ở Vạn Diệu sơn trang. Tứ Dị liền mỉm cười nói :

— Theo chỗ đệ được biết, thì hình như hơn hai trăm năm trước đây, trong võ lâm có một nhân vật kỳ tuyệt xuất hiện. Vị ấy họ Bách Lý, tên là Độc, biệt hiệu là Vạn Tượng tiên sinh. Người này ngoài võ công rất cao siêu ra, lại còn mưu kế rất trác tuyệt, có tài sử dụng các thứ độc vật, làm các cơ quan máy móc và còn giỏi về môn dị dung, muốn hóa trang theo một nhân vật cổ kim nào cũng đều giống hệt như người đó. Bách Lý Độc tu hành ở Bách Ban Lãnh, trên núi Nộ Sơn ở Vân Nam. Ông ta vừa xuống núi, đi vào Trung Nguyên, đã khiến cho những người nổi danh nhất thời bấy giờ là Tây Đạo, Đông Tăng, Nam Bút, Bắc Kiếm, và Đoạt Hồn Kỳ, đều bị vỡ đầu sứt tai, và bỏ chạy không kịp. Sau ông ta tự biết mình đã đến ngày tận số, không muốn tài hoa tuyệt với của mình bị chôn vùi dưới đất sâu, nên ông ta mới viết thành hai cuốn sách giấu ở hai nơi, một ở núi Câu Lưu tỉnh Quảng Tây, một ở Lao Sơn tỉnh Sơn Đông để đợi chờ người có duyên được thừa kế hai môn học thuyết đó.

Câu chuyện này quả thật là một câu chuyện rất bí mật trong giang hồ Đại Bối và Trung Dật chưa hề nghe thấy ai nói tới cả nên Trung Dật rất khâm phục và rót một chén rượu Cao Lương mời Tứ Dị uống rồi hỏi tiếp :

— Theo lời nói của Cái huynh, có lẽ Bách Độc Tôn Tẩn đã tìm ra được cuốn sách ở Lao Sơn của Vạn Tượng tiên sinh cũng nên, nhưng không biết còn cuốn giấy ở trên núi Câu Lưu đã có ai tìm ra chưa ?

Tứ Dị tay vẫn còn cầm một nửa chén Bách Hoa Tuyết, hình như vì rượu quá ngon, y không muốn uống hết ngay, y chỉ cầm chén rượu Cao Lương của Trung Dật vừa uống một hụm rồi mỉm cười đáp :

— Cuốn sách giấu ở trên núi ở trên núi Câu Lưu nghe nói đã ra đời từ hơn trăm năm nay, và cũng theo lời giang hồ đồn đại, thì hình như Thiên Độc Nhơn Ma Tây Môn Bảo đã lượm được. Chẳng lẽ Lâm huynh chưa nghe thấy ai nói đến cái tên của người ấy sao ? Trung Dật mới sực tỉnh ngộ, kêu rối một tiếng rồi đáp :

— Tuy đệ đã được nghe đại danh của Tây Môn Bảo từ lâu và lại rất sùng bái nhân vật điển hình ấy nhưng đệ không biết y đã tìm ra được cuốn di thư của Vạn Tượng tiên sinh.

Đại Bối nghe hai người nói tới đó, cảm khái vô cùng, thở dài một tiếng rồi xen vào nói :

— Hai người cùng được hai cuốn di thư của Vạn Tượng tiên sinh, Tây Môn Bảo đã biết hối cải, biến thành một nhân vật như Phật, như tiên được muôn người giang hồ kính ngưỡng (Tây Môn Bảo đã nói ở trong truyện Nhất Kiếm Trấn Thập Tứ Châu, và đã đăng báo rồi), nhưng còn Bách Độc Tôn Tẩn thì tác ác tác quái, sau này sự kết quả y thế nào cũng thảm khốc vô cùng dù thấy hai chữ họa phúc là do tự người tự gây nên. Sự báo ứng của thiện ác như bóng theo hình, có nhân quả không sai chút nào.

Tứ Dị nghe Đại Bối nói như vậy, mỉm cười và đỡ lời.

— Tuy đệ không giỏi về môn sử dụng các chất độc, nhưng còn về môn cải trang, thì tự tin cũng không kém gì Vạn Tượng tiên sinh về hồi hai trăm năm về trước, cho nên đệ muốn ở trong đại hội Vạn Diệu sơn trang dùng tài ấy so tương thử ma trị y, để thử xem y lợi hại đến mức độ nào ?

Nói tới đó, y liền uống cạn chén rượu Bách Hoa Hương Tuyết còn giở, rồi cáo từ Đại Bối và Trung Dật hai người, trở về thuyền của mình và thủng thẳng chèo đi luôn. Chỉ trong chốc lát, cả người lẫn thuyền đã lẩn khuất trong sương mù liền.

Đại Bối với Trung Dật nhìn theo Tứ Dị, cả hai cùng cảm thấy thân pháp của Tứ Dị tuy nhẹ nhàng thực, nhưng không có vẻ gì là đặc biệt cho lắm.

Đại Bối thấy mặt của Trung Dật lộ vẻ hồ nghi, liền cả cười, nói :

— Có phải Lâm huynh vẫn cho Cái Tứ Dị, người có biệt hiệu «Quỷ oan thần sầu, thiên chung mộ cổ» này là người chỉ chuyên môn nói dóc...

Đại Bối chưa nói dứt, Trung Dật đã lắc đầu, đáp :

— Đào huynh đoán sai rồi. Đệ có nghĩ như thế đâu. Tuy bạn họ Cái này chưa biểu lộ tài ba gì ra cho chúng ta trông thấy, nhưng cứ xem cách ăn uống và lời lẽ của họ ấy, đệ cũng nhận thấy y là một cao thủ tuyệt đỉnh, nhưng trong võ lâm đương thời, ngoài mấy cao nhân lừng danh như huynh và mấy người kia ra, đệ chưa nghe thấy ai nói tới một nhân vật kỳ tuyệt như vậy.

— Mấy năm gần đây tuy Lâm huynh ẩn tích ở hồ Động Đình, không hỏi tới việc đời, nhưng cái tên Phiêu Bình Tử của huynh năm xưa đã lừng lẫy Quan Đông và ngoài Quan ngoại, vậy sao huynh lại bảo, ngoài Đơn Doanh Diệu Đạo, Tây Vực Tửu Thần, Nam Hoang Thủy Nỉ, Bắc Mang Quỷ Tú, và Bách Độc Tôn Tẩn cùng Thiên Ma Nữ ra, trên giang hồ này không còn một tay ăn thủ hạng nhất nào như chúng tôi nữa. Chẳng lẽ huynh quên Thiếu Lâm hộ pháp mười bảy năm trước, chỉ cho ...mưu, hai cái vòng sắt, một đời gây thù liên hoàn, đã quét sạch quần ma hay sao?

Nghe thấy Đại Bối nhắc tới vị hòa thượng ấy, Trung Dật ngẫm nghĩ giây lát nhưng lại lắc đầu đáp :

— Tuy Thiếu Lâm Hộ pháp Tuệ Minh đại sư tài ba không kém gì mấy vị thật, nhưng ông ta đã ẩn tích từ lâu bây giờ, dù ông ta có tái xuất giang hồ cũng không khi nào ông ta lại giả dạng một ông già tóc bạc lưng gù tới đây đùa rỡn chúng ta như vậy, và lại không kiêng ăn mặn với uống rượu như thế.

— Huynh hiểu lầm rồi. Ý của đệ nói là trên giang hồ này còn nhiều tay cao thủ khác mà chúng ta chưa biết đến tên tuổi của họ đấy thôi, chứ đệ có bảo Tuệ Minh đại sư giả dạng Cái Tứ Dị đến đây đùa rỡn chúng ta đâu ?

Sự thật, cử chỉ, hành vi và lời ăn lẽ nói của Tứ Dị, đệ trông thấy hao hao giống một vị tuyệt thế cho nên tài ba còn hơn cả Tứ Dị nhưng tiếc thay, mấy năm trước đây, ông ta đã bị Bắc Mang Quỷ Tú giết chết rồi.

Trung Dật kinh ngạc hỏi :

— Có phải Đào huynh nói Tục Thế Cuồng Sinh Tư Mã Thao đấy không ?

Tửu Thần mỉm cười, gật đầu đáp :

— Bất cứ là võ công hay mưu kế của Tư Mã Thao, đều được võ lâm quần hùng nhìn nhận cao siêu hơn bất cứ một người nào trong nhóm Thần Châu Tứ Dị chúng tôi một hay nửa mức, nhất là tính hay đùa dỡn, và sự hào phóng tuyệt luân của y quả thật còn hào gấp mấy lời chữ hào của Tây Vực Tửu Thần này. Nhưng không ngờ người tài ba lỗi lạc như thế mà lại bị Bắc Mang Quỷ Tú giết chết. Bữa đó, Quỷ Tú đã mang cái đầu lâu máu me đầm đìa của y với cái quạt trăm cung cây dọng tiêu bằng bạch ngọc mà y lúc nào cũng đem theo cạnh người đưa tới Lục Bàn trình diện trước mặt chúng tôi, khiến chúng tôi phải phục Quỷ Tú đến mức cực điểm. Vừa lúc này, tôi thấy hai chữ họa phúc do người gây nên, sự báo ứng của thiện ác như bóng theo hình, nhưng bây giờ nghĩ cái chết của Tư Mã Thao, tôi lại cho Trời không có mắt.

Trung Dật nghe thấy Tửu Thần nói như thế cũng cảm khái vô cùng. Lúc ấy thức ăn và rượu cũng đều cạn, hai người cùng không muốn đi chơi nơi khác nữa, nên bảo người thuyền chài mau ghé vào bờ để mua thực nhiều thức ăn với rượu, rồi mới chở xuống thuyền và tiếp tục ngao du cho tới ngày phó ước Vạn Diệu sơn trang.

Tiếc thay, hai người chỉ mải ăn nhậu, lưu luyến cảnh sắc của cái hồ này, không chịu theo dõi Cái Tứ Dị, bằng không, hai người sẽ phát hiện một chuyện kỳ lạ khiến người ta không thể tưởng tượng được.

(Còn tiếp)

THƠ

Khúc hát niềm đau

Hoa nhung nhớ nẩy mầm trong kỷ niệm
Vùng tình yêu đầy dẫy khóm cây sầu
Và chìm miên từ địa khóc thương đau
Dòng suối máu xuôi về nơi biển mặn
Linh hồn chợt đi vào nơi xa vắng
Trời cũng buồn mây trắng kết vòng tang
Thể xác ôm khoảng trống lạnh điêu tàn
Oằn oại gọi hồn trinh mau chuyển lối
Mây rưng khóc tiễn đưa niềm đau cuối
Hình hài giờ rướm mục biết làm sao
Đoàn ma thiêng man dại cướp duyên đầu
Vét lại những tràng cười như gió hú
Ngồi gục đầu thằng con trai tâm sự
Ánh hoàng hôn lịm ngủ dưới rừng cây
Bóng đêm loang màu tím của đọa đầy
Mắt ướt giọt pha lệ tròn lọc lõng.

THƯƠNG HẢI THÙY LAN
(Vĩnh Long)

Người yêu thủy thủ

Mai anh đi đường sông về biển cả
Bỏ phố phường bỏ cuộc sống thư sinh
Bỏ tình yêu tà áo trắng nữ sinh
Đi cắt tạo quê hương mình đang khổ
Mai anh đi tình yêu mình đang dở
Em sẽ buồn nhưng chẳng làm nản chí trai
Nhịp thở tràng dương với biển rộng sông dài
Làm lẽ sống cho người trai hồ hải
Em ước mơ và em không hề sợ hãi
Mình hoá thành loài dã điểu giữa biển khơi
Để theo anh trong suốt cả cuộc đời
Để anh thấy anh không bao giờ cô độc
Em ước mơ mình biến thành loài ốc
Sống trong mình trong lớp vỏ đợi anh
Và tình anh là dòng nước màu xanh
Dâng con sóng cuốn em về lòng biển
Em ước mơ muôn đời được cất tiếng
Ru lòng người thủy thủ của đại dương
Giữa buổi chiều gã đang nhớ tình thương
Em sẽ đến vì em là người yêu gã.

MYLY LWAN

ĐIỆN ẢNH

Muốn trở thành minh tinh KHÔNG PHẢI LÀ VIỆC «NGON SƠI»

- **Muốn làm minh tinh, trước hết phải dẹp lòng tự ái lại, phải bị ông đạo diễn xài xể tơi bời gió sương !**
- **Trong 100 người quay thử, thì có tới 99 người a-la-de !**

★ V.N.P.

(Viết theo bài tự thuật của Scott, một người đã từng thử thời vận trong ngành điện ảnh)

Có hai điều mà mọi người, kể cả già trẻ, lớn bé, đều nghĩ là mình có thể làm được — đó là viết một cuốn tiểu thuyết hoặc trở thành diễn viên màn bạc. Mọi người đều tưởng trong người mình có tiềm tàng khả năng trên hai địa hạt này.

Nhưng thật ra thì thực hiện hai điều này không phải dễ như người ta tưởng.

Tôi được mời giữ vai một nhân viên khách sạn trong một cuốn phim nhan đề «Hãy chạy mau» với tài tử chính là Gazzara.

Theo chuyện phim thì nhân viên này có nhiệm vụ quấy rầy vai chính, khiến cho anh này chịu không nổi mà phải rời bỏ thành phố.

Hãng phim *Universal* gởi cho tôi bản thảo truyện phim một ngày trước. Theo như truyện phim thì anh nhân viên nhà hàng chỉ phải nói có hai câu : « Tất cả là 18, 75 Mỹ kim » và « Ơ kìa ! ông Bryan ! ».

Tôi đã học thuộc kỹ những câu này và tới phim trường vào hồi 7 giờ 30 sáng. Sau khi đã hóa trang và thay quần áo mới, tôi tới sân quay số 31, nơi mà các chuyên viên đang chờ đợi.

Viên phụ tá giám đốc Don White đưa cho tôi thêm hai trang nữa, trong đó có đoạn nhân viên nhà hàng phải nói thêm 5 câu nữa, và phải diễn vài trò trước ống kính. Thật là khủng khiếp.

Viên giám đốc Les Martinson, một người dễ mến và nhanh nhẩu để cho Gazzara và tôi nghỉ một lúc rồi sau đó hô to : « O Kay, bắt đầu đi ». Máy quay phim vừa bắt đầu hoạt động thì Martinson đã kêu lên « Ngưng lại. Ông Scott, đừng ra ông không được quay lưng về phía ống kính. Hãy nhìn thẳng ông Gazzara ».

Gazzara mỉm cười và nháy mắt một cái.

Chúng tôi lại diễn lại. Nhưng ông Martinson lại la lên «Cắt ! Ông Scott, hãy bỏ tay ra khỏi túi quần, và buông thõng tay ở hai bên mình. Hãy có dáng điệu khôi hài một chút».

Lần diễn thứ ba có vẻ khá tốt đẹp. Sau đó sang một cảnh khác và nhiều khó khăn khác lại hiện ra. Trong cảnh này, anh nhân viên nhà hàng phải băng qua phòng khách, chặn anh chàng Gazzara lại và nói : «Ông Bryan, chúng tôi muốn được biết ông sẽ ở đây với chúng tôi trong bao lâu ?» và Gazzara sẽ hỏi lại : «Hỏi làm gì ?» Và viên nhân viên nhà hàng sẽ đáp : « Ồ, có gì lạ đâu, ở đây là một khách sạn, và chắc chắn chúng tôi sẽ có nhiều người giữ chỗ trước ».

Sau khi phải diễn đi diễn lại cảnh này nhiều lần, «vị» nhân viên nhà hàng (tức tác giả bài này) hoảng quá đến nỗi lại nói trẹo màn đối thoại thành ra : « *Thưa ông Barnum, ông sẽ ở đây trong bao nhiêu lâu ? Chắc chắn chúng tôi sẽ có nhiều khách sạn khác ! Và ông đã biết là đã có một người giữ chỗ trước* ».

Chắc các bạn đã đoán được ngay sự kiện gì đã xảy ra sau đó ! Ông Martinson, vẻ mặt tức giận, dã dãn giọng :

— « Ông Scott ! Câu nói của chúng ta không phải vậy ! Nên nhớ là viên nhân viên này là một người có nhiều tự ái, anh ta đã tức giận vì ông Bryan—chứ không phải Barnum—đã gây chuyện với anh ta. Thôi bây giờ hãy bắt đầu lại ! »

(Còn tiếp)

HỘP THƯ

Bài nhận được :

Dạ khúc, Người trai thế hệ, Dang dở Tứ ly (Vĩnh thanh Vân) Mong nhớ cố nhân (Tường Vi) Bao giờ, Kỷ niệm (Lam Trúc), Than trách, Độc thoại (Huy Hoài) Hoa cài áo so chiến (Mily Lwan), Giận dỗi, (Người Cô Đơn), Thư cho em Nguyễn thanh Đạm), Mây trắng qua đồn, Cơn đau (Mộng Điệp). Mộng tưởng, Tiếng rừng (N. Hoàng Nguyên), Quà của em (Dì Quân), Tâm sự, Hòa thân, Nguyện cầu (Quốc Loog), Thư về mẹ, Quà hậu phương (Hà Văn Thu).

GIÁN ĐIỆP

Gián điệp Do-Thái tại Ai-Cập

- **Nhờ một cựu sĩ quan trong quân đội Quốc-Xã Đức, Do-Thái đã biết hết tất cả những mưu mô của Ai-Cập nhằm hủy diệt Do-Thái...**
- **Lần đầu tiên trong lịch sử gián điệp, một người Đức theo chủ nghĩa Quốc Xã của Hitler (vốn rất ghét Do-Thái) đã làm việc cho Do-Thái !**

★ TÔ NGỌC

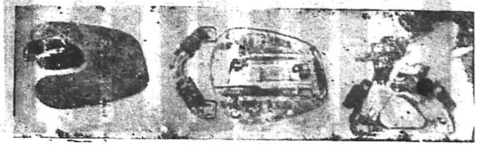

Một bộ máy truyền tin loại mạnh được cất dấu trong một chiếc bàn cân

(Tiếp theo)

Bernstein dẫn Lotz tới giới thiệu cho viện trưởng phòng mật vụ Do Thái của mình ở Đức. Viện trưởng phòng này là một nhân vật bí mật, được gọi bằng bí danh Joseph, không ai biết tên thật của ông ta là gì. Đó là một tay tổ gián điệp vô cùng lợi hại, và Ai Cập thì chỉ muốn tìm cách khử đi, nhưng khốn nổi ông ta khôn lanh và dường như có mắt thần bao vây xung quanh, nên cứ động có chuyện là ông ta đều biết trước và phản công lại khiến cho Ai Cập lắm phen phải chật vật mà chẳng đi đến đâu cả.

Như chúng ta đã biết, người Do thái rất đặc biệt, đi đường rất dễ bị lộ, thứ nhất là đối với dân Ai-cập và Á rập thì họ phân biệt ra ngay. Điều không lấy gì làm lạ là người Tây phương nhìn người VN và người Tàu thấy giống nhau như hệt, nhưng người VN và người Tàu chỉ thoáng nhìn cũng nhận ra chủng tộc của nhau ngay. Người Do thái biết rõ nhược điểm đó của mình nên họ thường dùng các điệp viên ngoại quốc để hoạt động cho mình trên đất Á rập.

Họ cũng khôn ngoan không bao giờ lại dùng điệp viên người Đức để làm hại nước Đức vì vấn đề tổ quốc rất là quan trọng. Riêng trường hợp này họ dùng điệp viên người Đức vốn là một dân tộc tự hào và xưa kia đã từng giết hại người Do Thái — là vì người Đức vốn được nhiều cảm tình của dân Ai Cập, và không phải người Đức nào cũng giết Do Thái như Hitler.

Lotz được theo học một lớp huấn luyện về gián điệp, ngay tại Đức. Lotz phải lo sao cho vai trò của mình thật là tinh tế, nếu không sẽ bị nguy tới tính mạng ngay. Nhờ có một khiếu thông minh đặc biệt, Lotz học nghề trong 5 tháng trời mà đã biết tất cả những mánh khóe nhà nghề. Có năm điệp viên loại thượng thặng của Do Thái ngày đêm lo việc huấn luyện cho Lotz, tại Munich. Các chuyên viên gián điệp cao cấp của Do Thái đã không mất công dạy dỗ cho đứa học trò mới của mình, vì Lotz sau nhiều tuần lễ học tập đã tỏ ra là một tay gián điệp có hạng. Họ dạy cho Lotz đủ mọi thứ về văn hoá, như hội họa, văn chương vv... Lotz sau một thời gian thụ huấn đã trở thành một người khác hẳn, có một đầu óc siêu phàm... Công việc của Lotz là sưu tầm các tài liệu và hình ảnh về các vũ khí mới của Ai cập, các dự án quân sự v.v... Bây giờ thì Lotz có thể sử dụng tất cả các loại máy thu thanh phát thanh trên thế giới, gửi điện tín bằng mật mã thật nhanh, có thể vừa nói chuyện với bè bạn mà chân thì đánh điện tín đi, không lầm lẫn, chụp ảnh giỏi và nhất là khoa bắn súng thì thật thần sầu quỉ khốc. Lotz có thể bắn súng từ bẹ: ngược lên, trúng đích dễ như chơi...

Thế vẫn chưa hết, Lotz còn được các chuyên viên dạy cho đủ khoa ăn chơi. Chàng trở thành một *play boy* thực sự, hút thuốc lá suốt ngày, uống rượu như điên và đàn bà thì... khỏi chê. Chàng ta được học tất cả những kỹ thuật truy hoan tài tình nhất để làm cho đàn bà say đắm và do đó sẽ đi tới được kết quả thuộc tài liệu cho tình nhân ! Làm ly phụ nữ Ai cập cũng được Lotz đặc biệt chú ý tới để khai thác sau này... Quả tình, làm gián điệp như Lotz cũng «bở» thật !

Đầu não gián điệp Do Thái lo việc huấn luyện Lotz thành một điệp viên hoàn toàn và họ trông cậy rất nhiều vào Lotz. Về phần Lotz thì chàng ta cũng tỏ ra biết ơn người đã huấn luyện mình thành tài, nên trong suốt thời gian hoạt động tại Ai Cập, Lotz đã tỏ ra là một người làm ăn đứng đắn. Sự thực giả Lotz có định phản lại cũng không được, vì ở Ai Cập thiếu gì gián điệp Do Thái, và chỉ cần một cú tê-lê-phôn dây cáy, Lotz sẽ bị chính ngay Ai Cập hạ sát tức khắc.

Lotz được gửi đi Le Caire vào tháng 7 năm 1961. Đi cùng với Lotz là một thiếu phụ tóc bạch kim 30 tuổi, tên là Waltraud Neumann, Người đàn bà này đã từng đi du lịch nhiều nơi và tỏ ra là một trong số các phụ nữ ăn chơi có hạng. Tại Ai cập, Lotz giới thiệu thiếu phụ tóc bạch kim đó là vợ của mình, và họ sống với nhau như vợ chồng thật, không có gì là giả tạo cả. Hai «vợ chồng» thuê một căn biệt thự lộng lẫy và bà Waltraud kia thì đóng vai vợ của Lotz một cách khéo léo. Bà ta đã giúp Lotz rất nhiều trong việc thu thập các tài liệu và gửi về sào cứ. Các tay gián điệp đầu não Do Thái đã tính một nước cờ rất cao. Lotz ở ngay Le Caire, hoạt động gián điệp ngay tại thủ đô Ai cập với một bà vợ xinh đẹp... Không ai có thể ngờ. Bà Waltraud là một cộng sự viên rất đắc lực, trong những cuộc tiếp tân quan trọng ở Ai Cập người ta đều thấy hai vợ chồng Lotz đi dự và nhờ cách đối xử khéo léo cả hai vợ chồng đều được lòng các viên chức cao cấp tại thủ đô Le Care này.

(Còn tiếp)

TÌM VIỆC

— Sinh viên, có Tú Tài toàn phần ban khoa học toán nhiều khả năng và kinh nghiệm, muốn dạy kèm tại tư gia các môn toán và Lý Hóa các lớp bậc Trung học đệ nhất cấp. Thư về : Phan xuân Triều 188 Nguyễn cư Trinh Saigon.

— Nam sinh học lực Tú Tài có T.H.Đ.N.C, nghèo, mồ côi, tận tâm, đứng đắn tha thiết mong được dạy kèm trẻ tại tư gia hoặc cộng tác với Tư thục từ Đệ Thất trở xuống hay làm bất cứ việc gì hợp khả năng. Thư về cậu Cam 280/530 Minh Mạng Chợlớn.

chị em bạn gái

HÀ-MAI-LAN

ĐỒNG HỒ QUẢ LẮC ĐỒNG HỒ XÀI PIN

Loại đồng hồ cổ vẫn còn được thông dụng tới nay là đồng hồ quả lắc. Đồng hồ quả lắc có nhiều loại, thứ mắc tiền thường đánh chuông kính koong và đánh nhiều bài khác nhau, có thứ đánh 4 nốt đàn là *do la si mi* và đánh tới 9 bài khác nhau. Gọi là bài thì cũng hơi quá, kỳ thực chỉ có một câu nhạc mà thôi. Thứ đồng hồ này thì cứ mỗi 15 phút lại đánh chuông, và khi tới giờ, nó dạo chuông vài lượt sau đó mới gõ giờ.

Loại đồng hồ quả lắc của Nhật, rẻ tiền (bán lối 1.100 đồng) đến giờ thì đánh chuông luôn, không có dạo dịch gì hết. Đồng hồ Nhật cứ nửa giờ thì lại gõ một tiếng. Không thể phân biệt được 1 giờ 30 với 1 giờ, nếu mình không... nhìn lên đồng hồ.

Đồng hồ quả lắc có cái bất tiện là nếu nhà vách gỗ, hoặc ở gần đường xe cộ đi lại rầm rầm, sẽ chạy sai. Nhất là nếu treo không ngay, hơi nghiêng một tý đồng hồ chạy cũng trục trặc.

Thứ đồng hồ tối tân nhất hiện tại là đồng hồ chạy pin. Loại này tiện dụng, vì không phải lên dây thiều, chừng ba tháng hay bốn tháng chỉ thay hai cục pin, mất 10 đồng là được. Tương đối đồng hồ chạy pin đúng hơn cả. Nhưng nhà ẩm thấp, hay gần chỗ mặt trời chiếu vào nóng quá thì không nên treo đồng hồ pin, vì ẩm thấp hoặc hơi nóng làm cho pin hỏng, chảy nước, có hại cho đồng hồ (pin bị hư, sét bốc ra).

Tiện nhất là treo loại đồng hồ lên giây thiều và không có quả lắc, không có chuông gì hết. Loại đồng hồ này tiện dụng nhất, dễ sửa. Thường thường cứ 8 ngày mới phải lên giây một lần, cũng chẳng mệt nhọc gì.

HÀ-MAI-LAN

MÁCH GIÚP

Bà NGUYỄN KIM HỒNG (Saigon)

a) Chỉ có cách dùng son phấn loại tốt, đắt tiền. Thứ đắt tiền hơn thứ rẻ tiền ở cái khoản không bị phai lợt.

b) Không có cách gì, vì bà thuộc loại da nhờn.

Em HOÀI MỘNG BẢO (SAIGON)

Hiện tại ở nước ta chưa có ngành đó làm sao học. Muốn học tất phải đi ngoại quốc, và hiện nay mới chỉ có Mỹ dùng, mà dùng rất ít. Tuy nhiên theo chị biết thì cứ học lấy bằng kỹ sư điện tử, tất môn đó sẽ rõ ngay.

Em NGỌC THUY (SAIGON)

a) Đội nón khi đi ra ngoài nắng.

b) Mua thuốc trị tàn nhang ở các tiệm mỹ phẩm.

c) Nếu nhỏ thì có thể bôi nghệ cho hết, nhưng lớn thì phải đi mỹ viện.

d) Bôi lòng trắng trứng gà.

e) Biểu hiệu của tuổi dậy thì, lớn sẽ hết.

f) Được, có thể đắp thử đó.

Bà NGUYỄN THỊ HAI (SAIGON)

Bà gọi thợ nề vào, bảo họ thay cho cái ống «con hổ» khác to và rộng hơn, xối nước sẽ chảy đi ngay. Lại ống hẹp và quá ... nên mới hay bị bí không tiêu hết khi đọi nước.

Ông NGUYỄN HỮU HANH (PHÚ NHUẬN)

a) Đi khám bác sĩ ngoài da.

b) Ông nên đi khám mắt để xin thuốc chữa.

c) Có khi vì trúng ăn trong người, thứ không thấy. Muốn chắc ăn thì phải thức đêm cho mệt, uống rượu hoặc dùng các đồ nóng nếu không thấy phát lại nữa mới thật là khỏi hẳn.

ĐỨC KHÁNH

GIA ĐÌNH LY LY

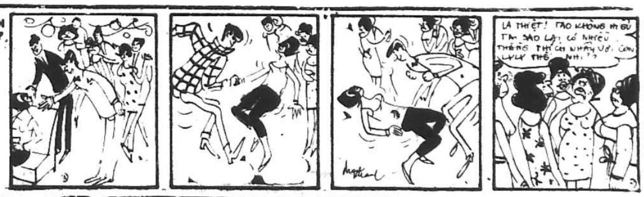

MỐI THẮM NỬA ĐỜI

– 58 –

★ Truyện dài của HOÀNG HẢI THỦY

Đêm về sáng, thành phố ở đây im lặng. Tôi có cảm giác như đang nằm trong một khoang thuyền lớn rộng, bồng bềnh trôi êm trong một mặt biển mênh mông dưới bầu trời đêm đầy sao. Tôi nghĩ rằng tôi mới ngoài hai mươi tuổi, mùa xuân của cuộc đời tôi vừa mới nở, tôi chơi bời như thế này chắc là quá sớm, đến năm tôi bốn mươi tuổi, tôi đã chơi bời được 20 năm. Tôi nghĩ không biết ngày mai, khi cắp sách trở lại sân trường Nguyễn Trãi đường Phan đình Phùng, tôi còn học hành gì được nữa hay là chỉ ngồi nhìn trời qua cửa sổ, mong cho giờ học chóng hết và mặt trời sớm lặn. Rồi tôi ngủ thiếp đi bên người đàn bà thỏa mãn ngủ một cất tiếng ngáy êm và nhỏ.

★

Sợi dây xích và chiếc khóa vắt ngang hai cánh cửa không làm tôi ngạc nhiên. Tôi dựng xe trước cửa nghĩ thầm — «Bà cụ mình tham công tiếc việc thật. Mới đau chưa khỏi hẳn đã ra ngồi bán hàng rồi. Phải chỉnh bà cụ mới được, chưa khỏe hẳn đã đi chợ rồi, ốm lại mất thôi ». Tôi định bụng đến chiều, tôi «chỉnh» bà cụ đâm câu về cái tật tham công tiếc việc này của bà cụ.

Nhà tôi vẫn thường khóa cửa như thế này trong những buổi sáng, mẹ tôi đi chợ, tôi đi học. Và chị Tám đi chợ mua thức ăn chưa về. Chìa khóa cửa vẫn được gửi bên nhà chị Ba Đồng Hồ.

Tôi dựng xe và đi sang nhà chị Ba ở cách đó vài nhà. Như đang mong tôi về, chị Ba chạy ra ngay mặt chị có vẻ quan trọng và sợ hãi :

— Cậu Tuấn về đấy à ? Chị hỏi tôi như là lâu lắm chị mới gặp lại tôi, như tôi là người vừa đi xa mới về. Đêm qua cậu đi đâu ? Tôi chẳng biết là cậu ở đâu mà đi tìm cậu. Tội nghiệp... bà cụ đau nặng thế mà cậu không chịu ở nhà với bà cụ...

Xương sống tôi như có một làn hơi cực lạnh chạy qua :

— Mẹ tôi làm sao, chị ?

— Đêm qua... bà cụ lên cơn... Tôi sợ quá, đã tưởng bà cụ đi ngay rồi. Chân tay bà cụ lạnh như đá... Bà cụ mê man chẳng còn biết gì nữa. Lúc ấy là mười hai giờ đêm... Con Tám chạy qua gọi tôi... Buổi tối, lúc tám giờ, tôi có qua, thấy bà cụ nằm yên... tưởng bà cụ ngủ...

Chị bắt đầu một cuộc kể chuyện dài dòng.

Tôi ngắt lời :

— Chị đưa mẹ tôi vào nhà thương nào ?

— Nhà tôi chở bà cụ vào bệnh viện Lê văn Duyệt. Tôi vừa ở trong về đến nhà. Con Tám nó ở trong ấy với bà cụ.

— Mẹ tôi đỡ chưa chị ?

— Bà cụ tỉnh rồi. Chắc không sao nữa đâu. Nhưng ông bác sĩ chưa nói gì cả quyết hết. Ông chỉ bảo bà cụ phải nằm lại lâu. Bà cụ hỏi cậu đến tội nghiệp... Mê man cả đêm vừa tỉnh dậy là hỏi đến con trai rồi. Cậu thật tệ... chẳng thương bà cụ tý nào. Ai lại mẹ ốm gần chết mà cứ bỏ đi chơi hết đêm này qua đêm khác...

Tôi đỏ mặt, cãi :

— Ai bảo chị tôi đi chơi ? Tôi đi học thi...

— Thi với cử gì ? Cậu đi chơi. Tôi biết cậu đi chơi, Cậu tệ với bà cụ thế trời đất nào chứng cho cậu...

— Đêm nào tôi cũng ngồi học cả đêm trên nhà thằng Hữu. Mẹ tôi bảo lên học trên nhà nó...

Bàn tay cầm xâu chìa khóa định đưa cho tôi rụt lại.

Đôi mắt người đàn bà nọ đông lắm điều và hay soi mói chuyện riêng của người khác nhìn tôi gườm gườm :

— Đêm qua có thật cậu lên học trên nhà cậu Hữu không ?

— Chớ sao ? Tôi nói dối chị làm gì..?

— Sáng nay, cậu Hữu với cô Hồng đến tận đây tìm cậu.

Tôi khựng lại. Vẻ mặt đắc thắng của chị Ba đồng hồ làm tôi bực mình. Chị ta có quyền gì mà chất vấn tôi như thế ? Chị ta chỉ có cái công đưa mẹ tôi đi bệnh viện đêm hôm qua. Người lối xóm giúp nhau là chuyện thường, có gì đâu mà chị ta làm ra quan trọng quá đáng.

Tôi giật lấy chùm chìa khóa hầm hầm đi về.— «lại còn cái thằng Hữu vô duyên nữa. Tự dưng dẫn xác đến nhà người ta làm gì ?» — Tôi nghĩ thầm — «Cứ làm như là thân thiết lắm» Ngay lúc đó tôi hiểu ngay cái lý do tại sao Hữu lại đến nhà tôi sớm đến thế. Hữu cũng không chắm đến nhà tôi mấy vì ngày nào chúng tôi cũng gặp nhau. Tôi biết sáng nay Bích Hồng đã tìm đến nhà Hữu thật sớm và bắt Hữu phải đi cùng với nàng lên nhà tôi để tôi hết chối. Chắc chắn là thế. Hữu là thằng chịu khó làm theo ý muốn của Bích Hồng. Nó chưa từng bao giờ được đi chơi với con gái nên được con gái sai đi đâu là đi ngay, dù là đi tìm người yêu của người con gái sai bảo mình. Thằng hèn ! ! !

Như hối hận vì vụ trương bằng cớ quá tàn nhẫn làm tôi hết đường chối cãi vừa qua, chị ba chạy theo tôi chị đứng sau lưng tôi trong lúc tôi hầm hầm mở khóa cửa. Đổi giọng dịu dàng hơn chị nói :

— Bà cụ nằm phòng số 9. Cậu mở tủ lấy tiền vào đóng tiền phòng cho bà. Hồi đêm qua không có cậu ở nhà, tôi không dám mở tủ. Tôi mới đi mượn hai ngàn đem đóng tiền phòng cho bà.

Tôi lẳng lặng vào nhà. Tuy đang ghét chị Ba, tôi cũng không biết làm gì hơn là làm theo lời chị. Trong chiếc tủ đựng quần áo nhỏ, cánh gỗ không có mặt gương, kê ngay bên giường của mẹ tôi, có một cái két bằng sắt. Không hiểu mẹ tôi đã mua được cái két sắt ấy ở đâu, từ bao giờ. Chỉ biết mẹ tôi đã dùng nó để đựng tiền và những đồ vật quí báu của bà từ lâu lắm. Từ ngày biết ghi nhận và ghi nhớ sự việc, tôi đã thấy có chiếc két sắt đó rồi. Trong từng ấy năm trời, chưa lần nào tôi trông thấy mẹ tôi mở két trước mặt tôi.

Két nhỏ hơn cái tráp thầy bói, có quai sắt trên nắp. Tôi mở tủ và tìm thấy nó nằm dưới chồng quần áo, ở tận cùng đáy tủ. Tôi xách nó lên thấy hơi nặng. Lần thứ nhất, tôi nhìn kỹ nó và thấy nó sơn màu đỏ.

Chùm chìa khóa của mẹ tôi có đến mấy chục chìa. Rương, tủ trong nhà tôi không nhiều, không hiểu mẹ mẹ tôi lấy ở đâu ra và giữ làm gì nhiều chìa khóa đến thế. Có tới cả chục chiếc chìa khóa không dùng nữa, bà cụ cũng giữ. Tôi lựa mãi mới tìm đúng chìa khóa két. Tách... Tách... Chìa xoay hai vòng, nắp két mới bật mở, cũng may két không có núm khóa chữ.

Căn phòng vẫn đóng cửa im ỉm—Trong bóng tối của căn phòng, thêm tối vì cánh cửa tủ ngăn ánh sáng, tôi thấy trong lòng két đầy ắp giấy tờ. Tôi cầm một tập giấy lên xem. Tiền... Toàn là tiền. Tiền nằm trong những chiếc phong bì giấy cứng, trong những túi vải, trong những tờ giấy báo. Tập bạc tôi cầm lên đó toàn là giấy hai trăm.

Trái tim tôi đập mạnh. Mẹ tôi có nhiều tiền quá.

Tôi không ngờ bà cụ có nhiều tiền đến thế này. Mẹ tôi không than túng thiếu bao giờ, nhưng bà cũng không bao giờ nói là có tiền. Ý nghĩ đầu tiên khi cầm tập giấy bạc trong tay là : nếu biết mẹ tôi có sẵn tiền, tôi đã đòi bà cụ mua cho tôi chiếc xe Vespa. Ý nghĩ thứ hai đến rất nhanh, nhanh đến nỗi tôi không để phòng kịp : nếu mẹ tôi chết ?

Nếu mẹ tôi chết, tôi sẽ được tiêu số bạc này. Tôi nắm thêm mấy bó giấy bạc nữa lên. Và ý nghĩ kinh dị, chết chóc đó làm tôi giật mình...

— Cậu Tuấn...

Tiếng gọi của người đàn bà nào đó the thé vang lên bên ngoài làm tôi giật mình. Tiếng gọi đó như tiếng gọi của loài người, của xã hội, của cuộc sống có những trừng phạt không dung tha về thể xác và tinh thần những đứa con bất hiếu. Tôi choáng tỉnh và bỏ vội những tập giấy bạc vào lòng chiếc hộp sắt, tôi băng hoàng đi ra.

Chị Ba Đồng Hồ đưa cho tôi một tờ giấy màu xanh :

— Toa thuốc của ông bác sĩ đây. Tôi quên chưa đưa cho cậu. Hồi sáng, nghe ông bác sĩ nói hình như là bà cụ phải mổ... Đau gan hay là đau dạ dày gì đó...

Đau gan, đau tim, đau dạ dày ?? Ung thư ? Những chứng bệnh được kể thành tên, thành tiếng đó vang vang bên tai. Thấy tôi đứng thẫn thờ, tay cầm tờ giấy, chị Ba dục :

— Cậu sắp lên thăm bà cụ chưa ? Trên đó, người ta đòi có cậu ký giấy người ta mới chữa cho bà cụ...

(CÒN TIẾP)

Trang 3 Số 440 Chủ Nhật 19, Thứ Hai 20-9-65

Chính Luận

In tại nhà in riêng CHÍNH LUẬN 15 Võ Tánh — Saigon
Giám-Đốc Trị Sự LÊ TÂM VIỆT — Quản Lý ĐỖ-VĂN-NGUYỆN
Ngân phiếu đề tên ông ĐỖ-VĂN-NGUYỆN

MÁY BAY LÂM NẠN Ở QUẢNG-NGÃI

★ Ô. NG.-T.-ỨNG, THIẾU-TÁ PHẠM-THÁI, ĐẠI ÚY NG-BẰNG ĐƯỢC TRUY TẶNG BẢO QUỐC HUÂN CHƯƠNG
★ TOÀN THỂ CÁC NHÂN VẬT CAO CẤP ĐỀU ĐẾN NGHIÊNG MÌNH TRƯỚC LINH CỮU 3 NẠN NHÂN

SAIGON (VTX).— Thiếu Tướng Nguyễn-cao-Kỳ, Chủ Tịch Uỷ Ban Hành Pháp Trung Ương, nhân danh Uỷ Ban Lãnh Đạo Quốc Gia đã truy tặng ông Nguyễn-tất-Ứng, nguyên Uỷ viên Xây Dựng Nông Thôn, Đệ Nhị hạng Bảo Quốc Huân Chương kèm Anh dũng Bội tinh với nhành dương liễu, trong một buổi lễ đơn giản được cử hành hồi 18 giờ chiều hôm 17-9.

Sau đó Thiếu Tướng cũng đã nhân danh Uỷ Ban Lãnh Đạo Quốc Gia Truy tặng Đệ Ngũ Đẳng Bảo Quốc Huân chương kèm Anh Dũng Bội tinh với nhành dương liễu cho cố Thiếu tá Phạm Thái, Chánh sự vụ sở Nghiên Huấn, và ông Nguyễn Bằng, nguyên bí thư của ông Uỷ viên Xây Dựng Nông Thôn.

Trước khi ra về Thiếu tướng Chủ tịch cùng phu nhân đã ân cần thăm hỏi và ngỏ lời an ủi thân nhân của ba người tử nạn.

Kế đến, Bác sĩ Trần văn Đỗ, Tổng Uỷ Viên Ngoại giao đã hướng dẫn phái đoàn Nội Các Chiến tranh đến nghiêng mình trước linh cữu của ông nguyên Uỷ Viên Xây Dựng Nông Thôn và hai sĩ quan phụ tá.

Ngoài ra nội trong buổi chiều 17-9, nhiều phái đoàn đại diện các Nha Sở Trung Ương cùng các Cơ quan Dân Chính cũng đã lần lượt đến

P XEM TIẾP TRANG 6

Tr.T. THIỆU phúng điếu và phân ưu

SAIGON (VTX).— Tối 17-9 Trung tướng Nguyễn văn Thiệu, Chủ tịch Uỷ ban Lãnh Đạo Quốc Gia đã đến Bộ Xây Dựng Nông Thôn số 11C Công Trường Lam Sơn để phúng điếu và phân ưu cùng tang quyến ông Nguyễn tất Ứng, Uỷ viên Xây Dựng Nông Thôn, cố Thiếu tá Phạm Thái và ông Nguyễn Bằng, bí thư của Uỷ Viên, vừa tử nạn trong tai nạn máy bay tại Quảng Ngãi.

Trung Tướng Chủ Tịch tới nơi vào hồi 19 giờ 30 và đặt vòng hoa trước linh cữu của những người quá cố. Trung Tướng cũng ngỏ lời phân ưu cùng các tang quyến và ra về hồi 19 giờ 45.

Tin chính thức: có 37 hành khách tử nạn
Danh sách 24 nạn nhân

★ 13 ông — 4 bà — 7 cô — 13 em bé.

SAIGON.— Thông cáo số 4 của Hàng không Việt Nam cho hay: «Trong tai nạn phi cơ hai máy XV-NIC có 24 hành khách người lớn bị nạn. Sau đây là danh sách 24 nạn nhân người lớn: 13 ÔNG: Nguyễn tất Ứng, Phạm Thái, Nguyễn [illegible], Huỳnh Trần cao Vân, Đinh Sum, Nguyễn ngọc Trác Lâm san Nhi, Trần duy Xuân, Jerry Rose.

4 BÀ: Hồ thị Trương, Nguyễn thị Bang, Tô thị Huân, Ng. thị Lệ Thủy.

7 CÔ: Nguyễn Tích, Võ Minh [illegible], Trương thị Minh Châu, Diệp Như Xuân Việt, Trần Quyt.

Một số các nạn nhân sinh quán ở Quảng Ngãi».

Ngoài ra, trong bản thông cáo số 2 công ty hàng không VN cho hay «trái với tin của một số báo chí không có một nhân viên chánh phủ khác nào bị nạn cả».

Sau chót, người ta được biết có 13 trẻ em đi cùng với cha mẹ trong chuyến phi cơ lâm nạn.

CHỒNG THEO VIỆT GIAN CỘNG SẢN VỢ TIẾP TẾ, BỊ 6 THÁNG TÙ

SAIGON.— 18-9 (VTX).— Huỳnh kim Xuân, can tội tiếp tế cho chồng và đồng bọn là VC và tổ chức một nhóm cán bộ phụ nữ cho «Mặt trận giải phóng miền Nam» trong sở cạo mủ đồn điền cao su Bình Dương đã bị Tòa án quân sự vùng III Chiến thuật (họp tại pháp đình Saigon chiều 17-9) tuyên phạt sáu tháng tù ở.

Huỳnh kim Xuân tự Xinh, sinh năm 1937, có chồng là Lê văn Thành trốn quân dịch đi theo Việt Cộng năm 1961. Xuân thường xuyên gặp gỡ chồng tại nhà một người bà con ở Bình Dương và thường tiếp tế cho chồng gạo, tiền, thuốc lá... Ngoài ra trong tổ chức phụ nữ «Mặt trận giải phóng miền Nam» Xuân còn đứng làm tổ trưởng.

Tuy đã thú nhận các tội trạng với nhân viên điều tra, nhưng khi ra trước Tòa án, lại cố tình chối cãi.

Sau lời biện hộ của luật sư được chỉ định Ngô văn Tiệp, tòa nghị án trong nửa giờ và đã tuyên án Huỳnh kim Xuân tự Xinh sáu tháng tù ở vì có «hành động phá rối trị an».

Trộm xe máy: 1 năm tù ở

Binh nhì Nguyễn ngọc Trinh, 25 tuổi, thuộc Sư đoàn 7 Bộ Binh bị Tòa án Quân sự Saigon tuyên phạt một năm tù ở về tội trộm 1 xe gắn máy và 2 xe đạp trong phiên xử chiều 17-9 tại Pháp đình Saigon.

Binh nhì Trinh, sinh năm 1940, đã bị Quân cảnh bắt đêm 21 tháng 6, 1965 khi Trinh đang cùng bạn là Sáu Rỗ trộm 1 chiếc xe gắn máy và 2 chiếc xe đạp ở đường Vĩnh Viễn Chợ Lớn. Xét trong Trinh Quân cảnh bắt gặp 1 kẹp bẻ khóa, 1 dao bấm và 5 chìa khóa giả.

Ra tòa Trinh không nhìn nhận tội nhưng tòa vẫn tuyên án phạt Trinh 1 năm tù ở về tội trộm với trường hợp gia trọng.

Trốn quân dịch: 3 tháng tù ở

Anh Nguyễn văn Nhỏ, 22 tuổi đã bị tuyên phạt 3 tháng tù ở về tội «thanh niên quân dịch bất phục tòng».

Phiên Tòa do ông Phạm gia Hệ ngồi ghế Chánh thẩm, Trung úy Trần Trung Hậu, Ủy viên chính phủ đã kết tội anh Nguyễn văn Nhỏ đã không tuân lệnh gọi thi hành quân dịch của chánh phủ. Trước tòa anh Nhỏ đã thú nhận tội của mình. Tòa đã tuyên xử như trên.

Bác sĩ trực

Thứ Bảy 18-9-1965
Trưa: 13g đến 15g
Tối: 19g đến 6g sáng Chủ Nhật

BS. Phạm-huy-Sinh	180, đường Đinh tiên Hoàng	Saigon
BS. Phan-văn-Dương	156, đại lộ Lý thái Tổ	Saigon
BS. Đặng-văn-Hồ	550D, đại lộ Trần hưng Đạo Chợ quán	Cholon

Chủ Nhật 19-9-1965
Từ: 13g đến 6g sáng thứ Hai

BS. Lê-hữu-Đức	224, đường Phan đình Phùng	Saigon
BS. Tạ-văn-Du	406, đại lộ Đồng-Khánh	Cholon
BS. Ngô-thị-Tâm	136, Phạm hồng Thái (Lê văn Duyệt, n.d)	Giadinh

Thứ Hai 20-9-1965
Trưa: 13g đến 15g Tối 19g đến 6g sáng thứ Ba

BS. Phang Missao	65, đường Lương như Học	Cholon
BS. Ng hữu Phiếm	237 đường Trương minh Giảng	Saigon
BS. Nguyễn minh Tâm	47, đại lộ Cộng Hòa, chợ Nancy	Saigon

tin cần biết

Sinh viên diễn thuyết về nạn tham nhũng

— Nhóm «sinh viên nghị luận Luật Khoa» sẽ tổ chức một buổi nói chuyện về «Nạn tham nhũng tại các quốc gia chậm tiến», tại thính đường trường Quốc Gia Âm Nhạc, Saigon, vào hồi 10 giờ sáng ngày chủ nhật 19-9-65.

Diễn giả là ông Đinh Viết Tử Sinh viên Luật.

Mục đích buổi nói chuyện là để giúp phần vào công cuộc bài trừ gian thương và tham nhũng và sẽ được Thiếu Tướng Chủ Tịch Ủy Ban Hành Pháp Trung Ương, chủ tọa. Sau buổi nói chuyện sẽ có phần thảo luận.

Đề phòng VC xúi dục đắp mô, đào đường

— Tòa Hành Chánh Hậu Nghĩa thông cáo cho đồng bào được rõ: Mấy lúc gần đây, bọn VC thường xúi dục đồng bào theo chúng đi phá hoại như đào đường, đắp mô trên các trục lộ giao thông trong Tỉnh Hậu Nghĩa. Vậy kể từ nay đồng bào không nên nghe theo bọn VC hại dân hại nước, để tránh tất cả những đáng tiếc có thể xảy ra nguy hại cho mình. (V.V)

Bắt được V.C. sẽ được thưởng 50.000đ

— Tòa Tỉnh trưởng Kiến Hòa vừa phổ biến 1 thông cáo tổ chức 1 cuộc thi đua diệt Cộng trong vòng 15 ngày kể từ 15 tới 30-9-65 có nhiều giải thưởng từ 5.000đ tới 50.000đ cho những ai bắt được tại trận bọn VC phá hoại trục giao thông, thu thuế má hoặc khủng bố ám sát. Nếu trường hợp không bắt sống được mà giết chết sẽ được thưởng 1/3 số tiền nói trên. (HC)

Ban cấp Chứng chỉ Thuế vụ dời địa chỉ

—Nha Tổng Giám Đốc Thuế Vụ thông cáo: Kể từ ngày Thứ Sáu 1-10-1965 Ban Cấp Chứng Chỉ Thuế Vụ hiện ở tại số 85 Đại lộ Hàm Nghi sẽ dời lại địa chỉ mới: 117 Đường Võ Di Nguy Saigon Điện thoại: 25.914.

Tuyển 5 tài xế

— Tỉnh Bình Tuy cần tuyển dụng 5 tài xế để phục vụ trong tỉnh, lương khoán hàng tháng 2000đ. Hồ sơ ứng tuyển nạp tại phòng nhân viên Tòa Hành Chánh tỉnh Bình Tuy kể từ ngày ra thông cáo này đến cuối ngày 30-9 là hạn chót ưu tiên dành cho cựu quân nhân.

ĐỌC BÁO

Tòa Đô Chánh bác đề nghị giao cho Hội Đồng Đô Thành phân phối xe gắn máy

« Bộ Kinh Tế quyết định ngưng việc để các nhà nhập cảng xe giữ việc phân phối, trao quyền phân phối lại cho địa phương. Mỗi tỉnh sẽ có cơ quan phân phối.

Bộ Kinh Tế có ý định để Tòa Đô Chánh thành lập tiểu ban cứu xét đơn mua xe tại Saigon. Ông Đô Trưởng chỉ thị cho Ty Kinh tế Đô thành dự thảo kế hoạch thành lập Uỷ ban phân phối.

Trong dự thảo phúc trình Ty Kinh tế đề nghị trao hẳn quyền phân phối xe cho Hội Đồng Đô Thành. Ông Đô trưởng quyết định bác bỏ dự thảo kể trên, đồng thời phê vào tờ trình xét lại thành phần Uỷ ban phân phối xe gắn máy, scooter. Điều kiện tất yếu phải có nhân viên Tòa Đô chánh làm Chủ tịch Uỷ ban.

Theo sự dọ hỏi các cấp lãnh đạo Tòa Đô Chánh thì các vị cho rằng Uỷ Ban cần có sự hiện diện của đại diện các Bộ Kinh tế, Xã Hội, Giao Thông Công Chánh, Hội Đồng Đô Thành và Thanh niên Bài trừ Gian Thương.

Về tiêu chuẩn chọn lựa người được quyền ưu tiên mua xe sẽ do Uỷ Ban (sau khi thành lập) quyết định. TIẾNG VANG (19-9-65)

Trục xuất các nữ chiêu đãi viên khỏi khu vực Cam Ranh

CAM RANH.— Sau khi nhậm chức Tỉnh trưởng Khánh Hòa, Thiếu tá Ng-kiên-Hùng đã thi hành một biện pháp đối với các nữ chiêu đãi viên trong các tửu quán tại khu vực Cam Ranh, bằng cách trục xuất hết thảy nhóm người này ra khỏi thành phố.

Dường như quyết định nói trên đã được thi hành sau khi cơ quan an ninh Việt Mỹ khám phá thấy một số nữ chiêu đãi viên có chứa chất nổ trong nhà.

Trong ngày hôm nay, toàn thể các nữ chiêu đãi viên đã bị trục xuất ra khỏi địa phận Cam Ranh.

Đồng thời ông Tân Tỉnh trưởng Khánh Hòa cũng đã mở cuộc điều tra về những vụ đầu cơ đất cát ở Cam Ranh đã làm dư luận xôn xao (DÂN TIẾN 17-9)

Thêm 1 trục giao thông Cam Ranh — Nha Trang

NHA TRANG.— Do các chuyên viên Nhật Bản điều khiển, 1 trục giao thông mới đã bắt đầu được mở, nối liền thành phố Nha Trang với khu vực Cam Ranh, song song với quốc lộ số 1 sẵn có.

Đoạn đường đầu tiên đã được khởi công băng ngang qua ngọn núi gần phi trường Nha Trang và trường Huấn luyện sĩ quan Hải quân.

Theo kế hoạch dự trù được các chuyên viên Nhật Bản tiết lộ, trục giao thông mới Nha Trang—Cam Ranh sẽ hoàn thành trong vòng sáu tháng.

(SỐNG 17-5)

XIN CÁC ÔNG NGHỊ ĐÔ THÀNH HÃY LẮNG NGHE ĐÂY

HỒI ÂM CHƯƠNG... LÝ PHÁP CỦA « CHỦ NỢ » TÀI CHÁNH

★ MỖI NĂM ĐÔ THÀNH PHẢI ĐÓNG CHO NGÂN SÁCH 250 TRIỆU TRONG KHI LƯƠNG PHẢI TRÃ CHO CẢNH SÁT LÊN TỚI 400 TRIỆU
★ Mách nước cho các ông nghị: vì Tổng Nha Ngân sách trực thuộc Phủ Chủ tịch ủy ban hành pháp trung ương nên chỉ Thiếu tướng Kỳ mới có quyền quyết định

• THANH THƯƠNG HOÀNG

SAIGON.— Trong số báo hôm qua chúng tôi đã tường thuật phiên họp của Hội Đồng Đô Thành chiều ngày 16-9-65 về việc các các ông Nghị phản đối Bộ Tài Chánh « ốp bộ » (tiếng của các ông Nghị) số tiền thặng dư 147 triệu đồng của ngân sách Đô Thành tài khóa 1964 không để cho các ông xử dụng vào các công tác xã hội. Để vấn đề được sáng tỏ, ngày 17-6-65, chúng tôi đã tới tiếp xúc với Bộ Tài Chánh cũng như ông Tổng Giám Đốc Ngân Sách Quốc Gia. Dưới đây là « tiếng nói » của hai cơ quan này trả lời về vụ « ốp bộ » 147 triệu đồng.

Bộ Tài Chánh chỉ làm công việc đòi nợ

Theo những viên chức Bộ Tài chánh cho chúng tôi biết thì hằng năm Đô Thành phải đóng cho Ngân Sách Quốc Gia một số tiền là 250 triệu đồng để chi phí về ngành Cảnh Sát.

Năm 1964 Đô Thành chưa đóng. Sở dĩ Bộ Tài Chánh để lần lựa tới nay mới đòi là đợi xem Đô Thành có khả năng đóng không. Nếu Đô Thành thiếu tiền thì có lẽ bên Ngân Sách chưa đòi nhưng trong tài khóa 1964, Đô thành còn dư 147 triệu thì Bộ Tài Chánh có bổn phận phải đòi theo lời yêu cầu của Tổng Nha Ngân Sách.

Về ngày tháng trong lệnh thâu ngân

Căn cứ vào lời các ông Nghị chúng tôi có nêu việc trong lệnh thâu ngân đề ngày 20-5-65 sao mãi tới ngày 3-9-65 Tòa Đô Chánh mới nhận được. Và với thời gian ký lệnh thâu ngân này phải thuộc phạm vi của ông Tổng Trưởng Tài Chánh thời chính phủ Phan Huy Quát chớ sao lại thuộc phạm vi của ông Uỷ viên Tài Chánh? (vì lúc đó chưa có Nội các Chiến tranh nên chưa có danh từ Uỷ viên).

Giải đáp thắc mắc này, viên chức Bộ Tài Chánh cho biết: theo luật lệ, tới ngày 31-5 là Ngân Sách Quốc Gia khóa sổ tài khóa 1964 Đô Thành nợ tiền Ngân Sách Quốc Gia thuộc về tài khóa 1964 nên ký lệnh thu ngân lùi lại ngày 20-5-65 nhằm mục đích hợp thức hóa sổ sách giấy tờ với tài khóa đó. Việc này không có gì lạ và hại cả vì đó là một sự thường làm từ trước tới nay.

Không phải thặng thâu mà là thiếu nợ

Sau đó, chúng tôi đã sang Tổng Nha Ngân Sách Quốc Gia tiếp xúc với Ông Tổng Giám Đốc Nha này. Hỏi về việc các ông Nghị phản đối việc «ốp bộ» của Bộ Tài Chánh, ông Tổng Giám Đốc cười đáp:

— « Nói ốp bộ nó to chuyện quá đi và làm gì có việc đó.

Đó chỉ là lệnh thu ngân của Bộ Tài Chánh yêu cầu Đô thành trả lại số tiền còn thiếu Ngân sách Quốc gia tài khóa 1964 mà thôi ». Và ông Tổng giám đốc đã nhấn mạnh tới điểm: số tiền này không phải là tiền dư mà là tiền nợ. Ông Tổng Giám đốc cho biết: ngày 30-8-65 ông Đô trưởng có gởi một văn thư cho ông hỏi ý kiến về việc xử dụng số tiền thặng thâu của Đô Thành tài khóa 1964 là 197.357.252đ. Ngày 8-9-65 ông Tổng Giám Đốc đã gửi văn thư trả lời ông Đô Trưởng là số tiền đó không phải thặng thâu mà là thuộc vào số tiền thiếu ngân sách quốc gia 250 triệu đồng tài khóa 1964.

Nhân dịp này ông Tổng Giám Đốc cũng nhắc lại việc năm 1964, Hội Đồng Đô Thành cũ đã chấp thuận và đã được Chính phủ duyệt y việc mỗi năm Đô Thành phải trả cho Ngân sách Quốc gia 250 triệu đồng để trả lương Cảnh sát. Lẽ ra, theo như trước đây Đô thành phải trả lương Cảnh sát lối 400 triệu đồng thì nay chỉ phải trả 250 triệu đồng thôi.

Đầu năm 1965, Ngân Sách Quốc Gia đã đòi Đô Thành phải thanh toán số nợ trên, nhưng Đô Thành [illegible] là chờ xong sổ sách kế toán đã, mà theo luật lệ thì tới ngày 31-3-65 Ngân sách Đô Thành phải khóa sổ.

Nếu Đô thành đóng cho Ngân sách Quốc gia 197 triệu đồng thì

D XEM TIẾP TRANG 6

CỰU QUÂN NHÂN ĐƯỢC ƯU TIÊN TUYỂN DỤNG VÀO 1 VÀI CƠ QUAN MỸ

SAIGON.— Một vài cơ quan Hoa Kỳ cần tuyển dụng một số nhân viên đủ các loại (thông dịch viên, văn phòng, thợ chuyên môn v.v...) để làm việc tại Saigon và các tỉnh.

Quyền ưu tiên tuyển dụng dành cho ứng viên cựu quân nhân. Việc thâu nhận không đòi hỏi điều kiện văn bằng, nhưng các ứng viên phải qua một kỳ thi trắc nghiệm do cơ quan liên hệ tổ chức.

Các ứng viên cựu quân nhân, nếu cư ngụ ở Saigon hoặc vùng lân cận muốn làm những công việc nói trên hãy liên lạc trực tiếp với Nha Cựu Chiến Binh và Phế Binh ở số 127 đường Đoàn thị Điểm Saigon, mang theo bộ sơ quân vụ và căn cước để được chuyển chở tới trình diện các cơ quan tuyển dụng.

Để làm thủ tục tuyển dụng.

— Các ứng viên cư ngụ tại các tỉnh Bình Định, Kontum, Pleiku, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Quảng Tín, Quảng Trị, Thừa Thiên hãy liên lạc với số 4, đường Bạch Đằng Đà Nẵng.

— Các ứng viên cư ngụ tại Darlac, Khánh Hòa, An Xuyên, Ba Xuyên, Bạc Liêu, Chương Thiện, Kiên Giang, Kiến Hòa, Kiến Phong Phong Dinh, Vĩnh Bình, Vĩnh Long hãy liên lạc với số 30, Hùng vương Nha Trang.

— Riêng các ứng viên tại Biên Hoà, Bình Dương, Bình Long, Bình Thuận, Bình Tuy, Định Tường Gia Định, Gò Công, Hậu Nghĩa Kiến Tường, Lâm Đồng, Long An, Long Khánh, Phước Long Phước Thành, Phước Tuy, Tây Ninh Vũng Tàu, hãy liên lạc với số 87 Lê văn Duyệt Saigon.

Từ 1-10-65 NHẬN ĐƠN mua trả góp xe Tắc xi và Lam Bét ta

Trong một phiên họp thường lệ vừa qua, Nội Các Chiến Tranh đã quyết định việc hữu sản hóa công nhân tài xế cần được xúc tiến ngay.

Thi hành quyết định trên, Bộ Lao Động thông cáo như sau:

Nhằm mục đích giúp đỡ lẫn lộ các tài xế chạy xe taxi và xe cyclo máy tại Đô Thành trở thành chủ xe tự lái, Chánh phủ đã cho nhập cảng đợt đầu 100 xe taxi và 200 xe Lambretta để bán trả góp cho tài xế. Đợt đầu này sẽ được tới Saigon trong vòng 3 tháng.

Người xin thụ hưởng chương trình hữu sản hóa phải là tài xế cư ngụ tại Đô Thành, chưa làm chủ một chiếc xe nào và có bằng lái xe taxi hay có giấy phép hành nghề xích lô máy do Cảnh Sát Công lộ cấp.

Anh em tài xế muốn hưởng chương trình này, xin đến Trung tâm Huấn nghệ thuộc Bộ Lao Động, đường Lê van Duyệt Gia Định, xin mẫu đơn và điều lệ mua xe, kể từ ngày thứ Tư 23-9-65. Những tổ chức Nghiệp đoàn có thể xin mẫu đơn và điều lệ để phát lại cho đoàn viên mình.

Đơn xin mua xe sẽ được thâu nhận kể từ ngày 1 tháng 10 năm 1965 đến hết ngày 30 tháng 11 năm 1965, tại địa chỉ nói trên.

Các đơn xin mua xe sẽ do một Uỷ Ban Liên Bộ cứu xét, và nếu số người đủ điều kiện nhiều hơn số xe dự định cấp, sẽ tổ chức cuộc rút thăm cho công bằng.

Sau các vụ đấu khẩu về công xa ở H.Đ. Đô Thành

Ô. Đô trưởng nhường cho các ô. Nghị 1 chiếc xe Huê Kỳ lộng lẫy

SAIGON (VTX) 17-6.— Trong phiên đại hội của HĐ Đô thành mới đây, ông Nghị Giáp văn Thập [illegible] công xa trên 10 mã lực để tiết kiệm nhiên liệu. Ông Nghị Phan Ngô cũng vì nhiệt tình phục vụ đồng bào nên đã khuyến cáo Tòa Đô chánh nên cẩn trọng trong việc xử dụng công xa loại Huê kỳ.

Trong phiên đại hội đó, Thiếu tá Đại diện ông Đô trưởng cho biết Tòa Đô Chánh không hề bỏ tiền ra mua một chiếc xe Huê kỳ nào. Ba chiếc Ford Fairlane của Tòa Đô Chánh do Hoa kỳ viện trợ nên mặc dầu Ông Đô Trưởng muốn thanh toán chúng cũng không [illegible] theo thủ tục Công Chánh. Ba chiếc xe do chỉ dùng để chuyên chở trong những công tác cần tới 5,6 người. Ông Đô Trưởng và các vị trong văn Phòng Đô Trưởng đều xử dụng xe riêng hoặc xe cỡ nhỏ.

Mới đây Hội Đồng Đô Thành đã gởi văn thư yêu cầu Tòa Đô Chánh cấp cho một chiếc xe có thể chở nhiều người.

Để tỏ tinh thần hợp tác chặt chẽ giữa Tòa Đô Chánh và Hội Đồng Đô thành, ông Đô Trưởng đã quyết định gởi văn thư nhượng một chiếc xe Huê Kỳ lộng lẫy nhất của Tòa Đô Chánh cho Hội đồng Đô thành để các vị nghị viên có thể di chuyển dễ dàng trong công việc phục vụ đồng bào.

TỪ TÌNH YÊU ĐỔI QUA THÙ OÁN...

Hỏi làm vợ không được tạt cả tô át-xít vào mặt

Thủ phạm đang bị truy nã gắt gao

KIẾN-PHONG.— Một vụ trả thù bằng át xít để hủy hoại nhan sắc một cô gái chỉ vì hỏi cưới làm vợ không được đã xảy ra tại xã Tân Quới (Kiến Phong).

Nạn nhân là cô Nguyễn thị H. (28 tuổi con ông Nguyễn văn L.) bị cậu Nguyễn văn Nh. (28 cựu quân nhân) hắt cả tô át-xít vào mặt trong lúc cô này đang ở trong nhà. Dư luận cho hay, trước đây cậu Nh. thường hay tới nhà cô H. chơi và đã có lần cậy mai mối tới hỏi cô H. làm vợ. Nhưng cô H. từ chối và muốn vậy nuôi cha mẹ già, hơn nữa Nh có lại tàn tật.

Bị từ chối, Nh. có mặc cảm 1 cô H. khinh khi nên đề tâm thù oán và kiếm cách trả thù. Rồi hôm 24 vừa qua, trong lúc cô H. đang ngồi nói chuyện với một bà lối xóm trong nhà thì Nh. đến giả vờ xin nước uống thuốc.

Không biết rõ dã tâm của Nh, cô H. chạy ra mở cửa thì bất thình Nh. tạt cả tô át xít lên mặt cô. H. chỉ kêu rú lên được một tiếng rồi ngã quỵ xuống đất bất tỉnh. C Nh. vụng chạy ra ngoài thoát thân. Cô được gia đình cho vào bệnh viện cấp cứu. Nh. đang bị truy nã rất gắt. Sáng 14-9 các nhân chứng trong vụ này được mời tới Dự thẩm để cung. (QH)

Tổ chức Công giáo H.K. tặng trẻ em V.N. 2.400 thùng sữa

NỮU ƯỚC.— Theo lời ông John Mecatthy, (Phó Hội trưởng) Hội tương trợ Công Giáo Huê Kỳ gởi tặng 2.400 thùng sữa đặc cho trẻ em ở miền Nam Việt Nam.

Ông cho biết rằng 2.400 thùng sữa nói trên (đáng giá 17.000 đô la) được gửi tới Saigon theo lời kêu gọi của Đức Giáo Hoàng Paul VI và Tổng Thống Johnson. Một chương trình Công Giáo cứu trợ cho Việt Nam đã được dự định từ tháng trước, cũng như 15 ngày trước đây, 40 tấn thuốc men và 50 tấn muối đã được gởi đến Saigon.

Mua súng và chất nổ chôn dấu và

Gạt Tổng Nha Cảnh Sát để lãnh tiền thưởng

3 mật báo viên bị giải Tòa

SAIGON.— Lúc 10 giờ sáng 16-9 nhân viên Tổng Nha Cảnh sát giải tới biện lý cuộc, 3 mật báo viên tên là Lưu văn Phiên (54 tuổi nhà ở đường Đỗ thành Nhân) Trần văn Điều (40 tuổi, và Huỳnh thị Sang (38 tuổi cả hai ngụ tại Tân thuận Đông quận Nhà Bè Giadịnh) can tội âm mưu gạt Tổng Nha Cảnh sát, làm báo cáo giả để tăng công lãnh 7 ngàn đồng tiền thưởng.

Theo tin hành lang Tòa án, thì cả 3 người nói trên, không hiểu đã xoay sở đâu được vài khẩu súng và mua chất nổ đem về chôn dấu rồi làm giấy tờ trình báo lên Tổng Nha là bọ đã điều tra chỗ được Việt cộng chôn dấu súng và chất nổ. Nhân viên Tổng Nha Cảnh Sát liền tới địa điểm do 3 người trên chỉ, thì quả nhiên đào lên bắt được súng và chất nổ nên Tổng Nha Cảnh liền thưởng cho 3 người 7 ngàn đồng.

Thấy làm ăn được, hôm vừa qua 3 người trên cho Tổng Nha hay họ lại mới khám phá được một hầm chôn chất nổ và súng ở địa điểm khác. Nhân viên cảnh sát đến nơi đào lên thì cũng bắt được một ít chất nổ. Lúc đó Tổng Nha mới sanh nghi và bắt cả 3 câu lưu thẩm vấn. Nhờ sự điều tra khéo léo, cả 3 thú thật là đã mua chất nổ, và xoay sở được một vài khẩu súng chôn dấu ngụy tạo của Việt cộng để lãnh tiền thưởng. (S.S.)

Quân khủng bố LIỆNG LỰU ĐẠN vào Viện Hóa Đạo

SAIGON (VTX).— Hồi trưa 16-9, người ta nghe thấy một tiếng nổ chát chúa phát ra tại Viện Hóa Đạo, đường Trần quốc Toản, nơi đang xây cất cô nhi viện. Cảnh sát đã tới nơi và thấy một thợ hồ tên là Phạm văn Biên, nhà ở đường Trần quốc Toản, bị thương. Cuộc điều tra cho biết một tên khủng bố, đương như đứng ở ngoài vòng rào gần trại Đinh tiên Hoàng và trại Vân Đồn, đã liệng 1 trái lựu đạn vào nơi tung. Rất may lúc đó chỉ có anh Biên đang làm việc nên ngoài anh ra không còn ai bị thương.

VÌ NGƯỜI ĐẸP MÀ ĐẬP CHẾT NGƯỜI

SADEC.— Hồi 10 giờ sáng 13-9, ông Hồ Th. (ở Sadec), cùng đi với một cô bạn gái trẻ đẹp trên đường Tống Phước Hòa (Sadec). Lúc đó phía trước có 3 thanh niên đi tới và 1 trong 3 thanh niên kia đã đi chen vào giữa ông Th. và cô bạn gái của ông. Do đó đôi bên xảy ra ẩu đả. Trong lúc đánh nhau ông Th. móc khẩu súng lục trong người ra và dùng bá súng đập vỡ đầu thanh niên này chết tại chỗ. Nạn nhân là Hồ tấn S. Ông Th. bị bắt điều tra. (Q.H)

MỘT CẢNH SÁT VIÊN TỰ TỬ BẰNG SÚNG SÁU

SAIGON.— Ông Lê Văn Bu (35 tuổi Cảnh sát viên quận Tư), đã dùng súng sáu tự sát hồi 21 giờ 25 tối 16-9. Viên đạn đã xuyên từ ngực bụng cách lỗ rốn 2 phân, ra phía mông phải; đâm thủng 8 lỗ ở dạ dày và ruột. Nguyên do vì buồn chuyện gia đình. Ông Bu đã được chở đến Bệnh Viện Đô Thành giải phẩu và điều trị. Bệnh tình trầm trọng. (VTX)

QUA PHÀ RỒI.. NHẢY XUỐNG SÔNG MẤT TÍCH

SAIGON. — Chiều 16-9, một quân nhân Địa phương quân đã nhảy xuống sông Saigon từ một chiếc phà Saigon—Thủ Thiêm, đang chuyến về phía bến Saigon và mất tích. Theo nguồn tin Cảnh sát quận Nhứt thì trong lúc chiếc phà tách bến Thủ Thiêm đưa hành khách sang bến Saigon thì đột nhiên một quân nhân nhảy phóc xuống sông Saigon. Những chiếc đò ghe có gắn máy lại cứu, sau đó Sở cứu hỏa Đô Thành cũng phái đoàn thợ lặn đến tìm. Nhưng sau hai giờ tìm kiếm vẫn không có kết quả Cảnh sát Quận Nhứt hiện đang mở cuộc điều tra tên tuổi và quê quán của nạn nhân. (CC)

ĐỔI MỸ KIM 3 TÀI XẾ TA XI BỊ BẮT

SAIGON.— Chiều ngày 19-9, nhân viên Cảnh sát đi tuần trên đường Tự Do, bắt gặp 3 người chận những Mỹ kiều đi trên đường để đổi Mỹ kim liền bắt điệu về bót. Xét trong người 3 người này Cảnh sát tịch thu được 10 mỹ kim. Tại bót họ khai tên là Trần văn C. (tuổi), Trần văn C. (36 tuổi), Dương văn Ch. (37 tuổi) cả ba là tài xế taxi nhà ở Bình Thới Chợlớn. (S.S)

DÙNG DAO UY HIẾP CƯỚP 10 NGÀN ĐỒNG

SAIGON.— Lúc 10g30 sáng 14-9, bà Huỳnh thị Hai (56t, ở đường Hoàng Diệu) từ nhà ra trước cửa để sang Saigon mua đồ, thình lình bị văn Ng. (23 tuổi vô gia cư vô nghề nghiệp) chận đường dùng dao uy hiếp cướp số bạc 10 ngàn đồng đã trong xách tay. Bà Hai tri hô lên, Cảnh sát quận Tư đi tuần vừa tới nơi rượt theo bắt được Ng. điệu về bót.

từ QUÊ ra TỈNH

ĐÒ MÁY ĐỤNG PHAO NỔI

SAIGON.— Hồi chiều 16/9, trong một trận mưa to gió thổi mạnh một chiếc đò máy tam bản số 14 TD 63 của nhà thầu Phạm thị Mánh (ở bến Phạm thế Hiển) chở nhiều hành khách từ bến đò Thủ Thiêm qua Saigon. Vì tài công đò máy vô ý, đụng vào phao nổi, khi rời bến, mũi đò thụt xuống quá mạnh, làm nhiều hành khách trên đò rớt xuống sông. Những ghe chài đậu gần đấy, liền chèo tới, vớt được năm người lên bờ, còn một số bị nước cuốn đi. Sở Cứu hỏa Đô thành, hay tin tới nơi mò kiếm, nhưng vì nước chảy mạnh nên không có kết quả. Cảnh sát Quận Nhứt đã tới lập biên bản.

TRUY NÃ MỘT NGƯỜI TỰ XƯNG LÀ ĐẠI TÁ

SAIGON.— Đêm 16.9 do tin mật báo, Trưởng Chi Cảnh sát Quốc gia Nguyễn văn Liêng đã hướng dẫn một toán nhân viên đến khám xét căn nhà số 04/20 K 2 ở đường Dương Bá Trạc và thấy một khẩu súng lục nội hóa giấu trong 1 bao vải Kaki để dưới tủ chén sát vách phía sau nhà này. Có 3 người được mời về Chi thẩm vấn là Nguyễn văn Tạ, (50 tuổi), Bùi thị Sáu, (40 tuổi) và Nguyễn thị Nết, (17 tuổi). Cả 3 khai rằng khẩu súng trên của một người mang bí danh là Út Một (không rõ tên thật và địa chỉ) và nhìn nhận Út Một là tình nhân của cô Nết đến ngụ tại nhà này từ ngày 9-9 và đã bỏ đi cách đây 3 hôm. Theo cuộc điều tra của nhà hữu trách thì được biết Út Một đã từng tự xưng là Đại tá và có lần đã dẫn theo một thanh niên tự xưng là Thiếu uý. Cả 2 đều có mang súng. Cuộc điều tra đang tiến hành và Út Một hiện bị truy nã. (VTX)

LÃNH SỮA VỀ ĐEM DẤU ĐI 2 CHỦ TIỆM BỊ BẮT

SAIGON (VTX).— Ngày 16-9 nhân viên Cảnh sát quận III, đã mở cuộc kiểm soát những tiệm buôn bán tạp hóa ở đường Lê văn Duyệt, đã bắt gặp hiệu Triều Hưng số 378, do Huê kiều Phong Lưu Nhị (45 tuổi) làm chủ mới được lãnh sữa về, nhưng lại đem cất dấu 25 thùng sữa đi nơi khác không chịu bán cho khách hàng. Đồng thời Cảnh sát cũng bắt được tiệm tạp hóa Vĩnh Long số 521/31 do bà Đàm Nguyệt (44 tuổi) làm chủ, cũng dấu 5 thùng sữa không chịu bán cho khách hàng. Nội vụ đã được Cảnh sát lập biên bản.

BÀ LÃO 71 TUỔI TÉ GẪY CHÂN KHI LÊN XE BUÝT

SAIGON (VTX).— Cụ Nguyễn thị Mỹ, (71 tuổi), đã bị té gẫy chân một hồi 9 giờ 45 sáng 17-9 trước số nhà 517 đường Phan Thanh Giản trong khi bước lên xe buýt thì tài xế cho xe vọt chạy. Xe buýt nói trên mang số CQXB 227 do tài xế Trần quang Hiệp, (39 tuổi) lái. Cụ Mỹ ngụ tại số 16 đường Phan văn Trị Saigon, hiện đã được đưa vào Bệnh viện Saigon điều trị.

CẢNH SÁT VIÊN BỊ DU ĐÃNG ĐÂM

SAIGON (VTX).— Ông Trần công Tâm (25 tuổi, cảnh sát viên phục vụ tại Tổng Nha Cảnh sát Quốc gia, ngụ tại hẻm 490 Trần quốc Toản) hồi 6 giờ 45 sáng 17-9 đã bị Năm Cary (khoảng 26 tuổi, trốn quân dịch) đâm lủng bụng phía trái trên rốn, tại bến xe đò Lục tỉnh, Nguyễn vào giờ trên. Ông Tâm đang ăn sáng trong tiệm, thì Năm Cary nhảy đến đâm lén nơi sườn bụng và có ý định cướp súng. Có thể đây là 1 vụ trả thù vì trước đây Ông Tâm có bắt Năm Cary vì tội trốn quân dịch và tội du đãng. Hiện ông Tâm đang được điều trị tại bệnh viện Đô thành và bệnh tình có bề trầm trọng.

NỔ SÚNG BẮT BỌN DU ĐÃNG

SIAGON.— Do sự thưa gởi của đồng bào ở đường Nguyễn thiện Thuật về hành vi bất hảo của một nhóm du đãng 9 giờ tối hôm 16-9 đội tuần tiễu Không quân đã đến vùng này để theo dõi thì gặp bọn chúng đang tụ tập trước cửa căn nhà số 242. Khi thấy đội tuần tiễu bọn chúng liền bỏ chạy buộc đội tuần tiễu phải nổ nhiều phát súng và sau đó đã bắt được một du đãng là Trần quốc Việt (17 tuổi, cư ngụ tại số 261 ở đường nói trên).

— Bốn đứa trẻ khoảng 13,14 tuổi đã giựt chiếc radio của ông Huỳnh văn Tài, (26 tuổi ngụ tại số 312 đường Võ di Nguy, Phú Nhuận) vào hồi 16 giờ chiều 17-9, trong lúc ông đang ngủ trên giường kê gần cửa ra vào. Thấy động, ông thức dậy thì chiếc radio để bên cạnh đã biến mất. Ông tri hô lên thì ba đứa trẻ đã ôm chiếc radio chạy [illegible]. Còn một đứa chậm chân nên đã bị bắt [illegible]. (VTX)

chính luận

DIỄN ĐÀN CHUNG CỦA MỌI NGƯỜI CÓ THIỆN CHÍ
Chủ Nhiệm kiêm Chủ Bút: ĐẶNG-VĂN-SUNG
Thư ký Tòa soạn: TỪ-CHUNG
Tòa soạn 15 Võ-Tánh — Saigon   Điện thoại: 23...
NĂM THỨ 2 Số 440 8 Trang Giá 3đ.
Ngày Chúa Nhật, Thứ Hai 19, 20-9-65 (Ngày 24, 25 Tám Ất Tỵ)

Phóng sự mặt trận miền Trung

HÀNH QUÂN HỎA-TUYẾN TẠI VÙNG I CHIẾN THUẬT

● Việt Cộng đeo mặt nạ tử thủ trong ruộng mía um tùm xáp lá cà với Biệt kích Tây Hồ.

● Chiến sĩ Miền Trung quyết đè bẹp địch để dành mùa lúa tháng tám và cuộc giao tranh ác liệt kéo dài hai tuần liên tiếp.

LỜI TÒA SOẠN.— Nhiều báo ra ngày 13-9, đã đăng tít lớn « 1 Tiểu đoàn Thủy Quân Lục Chiến Mỹ cấp tốc tới Nam Đà Nẵng ». Chi tiết bản tin còn cho biết « sẽ có hành binh lớn tại vùng phía tây Quốc lộ số 1 và hiện đang có nhiều tiểu đoàn Việt Nam hành quân tại vùng nối liền từ Đà Nẵng tới Chu Lai. »

Ngay hôm 13-9, đáp phi cơ quân sự Mỹ hồi 12 giờ 10, chúng tôi tới Đà Nẵng vào hồi 15 giờ 30. Sau khi vào trình diện Bộ Tư Lệnh Quân Đoàn I, chúng tôi được gởi ngay ra chiến trường vào hồi 16 giờ và một tiếng đồng hồ sau, đã có mặt tại vùng hành binh.

Đây là một cuộc hành quân lớn kéo dài từ 5-9-65. Nhiều Tiểu đoàn của ta đã đánh thẳng vào con đường số 14 tiến chiếm từng làng thuộc Quận Đại Lộc cách Đà Nẵng lối 30 cây số đường chim bay.

Dưới đây là phần chi tiết và diễn tiến trận đánh lớn này.

oOo

Các chiến sĩ thuộc Đặc khu Quảng Nam tại Vùng I chiến thuật đã quần thảo với Việt cộng trên một trận địa chu vi rộng tới ngót 200 cây số vuông. Nhiều trận đánh liên tiếp xảy ra trong suốt hai tuần qua.

Quân ta đã tiến chiếm từng thước đất, giành giật từng thôn ấp, dày lui địch ở góc này thì lại thấy chúng lòi ra góc khác.

Suốt đêm ngày địch bám sát ta, ta tiến địch ẩn, ta vượt qua địch luồn phía hậu. Ta bao vây địch phân tán. Các cánh quân của ta chạm địch liên miên. Một ngày có đơn vị đụng độ với địch bảy lần. Cuộc giao tranh thập phần quyết liệt và vô cùng gian khổ vì...

Đây là vùng địch

Trước hết chúng tôi cần nói rõ về địa thế hành quân, nằm trong vùng quận Điện Bàn và quận Đại Lộc.

Tỉnh Quảng Nam nói chung và Quận Đại Lộc nói riêng bị áp lực địch từ gần một năm nay. Các quận vùng Cận Sơn đều di chuyển bằng trực thăng. Ban ngày ra khỏi quận một cây số là bị địch «bắn bia» tức là nhắm bắn chim sẻ. Ban đêm thì lực lượng phòng thủ phải rút về vị trí bám trên đồi cao. Đường lưu thông bị phá hoại, cứ khoảng vài thước lại bị cắt đào nát bấy, cầu bị sập. Nhất là từ đạo đầu năm 1965 sau dịp Tết, VC càng tăng gia áp lực với mưu toan làm cô lập Đà Nẵng.

Từ Hội An lên Đại Lộc phải đi qua tỉnh lộ số 14, nhưng qua cầu Vĩnh Điện quặt vào tỉnh lộ 14 tới vùng xã Vĩnh Hòa cách quốc lộ số 1 hơn một cây là đường đã bị kẹt rồi. Dân chúng tại quận Đại Lộc có tới ngót 200 ngàn người, ở địa phương này tràn ngập ruộng mía, cây mía cao và rậm chi chít tựa như một khu rừng già mênh mông bát ngát. Thêm nữa vào mùa này cánh đồng lúa chín cũng là một yếu tố quan trọng đồng lõa với các hoạt động của bọn du kích, giúp địch dễ dàng ẩn nấp nhờ địa hình có mía mọc chằng chịt và lúa ngập lấy đồng.

Tóm lại, khu vực hành quân chiếm tới 9 phần 10 phần đất là ruộng mía, mà sự khó khăn của quân ta là phải bảo vệ quyền lợi của đồng bào lùng địch đánh địch nhưng hết sức hạn chế xâm phạm ruộng mía và va chạm tới mùa màng.

Từ ngót một năm nay địch đã hoạt động xây dựng căn cứ và đặt các hạ tầng cơ sở tại hầu hết các xã thuộc quận Đại Lộc.

Chúng đã ra lệnh cho dân chúng tháo nước cho vào đồng lúa, để lúa mau chín, ngõ hầu chúng mau cướp được số lúa mùa tháng tám năm nay. Chúng đã cho thành lập mỗi xã một «Ủy Ban Tự Quản» do tên đảng viên cầm đầu nắm trọn quyền quân sự và chính trị tại mỗi vùng.

Mặt khác, Việt Cộng tung ra nhiều thứ thuế để bóc lột tàn nhẫn, khiến một số lớn đồng bào phải gồng gánh xin tới vùng an ninh tị nạn Cộng sản. Tổng số dân tị nạn càng ngày càng gia tăng, khiến cho chánh quyền phải đặt thành vấn đề khẩn thiết lo giải quyết cho đời sống của đồng bào.

Hỏa Tuyến: «Bảo Vệ Lúa Tháng 8»

Để bảo vệ cho dân chúng không bị mất một hột lúa trong mùa tháng tám. Để giải phóng toàn bộ Quảng Nam mà Quận Đại Lộc và Điện Bàn là con tim của tỉnh. Để giật lại con đường số 14 huyết mạch của tỉnh Quảng Nam và để nối lại các trục giao thông cuống họng đã bị địch chọc thủng. Đồng thời để chấm dứt tình trạng khó khăn, khi đi từ Hội An về Đà Nẵng và từ Quảng Nam đi Quảng Tín — ngay trên quốc lộ số 1 — cũng bị địch quấy rối bằng kiểu «cắc bụp» rồi rút ngay, Thiếu Tướng Nguyễn Chánh Thi lãnh đạo Vùng I Chiến Thuật đã quyết định tung ra cuộc Hành quân mệnh danh là Hành Quân Hỏa Tuyến 101. Đại tá Đàm quang Yêu được ủy thác chỉ huy cuộc hành quân trọng yếu này.

Lực lượng ta

Bên ta có nhiều tiểu đoàn chính qui tham dự, trong đó có Biệt động quân, Biệt kích quân, Địa phương quân và đông đủ các binh chủng khác phối hợp chiến đấu.

Bằng rất nhiều hướng tiến, cuộc hành quân mở màn vào ngày 5-9.65 và ngay từ phút đầu khi tiến vào con đường số 14 là quân ta đã gặp sức kháng cự liên tục của Việt cộng.

Về phía địch có tiểu đoàn 203, chủ lực tỉnh Quảng Nam, tiểu đoàn này còn có ám danh là T.Đ. Quang Trung. Ngoài ra còn có 3 đại đội phối hợp gồm có C.H. 54, C115 và C11203. Các sự kiện do tên tù binh Trần Nam đã cung khai. Y cho biết chỉ huy trưởng Việt Cộng tên là Lâm và y không rõ họ của tên chỉ huy Việt cộng này.

Quân ta tiến quân theo nhiều mũi dùi chọc thẳng vào thượng tầng cơ sở của địch. Suốt từ ngày 5 đến nay (15-9), cuộc giao tranh vẫn còn tiếp diễn, khi ồ ạt, lúc lẻ tẻ.

Thám Trận Địa

Chúng tôi tới trận địa vào chiều 13-9. Sau khi đã ngỏ ý muốn được theo sát các chiến sĩ ở giữa chiến trường, chúng tôi được một sĩ quan biệt kích vui vẻ hỏi rằng:

— Anh đã có gia đình chưa?

Chúng tôi giơ bốn ngón tay ra dấu và đáp nhanh:

— Thưa, đã có một vợ và ba con... Nhưng, trong quân đội thiếu gì người đông con mà vẫn hăng say chiến đấu bất kể tử thần.

— Được... Xin mời bạn đến thăm Tây Hồ. Ở đây bạn đòi ăn «thịt bò 7 món» thì xin chịu, chứ thích đi coi «ăn tái» Việt Cộng thì «có ngay».

Một sĩ quan biệt kích, mình đeo dây lựu đạn bốn nhiên giới thiệu chúng tôi với Đại úy Trịnh quang Ngọc và chúng tôi lên đường vào lúc mưa tầm tã. Chiếc G.M.C xóc tung người đưa chúng tôi tới tuyến đầu bố trí. Tới đây phải xuống xe đi bộ và cứ thế tiến sâu vào trận địa. Vùng này thuộc xã Vĩnh Hòa. Con đường lầy lội có nhiều mảnh đất mới vừa lấp vùng những cái hố do VC đào phá. Chúng đã cắt đường, rạch ngang xẻ chéo chi chít suốt dọc đường. Những cột điện bị VC dùng át xít bẻ gãy gục, rồi xoay ngang ra một đường làm chướng ngại vật cản không cho xe chạy.

Hai bên vệ đường là ruộng lúa cao ngập đầu trẻ, làng xóm rải rác chung quanh. Những con đường chính trong làng, nay Việt Cộng đã biến thành các giao thông hào dài hàng cây số. Những con đường nhỏ thì Việt Cộng gài bẫy chôn mìn, đặt chông. Du kích Việt cộng di chuyển tất qua từ vườn này sang vườn nọ. Ngoài ra còn có những địa đạo dào dài tới 5 cây số. Cũng nên biết địa đạo khác giao thông hào ở điểm địa đạo có phủ đất bên trên, còn giao thông hào thì trên để trống. Chúng tôi mò xuống một trong những địa đạo của địch, bề ngang rộng tới 2 thước, bề cao gần 2 thước. Người ta có thể chạy được và tưởng như đang di chuyển dưới đường hầm «métro» ở ngoại quốc.

Xét qua các pháo đài, mà Việt Cộng đã xây cất tại các ấp chiến đấu và quan sát các địa đạo, cùng với những công sự chiến đấu của Việt cộng, chúng tôi nhận thấy địch phải xử dụng tới hàng vạn nhân công mới có thể làm nổi.

Để hoàn thành các pháo đài, Việt cộng đã tháo gỡ gần hết các cây «tà vẹt» bắc ngang trên đường xe lửa để lấy những cây «tà vẹt» đó làm nắp pháo đài, ở trên có lát ván rồi mới đổ đất bề dày ngót 2 thước.

Ở giữa những căn nhà đạn bắn lỗ chỗ, nổi bật một ngôi chùa để rõ «Gạt bỏ tham sân si» phía dưới có mấy hàng chữ «chùa xã Kỳ ngọc».

Riêng ở nơi thờ phượng tôn nghiêm này thì không thấy có dấu tích bom đạn. Một căn nhà gạch rộng lớn khác bỏ trống, dân địa phương cho biết đây là căn nhà của Trung Tá Thân N. sanh quán tại xã này.

Thủ đoạn của địch

Để triệt để khai thác địa hình địa vật nhờ ruộng mía um tùm, Việt cộng ra cam ăn không được nhổ mía dù đã chín tới. Bọn Việt Cộng còn bắt dân phải trồng một loạt mía non, chờ khi đã mọc cao rồi chúng mới cho lệnh nhổ mía già...

Ở mỗi tổ chiến đấu, chúng có một miếng khăn vải dù loang lổ, khi phi cơ lượn qua, chúng chụp khăn vải dù che kín hố chiến đấu để tránh lộ mục tiêu.

Việt Cộng đeo mặt nạ

Đặc biệt nhất trong trận này là khi địch đánh xáp lá cà với ta, toán xung kích Việt Cộng xuất hiện như đoàn quân ma vì chúng đã bịt mặt bằng một chiếc mặt nạ che kín mặt mũi. Mặt nạ làm bằng vải kaki, hai con mắt khâu hai miếng kiếng bằng «mi ca». Chiếc mặt nạ này có hai sợi giây thung, thắt chặt ở ngang trán và ở ngay cằm. Một tù binh cho biết, Việt cộng dùng mặt nạ để đề phòng bị hơi cay. Khi xáp chiến chúng nhúng mặt nạ cho ướt rồi bịt kín mặt. Nhưng các sĩ quan của ta cho biết rằng dù có mặt nạ, Việt cộng vẫn bị hơi cay làm cho chúng bị mê đi ngay tại trận. Hãy thử tưởng tượng một đoàn xung phong đeo mặt nạ, đột ngột xuất hiện trong ruộng mía, ồ ạt nổ súng rồi ẩn hình rất mau và biến hình xuống các địa đạo dào ở khắp nơi, khắp xóm, như vậy đủ hình dung thấy sự gian khổ của chiến sĩ ta đã phải dò dẫm tiến từng bước một để tranh thủ với một địch thủ gần như vô hình. Nhờ ẩn núp ruộng mía quá rậm rạp nên Việt cộng chờ ta đến rất gần, rồi mới phát hỏa khi cách ta vài ba thước.

Chuột vỡ tổ

Tuy nhiên trận vừa qua Việt cộng đã bị Thiếu Tá Uyên đập cho một đòn chí tử, cũng vì ý vào ruộng mía. Số là Việt cộng «trông gà hóa cuốc», nên đã bắn chết một ông chủ vườn mía. Chúng tưởng là thám binh của ta. Vì nổ súng nên mục tiêu của Việt cộng bị bại lộ. Thiếu tá Uyên cho lệnh nghĩa quân bao vây chặt bốn bề rồi kêu M.113 tới giải quyết. Đợt thứ nhất, Thiếu tá Uyên cho lệnh xung phong nhưng ta bị gục 4 chiến sĩ. Kẹt nhất là lệnh cấm triệt để phá mía, nên Thiếu tá Uyên đã mời đại diện USOM và các giới chức thẩm quyền đến tại chỗ, và yêu cầu họ trù liệu xem có đủ khả năng bồi thường số thiệt hại trả cho dân. Nếu được thì chi tiền liền.

Và sau đó, ông đã xua đoàn «Cọp bay» lồng lộn tung hoành «hốt» Việt Cộng chạy thất tán như đàn chuột vỡ tổ. Riêng trận này 40 xác địch bị cán như mía ép.

Một câu chuyện đáng tiếc

Nhắc lại, cuộc hành quân Hỏa Tuyến được coi là một trận giặc «Lúa gạo» nhằm bảo vệ «mùa màng tháng 8» cho nhân dân Quảng Nam. Với tầm quan trọng vượt bực như vậy, mà ở thủ đô không được phổ biến sâu rộng vì chỉ có phái viên Việt Tấn Xã là ký giả Việt Nam duy nhất được phép đi theo mặt trận.

Trong lúc ấy thì có một số nhà báo ngoại quốc túc trực tại Đà Nẵng bị từ chối không được theo sát chiến trường, vì lý do, gần đây họ đã phổ biến tin tức thiếu tinh thần trách nhiệm. Sự kiện này, do một nhân vật hữu quyền cho biết rằng, một phóng viên ngoại quốc đã cho đăng một bức hình «Ngôi nhà bốc cháy» giữa cảnh trận mạc. Ở dưới, tác giả đã chú thích là «Quân đội đốt nhà».

Sự thực khác hẳn, mà cả làng, cả xóm đó đều rõ chính căn nhà ấy, của gia đình một người mà địch cho là «đã phục vụ cho quốc gia». Bởi thế, chúng đốt phá để uy hiếp tinh thần đồng bào. Thực tế thì như vậy, mà ông «nhà báo» nọ lại ghi chú xuyên tạc.

Chúng tôi được «tiểu dẫn» sự việc kể trên để có ý thức trong lúc đi theo mặt trận. Mặc dù một sĩ quan Phòng 3 đã thẳng thắn cho biết rằng: Thiếu Tướng Nguyễn Chánh Thi sẵn sàng đón nghe sự thật, bất cứ là thuộc loại gì? Kể cả sự chỉ trích chính quyền, nhưng.. với điều kiện là phải có thật với sự kiện và dẫn chứng điển hình. Vị sĩ quan này nêu ra một ví dụ cụ thể như sau:

— Mới đây, một binh sĩ đã phàn nàn với một ký giả tiền tuyến rằng, từ 2 tháng nay, các chiến sĩ chưa hề được đọc một tờ báo...

Chỉ có thế thôi, mà khi lọt đến tai Thiếu Tướng Tư Lịnh, lập tức Thiếu Tướng đã «sài sể» các giới chức có liên hệ tới trách nhiệm cung cấp món ăn tinh thần cho binh sĩ tại mặt trận. Và để bổ khuyết vào sự sơ sót ấy, Thiếu Tướng đã ra lệnh phải cấp tốc «tiếp tế báo chí» bằng máy bay để binh sĩ có thể theo dõi hiện tình đất nước.

Chọn vị trí

Nhắc lại ngày thứ hai tại trận trước giờ xuất phát, chúng tôi được phép tự chọn đơn vị để tháp tùng. Thiếu tá Tham mưu Trưởng rất ân cần đối với báo chí. Chúng tôi nhận thấy có một cánh quân bộ binh, gọi là đơn vị 51, men dọc theo bờ sông đánh thốc vào Thanh Phong, Thanh Thủy. Một mũi nhọn do một tiểu đoàn Biệt Động Quân tung hoành và xâm nhập các vùng yếu điểm của địch ở xã Tam Kỳ. Một cánh quân do Liên đội Biệt kích Tây Hồ chặt nát khu vực bố trí của địch ra thành từng mảnh. Một đoàn Công binh chiến đấu bám sát bộ binh tiến tới đâu, san bằng chướng ngại vật đến đó và cấp tốc lấp hố, phá mô của địch. Sau cùng còn được tăng cường thêm một tiểu đoàn Thủy Quân Lục Chiến Huê Kỳ, từ Chu Lai về Đà Nẵng rồi trực thăng vận xuống giữa trận địa để yểm trợ cho ta. Đó là chưa kể tới hai đại đội địa phương quân và ngót 10 trung đội nghĩa quân đánh vào các tuyến bố trí, mà lực lượng nghĩa quân Miền Trung, không phải là tầm thường. Trái lại, anh em nghĩa quân Quảng Nam có tinh thần gan dạ đánh địch đến viên đạn cuối cùng. Được biết một số anh em thuộc thành phần Việt Nam Quốc Dân Đảng, do đó họ đã chiến đấu với lý tưởng rõ rệt và Việt cộng đã sợ nghĩa quân hơn ai hết, bởi họ nhằm mắt cũng nhớ thuộc lòng đường ngang lối tắt của địa phương này.

Chót hết là chi đoàn thiết vận xa M.113, gồm 15 «Cọp Bay» do chính Thiếu tá Lê ngọc Uyên ngồi trên xe tăng chỉ huy, cùng với Thiếu tá Cố vấn Mỹ đích thân chạy hàng đầu.

Xuyên qua các cánh quân vừa kể trên, người phóng viên chậm hiểu nhất cũng phải biết ngay vị trí của mình là xin đi theo sát bộ chỉ huy, vừa tin tưởng ở đoàn «Cọp Bay» hiên ngang như những cái pháo đài lưu động, vừa thấy vững dạ ở hỏa lực rất mạnh của M113 với đại bác-đại liên và các chiến sĩ «Mũ đen» thiện chiến gan lì có thừa kinh nghiệm về trận mạc.

Đoàn «Cọp Bay» xuất hiện

Chiếc xe chạy đầu có Thiếu Tá Cố Vấn Blackley. Chúng tôi xin đi theo chiếc xe thứ ba có Thiếu tá Lê Ngọc Uyên chỉ huy trực tiếp 15 chiếc thiết vận xa M.113, tiến theo quốc lộ số 1 đến Viêm Tây thì 15 chiếc xe tăng này đã biến thành đoàn «Cá Voi» vượt qua sông Vĩnh Điện xông thẳng vào trận địa.

9 giờ 30, chiếm mục tiêu thứ 1 tại xã Tứ Câu: yên ổn. Đoàn «Cọp Bay» lướt trên ruộng lúa và tiến sang mục tiêu 2.

9 giờ 45, đoàn «Cọp bay» dàn thành hàng ngang, một bộ phận tiến chiếm trụ sở Hội đồng xã Thanh Thủy. Phía mặt là ngọn đồi cát, rộng lối 30 thước, bề cao chừng 15 thước. Phía trước đồi dốc thoai thoải, xe tăng có thể lên được, phía sau dốc ngược như dựng đứng, xe tăng không thể lao xuống được. Ở ngay phía sau đồi là ruộng lúa chín và có làng xóm rải rác. Khi tới chân đồi, đoàn «Cọp Bay» dàn thành đội hình chiến đấu.

9 giờ 50, 5 chiếc «M.113» gầm thét tiến lên đỉnh đồi. Hình thế tiến song song dàn hàng ngang. Chiếc thứ 1, có Thiếu tá Cố vấn Blackley đã tới lưng đồi. Chiếc thứ hai băng mình vượt lên đúng ngọn đồi. Chúng tôi ngồi ở chiếc thứ 3 có Thiếu Tá Uyên, cũng chạy đến lưng chừng đồi và chỉ cách chiếc thứ 2, chừng 6 thước. Còn 2 chiếc khác thọc xuyên ngang sườn đồi tiến lên.

Trước đó một phút chúng tôi ngắm ngọn đồi cát sừng sững trông thật là thơ mộng và đầy vẻ hiền lành. Trên đỉnh đồi có lác đác nhiều bụi dứa và bụi cây dại.

S.K.Z nổ bùng

Thình lình khi chiếc thứ hai vừa tới giữa đỉnh đồi thì... có tiếng đại bác chống chiến xa nổ tung rung chuyển mặt đất, đồng thời với các loạt súng máy nổ phía trái, phía mặt, đằng trước, bên hông.

Chiếc xe này bị tê liệt ngay phút ấy và trong xe, 8 chiến sĩ «mũ đen» nhào ra phản ứng bằng những loạt tiểu liên nổ ròn rã.

Không kịp định thần chúng tôi thụt đầu xuống lòng «cọp bay» trống ngực đập thình thình... Nhưng chúng tôi rất ngạc nhiên vì vẫn thấy Thiếu Tá Uyên ngồi khơi khơi phơi trọn mình ở trên thân chiến xa.

— Thiếu Tá ơi! đạn nó bắn quá! Thiếu Tá, một binh sĩ la lớn.

— Im... 8 người lên ngay chiến xa, tập trung phát hỏa không được rời khỏi xe — Thiếu Tá Uyên hét to trong máy. Cũng trong phút đó — nghĩa là liền sau khi phát đại bác 57 của Việt cộng khai hỏa thì tiếng súng đại liên, súng trường của địch bắn như một lưới lửa tập trung khắp tứ bề, bốn mặt Địch bắn tới táp để yểm trợ tổ SKZ của chúng lẩn mình trên đỉnh đồi giốc ngược, chạy tạt vào làng chiến đấu để thoát thân. Nhưng...

Phản ứng

Nằm gọn trong lòng chiến xa, mắt hoa tai ù, ngực tức nghẹt thở, thế mà chúng tôi vẫn thấy tiếng hô ra lệnh của Thiếu tá Uyên vang lên rộn ràng. Ông điều động cho đoàn «cọp bay» tập trung thành một mũi xuyên thốc lên đỉnh đồi và cho lệnh tách hai bộ phận «Cọp bay» vòng ra chặn hậu.

Một bộ phận khác «quạt» đại liên về hướng địch phát hỏa. Cùng trong lúc đó, 8 chiến sĩ «Mũ đen» dù không xử dụng được xe tăng vì bị trúng đạn và một số bị thương nhưng tất cả đã bình tĩnh nhảy lên chiến xa để quay khẩu đại liên «quạt» ra tứ phía.

Tiếng gọi rộn rập trong máy truyền tin nghe rất rõ:

— Xin ngay khu trục lên tọa độ A.T oanh kích phía sau ngọn đồi.

Đồng thời, cách vị trí lối hơn 1.000 thước, đoàn trực thăng võ trang đã báo tin cho biết:

«Có lối một đại đội Việt Cộng đang vận động chuyển quân về phía đồi cát».

Nhưng toán Việt cộng này đã bị chặn đứng, vì khu trục cơ xuất hiện liền sau đó.

Các chiến sĩ ta từ trong chiến xa nhảy xuống để chạy bộ truy kích địch vì «M.113» không thể lao xuống sườn đồi giốc ngược như vậy.

Kết quả: 36 xác Việt cộng nằm chết gục ven làng và ngay tại ruộng lúa. Súng của địch bị gẫy nát tan tành. Nhiều thây địch bể óc, ruột lòng thòng, thịt bay từng mảnh dính vào thân cây, mô đất.

Một cấp chỉ huy «trì»

Tiếng súng ngừng rồi, chúng tôi mới để ý nhận xét thật kỹ, con người của Thiếu tá Uyên. Ông là phụ tá của đại tá Đàm quang Yêu, chỉ huy trưởng đặc khu Quảng Nam, ông có giáng người vạm vỡ, tóc cắt ngắn, nước da sạm về phong trần. Được hỏi về cảm tưởng lúc đạn địch nổ tứ bề, bốn mặt, Thiếu tá Uyên lạnh lùng đáp:

— Không dừng thì chỉ hay mò à? Vả lại tôi đánh nhau quá quen rồi! Ở mặt trận đạn tránh mình chứ mình không tránh khỏi. Thiếu tá Uyên sanh quán tại Huế. Phục vụ quân đội 15 năm. Năm nay 36 tuổi đã có 5 con và đã được tuyên dương công trạng 28 lần, với 2 lần bị thương.

Trên đường tiến quân, Thiếu tá Uyên còn cho biết thêm rằng:

— Hiện nay địch đang chờ cho ta một mỏi. Chúng sẽ vận động quân số đông gấp 5 lần của mình, rồi sẽ phản ứng để gỡ gạc lấy tiếng. Nhưng, chúng tôi vẫn sẵn sàng chờ và tin chắc là sẽ «ăn gỏi» bọn chúng, nếu chúng giở trò.

Nổ súng liên tục

Trên đây là một trong những trận chạm địch điển hình trong cuộc hành quân Hỏa Tuyến, nhằm dành thế chủ động nhân mùa tháng 8 năm nay và nhằm hàn gắn lại con đường 14 mạch máu của tỉnh Quảng Nam.

Trong cuộc hành quân kéo dài hai tuần qua, tới nay vẫn còn tiếp diễn chúng tôi đếm nhầm trong cuốn nhật ký ghi lại từng diễn biến thì được biết tổng số các cuộc chạm súng kể từ 5 đến 15-9-65, lên tới 42 trận đụng độ vừa lớn vừa nhỏ, mà kết quả tính đến phút chúng tôi rời khỏi trận địa vào ngày 15-9: số VC chết bỏ xác tại trận là 129 tên. Ta bắt sống 35 VC. Võ khí ta thu đủ loại nhưng các đơn vị đang bận tiếp tục hành quân nên chưa xác định rõ, ngoài một số đã mang về nộp tại Bộ Chỉ huy Hành Quân gồm có 3K.50. 3 tôm sơn, 2 các bin, 2 súng Nga, 1 garant M-1, nhiều mìn chống chiến xa, lựu đạn và đạn dược. Hiện nay, quân ta vẫn bố trí và bám sát trận địa. Mặt trận xảy ra ở khắp nơi và không biết đụng địch lúc nào, giờ nào? Mặc dù Việt Cộng có hai tiểu đoàn nhưng chúng chỉ xuất trận từng nhóm, đánh rồi phân tán ngay. Mấy ngày đầu, Việt cộng đánh rất hăng, nhưng mấy ngày sau địch đã đuối dần, tuy nhiên, chúng vẫn bám dai như đỉa đói.

Vài nét về biệt kích Tây Hồ

Tối 13-9, chúng tôi nằm với các chiến sĩ biệt kích Tây Hồ. Đây là một liên đội biệt kích «con cưng» của Quảng Nam. Hầu hết các chiến sĩ Tây Hồ đều có tinh thần chống cộng rất cao. Tiếng tăm của Tây Hồ lừng lẫy vì đơn vị này, đã có lần bị địch bao vây, bắn hết đạn, một số anh em đã ôm nhau cho nổ tạc đạn, để cùng chết chứ không chịu sa vào tay địch.

Chúng tôi được gặp đại úy Nguyên, chỉ huy Liên đội Tây Hồ và vị sĩ quan phụ tá là trung úy Thành. Đại úy Nguyên đã 52 tuổi nhưng vẫn còn ham chiến đấu. Ông rút ra một tờ giấy nằm bệnh viện, rồi nói với chúng tôi rằng:

— Tôi đang ở thời kỳ dưỡng bệnh, nhưng nhớ anh em quá nên phải ra nằm tại trận 11 ngày rồi chưa tắm rửa và cứ mặc «nhất bộ, nhất bái» chưa thay đồ gì cả.

Liên đội Tây Hồ dụng địch lu bù trong cuộc hành quân Hỏa Tuyến 101, liên đội này rất thông thạo về lối đánh du kích và hiện đang trấn giữ một trận tuyến dài chừng 2 cây số, mà địch thì vẫn quanh quanh sát nách.

Chúng tôi vừa mở đầu câu chuyện thì có tiếng súng liên thanh nổ ròn tan. Đại úy cho biết; quân biệt kích chạm địch ở phía bên kia cầu Bình Long, cách chỗ chúng tôi chừng 200 thước.

Trà trộn theo chân địch

ĐÊM 13-9, chúng tôi nằm cạnh chiếc cầu Bình Long lối 50 thước. Chiếc cầu này đã bị Việt cộng phá đổ gục. Và cũng lại đây, biệt động quân của ta đã giao chiến ác liệt với địch, Biệt động quân tiến lên chiếm lãnh trận địa. Liên đội biệt kích Tây Hồ tới thay thế, vừa trấn giữ vừa lục soát các thôn làng kế cận.

Dù đã kéo dài cuộc giao tranh vật lộn với địch từ ngày này qua ngày khác, các chiến sĩ biệt kích vẫn vui vẻ kể lại trận đụng độ nóng hổi và đầy mạo hiểm của chiến sĩ Tây Hồ.

Câu chuyện lý thú đó do Hạ sĩ I Đào Mạnh thuật rằng:

— Đêm vừa qua có lối 20 chiến sĩ biệt kích Tây Hồ, mặc cải trang như Việt cộng và mỗi người gài theo mình một chứng minh thư mà ta đã thu được của địch. Việc hành quân kể như lẩn lộn, ta ở đây, Việt cộng chạy ra chỗ kia. Ta tới địch lẩn, ta đi địch về. Ta rời khỏi vị trí 100 thước là gặp viễn tiêu của địch. 20 chiến sĩ biệt kích tránh đường mòn, lội ruộng toan đánh tập hậu địch. Không ngờ, khi vừa ở bờ ruộng leo lên một khu làng chiến đấu của địch, thì quân ta... bất thần chạm phải hai trung đội địch đang hành quân. Vì quá đột ngột, nên ta... liền đi bám theo toán đuôi của địch và cứ thế đi theo đơn vị Việt cộng. Sau khi đi được chừng 200th, thì tên Việt cộng đi sau cùng ngừng lại rồi lên tiếng hỏi khẩu hiệu, rất nhanh trí viên toán trưởng biệt kích, tin vào sự cải trang của đơn vị mình và tin vào sự thuộc lòng đường lối địa phương, nên đã bình tĩnh trả lời.

— Các đồng chí không nhận được lệnh có đơn vị H.54 về phối hợp à!

Cũng nên biết, theo tài liệu tịch thu ta được biết có H 54 và 203 ở Đại Lộc và Điện Bàn vẫn thường hỗ trợ cho nhau. Nhưng tên Việt Cộng cẩn thận đòi xem giấy. Viên toán trưởng biệt kích vẫn cứng rắn đáp: «Đây có đủ giấy tờ mà». Song... nhằm lúc tên Việt Cộng tiến đến toan xem giấy thì toán biệt kích vừa nổ súng, vừa quăng lựu đạn «quét» về phía địch. Bọn Việt Cộng chạy tán loạn. Vì quân số chúng quá đông, mà lại tối trời nên các biệt kích quân Tây Hồ vội rút lui. Kết quả chỉ có hai chiến sĩ ta bị xây xát. Võ khí bảo toàn.

Câu chuyện vừa chấm dứt vào lúc tiếng máy vang lên từng chập với những danh từ rất lạ tai:

— Kinh kỳ Anh Dũng
— Phú Quốc Sơn Tây
— Quan tâm mạnh mẽ

Một buổi sáng theo sát diễn tiến hành quân

Ngồi giữa trận địa theo dõi lệnh chỉ huy ban xuống cho nhiều cánh quân. Các báo cáo truyền về tới tấp. Chúng tôi cảm thấy như đang say mê đọc một loại tiểu thuyết trinh thám đầy hấp dẫn.

Và đây là hoạt động trong một buổi sáng mà chúng tôi có mặt, cũng nên biết suốt hai tuần nay, ngày nào cũng hoạt động chạm súng tương tự như ví dụ cụ thể sau đây:

SÁNG NGÀY N.4 7 giờ 5: Biệt động quân chạm địch tại Kỳ Ngọc

7 giờ 15: Biệt động quân vượt sông. Một chiến sĩ ta chết đuối chưa thấy xác.

Lập tức tiếng vị chỉ huy ra lệnh cho kiếm xác ngay tức khắc.

7 giờ 20: Cánh quân 51 báo cáo dụng địch, cùng giờ này cánh quân Tây Hồ đến lục soát mục tiêu X.

7 giờ 25: Cánh quân 779 đi lạc

7 giờ 30: Xin trực thăng

7 giờ 35: Pháo binh Duy Xuyên tác xạ trúng mục tiêu

7 giờ 38: Đơn vị xin bắn thêm 20 quả nửa chếch về phía trái 200th, hướng bắn tốt.

7giờ40, 779 đã tới vị trí ấn định

8giờ, Việt cộng tác xạ vào hai đứa con của BĐQ.

8giờ10: Tin báo có 2 đại đội Việt cộng, hỏa lực mạnh có «moóc 81» bố trí tại tọa độ AT 568. Xin cho oanh tạc.

8giờ15: Báo cho phi cơ ta nằm ở phía Đông Bắc đường xe lửa.

8giờ20: BĐQ xin tiếp viện

8giờ30: Quận Đại Lộc báo cáo có 200 tên mặc đồ đen tập trung tại tọa độ AT 569. Đang theo dõi.

9giờ: 779 chạm địch.

9giờ5: Cánh quân «706» đánh cận chiến bắt sống 3 VC trong ruộng mía.

9giờ15: Tại ngã Ba Thanh Trừng có 1 đại đội VC đang di chuyển. Đã gọi L 19 quan sát.

9giờ20: Mũi nhọn 51 chạm súng. VC bắn 2 tràng trung liên rồi bỏ chạy

9g30: BĐQ chạm địch.

9 giờ 35 'V.C bắn tỉa

9 giờ 40 BĐQ vượt sông. Địch bắn rát

9 giờ 45 Báo cho BĐQ biết: thấy khu trục trên đầu thì thả khói vàng báo hiệu. Cấm vượt đường xe lửa.

Oanh tạc ở phía Đông.

9 giờ 50 Xin thêm 2 pháo lực. Ghi nhận 1 tiểu đoàn VC xuất hiện. Xin oanh kích trong khu tứ giác A.T. — A.Z.

10 giờ Pháo binh tác xạ tọa độ A.T. Bắn 100 quả.

10 giờ 10 Báo cáo: Pháo lực đang trên đường bay, hãy cho lệnh ngưng đại bác

11 giờ Tây Hồ chạm địch.

11 giờ 5 Bốn cánh quân của 51 chiếm mục tiêu «3.5» đều chạm địch.

Chỉ trong vòng một buổi, ngồi theo sát diễn tiến hành quân, chúng tôi đã ghi nhận được những sự kiện sống động như trên. Và cứ thế kéo dài tới trọn ngày này, qua ngày khác tình trạng tiến quân, cũng như các cuộc đụng độ giữa ta và địch đã diễn ra có phần ác liệt hơn những điều ghi trên đây.

Những con số bí mật

Ngoài những kết quả quân sự đã thu được, ta còn khám phá toàn bộ một bảng «số hiệu mật» của Việt cộng, nhờ một cuốn sổ tay của một tên cán bộ cao cấp Việt cộng bị bắn hạ tại trận.

Trước hết, địch chú trọng mạnh về 2 tỉnh Quảng Nam Đà Nẵng, chúng đã thành lập một bộ chỉ huy Quảng Đà với bí số là H.114. Bộ Chỉ Huy này bị chi phối bởi Đảng Bộ Quảng Đà khoác bí số là A.H. 114. Danh sách bọn cán bộ Đảng chỉ đạo Mặt trận Quảng Đà gồm có:

— Trần minh Long tối hậu quyết định mọi kế hoạch tác chiến, Nguyễn thành Phương, Thái bá Ngọc, Nguyễn thanh Trung, Phan thiếu Long, Nguyễn trung Chính, Lê tự Cả và Nguyễn thanh Học. Những cán bộ phụ tá cho tên Long, thuộc bộ tham mưu của Việt Cộng tại Quảng Đà.

Tám tên này là thành phần đầu não tại vùng Quảng Đà, trong số đó — ít ra là đã có 4 tên bị hạ sát trong hành quân Hỏa Tuyến, nhưng danh tính của 4 tên quan trọng này chưa được tiết lộ.

Ngoài ra còn có các số hiệu D.H.114 và Y.H 114 để chỉ các đơn vị tình báo của địch. Các đơn vị chính qui của chúng gởi thơ cho nhau và gởi ra Bắc lấy một vụ ghi ngoài phong bì (như của ta là K.B.C) với Đại Đội Độc Lập 64, VC ghi là Minh Huy P.040, gởi cho Đại đội 347 của VC chúng ghi là Minh Huy. D.64.

Thiếu Tướng Tư Lệnh viếng trận địa

Chúng tôi nằm ngủ một đêm tại bộ chỉ huy hành quân đặt tại quận Điện Bàn. Tiếng máy truyền tin và tiếng súng đại bác nổ rền vang liên tiếp. Đại bác thuộc cỡ 155 ly nổ to gấp mấy lần 105 ly, nên mỗi lần nổ hàng chục quả liền... tưởng chừng bể óc. Quận Điện Bàn trong tháng qua bị pháo kích nhiều lần.

Sáng 14-9, có tin Thiếu Tướng Nguyễn chánh Thi, Tư Lệnh Vùng I Chiến Thuật kiêm đại biểu Chính phủ tới thăm trận địa.

9 giờ 14-9, chúng tôi lên tuyến thứ hai của các chiến sĩ Tây Hồ vừa đúng lúc có tin vui chiến thắng.

Số là vì cần bảo vệ an ninh cho thượng cấp, nên Thượng sĩ Điều đã mang chiến sĩ vòng ra phía sau tuyến bố trí của Tây Hồ để đề phòng địch lén về bắn trộm.. Không ngờ khi vừa rời vị trí hơn 100 thước, thì... Thượng sĩ Điều đụng độ với 5 Việt cộng ở tả tiền tiêu; Vì không để địch bám quá gần, nên Thượng sĩ Điều đi đầu với 1 binh sĩ mang M.79, còn 7 chiến sĩ ở cách xa chừng 50 thước. Do đó, khi chạm trán quá sát, Thượng sĩ Điều chỉ kịp lia luôn một tràng «M2» hạ luôn 2 Việt cộng, còn 3 tên ù té chạy thì bị «bồi» thêm một phát M.79 bắn tung lên cao rồi rớt xuống chết liền tại chỗ. Ta thu 2 súng Nga và 1 lựu đạn.

Thế là chỉ 30 phút sau đó, các chiến sĩ Tây Hồ đã có «quà chiến thắng» nóng hổi kính tặng thiếu tướng Nguyễn chánh Thi.

Nụ cười... trật lất

Trong khi chờ đợi Thiếu tướng Tư lệnh tới bằng trực thăng. Chúng tôi giật mình khi nghe thấy tiếng la lớn từ phía sau ấp chiến đấu của Việt Cộng vang ra: bắn! bắn...

Địch cách nơi chúng tôi đứng xa, nhưng vì khuất tre nên không thấy gì cả. Chừng 5 phút sau, Thiếu úy Quang chỉ huy toán biệt kích từ phía ấp tiến tới. Ông vừa đi vừa cằn nhằn mấy chiến sĩ đi chung với ông.

Đại úy Nguyên hỏi lớn: «Có màn được thắng du kích nào không?» Thiếu úy Quang nhăn nhó đáp: — «Tôi thấy bên Tây Hồ, anh chàng Điều vớ được chiến công, nên tôi thấy nôn nao, muốn mần gấp mấy chú Việt Cộng để mang ra trình diện Thiếu Tướng»,

— Thế rồi làm sao? vừa rồi bắn gì đấy? Đại úy hỏi.

— Tui bắt gặp 4 thằng, mừng quá khi thấy chúng đứng cự ly cách nhau chỉ một thước. Tui tính «quất» một phát «M.49» thì ăn trọn, chứ hạ sĩ Mạnh lật đật «quạt» tiểu liên mà hồi hộp quá thành trật lất. Tui tức quá, muốn bóc lon hạ sĩ cho xuống binh nhì luôn.

Hạ sĩ Mạnh lủi thủi đi sau vẻ tiếc rẻ hiện rõ trên khuôn mặt đỏ ửng của anh. Dù vậy chỉ mấy phút sau chúng tôi thấy Thiếu úy Quang cười hòa... Đời lính chiến thật là vui.

Không sợ mìn

9 giờ 45 ngày 14-9, Thiếu tướng Nguyễn chánh Thi thăm trận địa. Khi qua khỏi cầu Bình Long thì các chiến sĩ ta tha thiết đề nghị Thiếu Tướng không nên đi đường bộ vì địch chôn nhiều mìn và từng toán du kích Việt cộng vẫn lẩn quẩn bám sát trận địa.

Dù vậy Thiếu tướng Vùng I chiến thuật vẫn tươi cười và vui vẻ nói với binh sĩ như ông anh cả nói với các em trai rằng:

— Mìn thì mìn, cũng không sợ, cứ để tôi đi bộ..., Thiếu Tướng đã xuống xe đi bộ một quãng khá xa, trong lúc tiếng súng vẫn lác đác nổ ở tứ phía. Thiếu Tướng đã ân cần bắt tay hỏi han từng chiến sĩ tham dự Hành Quân Hỏa Tuyến...

Sau cùng Thiếu Tướng đã lên trực thăng để tới thăm Đại Lộc — tính từ quốc lộ số 1 lên Đại Lộc, quân ta đã khai thông được hơn 20 cây số và sửa lấp cấp thời quãng đường này.

Đặc điểm trong cuộc Hành Quân Hỏa Tuyến là sự khó khăn của ta bị địch dựa vào sự rậm rạp của ruộng mía để ẩn náp. Dù vậy ta vẫn không làm hại tới những ruộng mía này. Tuy nhiên, để chặn đứng sự khai thác của địch chính quyền đi chủ trương sau mùa mía này, sẽ yêu cầu cơ quan ngoại viện cung cấp đậu phọng để phát không cho dân trồng thay mía. Với loại cây đậu phọng địch không thể giở trò như ruộng mía. Chính quyền tin tưởng ở sự giác ngộ của dân chúng, khi đã thấy rõ âm mưu của Cộng Sản đã trắng trợn ăn cướp của đồng bào. Việt Cộng còn xúi giục đồng bào đeo hàng trăm chiếc khăn tang ra ngăn đường quân đội. Nhưng chính một số các vị đã lột khăn tang còn mới tinh, do Việt Cộng vừa phân phát, để rồi chính các bậc phụ lão đã tố giác thủ đoạn của địch, dậy đồng bào ra để sách động đòi ngưng cảnh tang tóc. Mặc dầu chính Việt Cộng đã làm khổ dân lành và chính chúng đã gây nên chiến tranh lôi kéo cả những thiếu nhi 15, 16 tuổi bắt đi đầu làm bia đỡ đạn.

Quyết thắng tại miền Trung

Hành quân Hỏa Tuyến xuất hiện vào lúc mùa mưa sắp chấm dứt. Đó là trận phản công VC tại Quảng Nam bằng một lực lượng hùng hậu của ta đánh thẳng vào trung tâm điểm của địch và ở lại đến cùng, chứ không phải là hành quân vài ba ngày rồi rút lui.

Sự kiện đó chứng tỏ Vùng 1 Chiến thuật đã khởi sự quật lại VC và nắm phần chủ động trong «Mùa tháng Tám». Chúng tôi đã phỏng vấn một vị chỉ huy trưởng về triển vọng của Miền Trung sau mùa mưa. Ông cho biết, Thiếu Tướng Nguyễn Chánh Thi cương quyết đẩy lui Việt cộng và nhất định nắm trọn vẹn miền Trung vào mùa Đông năm 1965.

Để nói ra ý chí quyết thắng ấy, Thiếu Tướng Tư Lệnh Vùng I đã phân nhiệm rõ rệt:

A.— Hai tỉnh nằm tại địa đầu của Miền Nam là Quảng Trị và Thừa Thiên, do Chuẩn Tướng Nguyễn Văn Chuân, Tư Lệnh Sư Đoàn 1 có sứ mạng phải dồn địch, lùng địch và đè bẹp địch, làm thế nào tới Tết năm nay, 2 tỉnh nói trên phải hoàn toàn thuộc về ta. (Hiện tỉnh 2 tỉnh này được coi là an ninh yên tĩnh nhất Trung Việt).

B.— Hai tỉnh nặng nhất của Miền Trung là Quảng Tín và Quảng Ngãi được trao cho Chuẩn Tướng Hoàng Xuân Lãm Tư Lệnh Sư Đoàn 2, với nhiệm vụ tấn công địch liên tục sau mùa mưa này và phải tạo được những kết quả điển hình trong mùa Đông 1965.

C.— Riêng tỉnh Quảng Nam, một vựa lúa không lồ của Miền Trung

(Xem tiếp trang 5)

BẠN ĐỌC VIẾT :

Nguyện vọng của cựu quân nhân hiện là công chức phù động đồng hóa công nhựt

Kính gởi Thiếu Tướng Chủ tịch Uỷ Ban Hành Pháp T.Ư.

Kính thưa Thiếu Tướng Chủ Tịch,

Chúng tôi là một số cựu quân nhân hiện đang phục vụ tại các cơ quan dân chính với tư cách một nhân viên phù động đồng hóa công nhựt nhận thấy quyền lợi đa số anh em cựu quân nhân bị thiệt thòi quá nhiều so với các nhân viên dân chính. Lẽ ra chúng tôi cần được các cơ quan dân chính giúp đở thì lại bị ràng buộc bởi các văn kiện lỗi thời không thích hợp với cao trào cách mạng, hoặc giả các cơ quan dân chính áp dụng sai lạc ý nghĩa của các công văn nhứt là đối với các nhân viên cựu quân nhân :

1) Về vấn đề tuyển dụng. Đa số anh em cựu quân nhân chúng tôi đã phục vụ trên năm sáu năm trong quân đội, khi xin việc làm thì cơ quan dân chính thâu nhận với tư cách là một thư ký phù động đồng hóa công nhựt, viện lẽ là còn trong hạn tuổi tái ngũ (dưới 36 tuổi) để khỏi phải thanh toán lương sai biệt khi bị gọi tái ngũ. Mặc dù trên phương diện lương bổng anh em cựu quân nhân đều được hưởng lương như nhân viên công nhựt đồng hạng bậc, nhưng về phương diện quyền lợi thì có sự bất công như ;

a) thời gian tiền quân vụ không được tính để được truy cấp và thăng thưởng như đã ấn định bởi công văn số 14-TTP/CV ngày 3-9-63 vì CV này chỉ áp dụng cho các cựu quân nhân là nhân viên công nhựt, trường hợp của các cựu quân nhân phù động đồng hóa không được cứu xét.

b) Thời gian thăng thưởng, thăng bậc được áp dụng chung với các nhân viên dân chính phù động là 5 năm công vụ mới được thăng thưởng 1 bậc, các thâm niên quân vụ không được tính để được dự thăng thưởng hàng năm.

2) Nhập ngạch miễn thi. NĐ.số 160-TTP-CV ngày 25-1-65 cho nhập ngạch miễn thi nếu hội đủ điều kiện văn bằng và thâm niên công vụ.Nhưng cũng chỉ dành riêng cho các nhân viên công nhựt,các cựu quân nhân đồng hóa công nhựt được xem như là nhân viên phù động không được cứu xét.So sánh với các nhân viên công nhựt được hưởng quyền lợi này hầu hết đều trong hạng tuổi tái ngũ của các cựu quân nhân,vì trước kia không phải gọi thi hành quân dịch,còn chúng tôi vì phải thi hành quân dịch nên sau này chỉ được tuyển dụng là phù động đồng hóa công nhựt.

3)— Chuyển sang công nhựt. Nếu được chuyển sang công nhựt, anh em chúng tôi cũng chẳng được hưởng gì mà lại còn bị mất lương vì chỉ được hưởng bậc 1.

Do đó, chúng tôi thiết tha kêu gọi Thiếu Tướng Chủ tịch cứu xét rộng rãi trường hợp các cựu quân nhân chúng tôi so với các nhân viên dân chính và ban hành Nghị định san bằng mọi bất công và bạc đãi các cựu quân nhân bằng cách;

— Cho các cựu quân nhân chúng tôi (phù động đồng hóa công nhựt) được mọi quyền lợi như một nhân viên công nhựt : thăng thưởng (2 hoặc 3 năm thăng thưởng 1 bậc), truy cấp thâm niên quân vụ, dự thi chuyên nghiệp và thi nhập ngạch như các nhân viên công nhựt.

— Thời gian công vụ phù động được xem như thời gian công vụ của một nhân viên công nhựt. Có như vậy thì việc theo hạng phù động đồng hóa công nhựt đối với anh em cựu quân nhân chúng tôi không phải bị thiệt thòi và cũng không trái với các văn kiện đã ấn định mục đích để tránh việc thanh toán lương sai biệt khi bị gọi nhập ngũ.

Kính cẩn chào Thiếu tướng Chủ tịch.

VÕ-VĂN-TẤT

Tổng nha NSNV/nha KSƯC

Nhà giáo trần tình

Huế, 12-9-1965.

Kính gởi

Ông Tổng Uỷ Viên Văn Hóa Xã Hội kiêm Uỷ Viên Giáo Dục.

Kính thưa Ông Tổng Uỷ Viên,

Chúng tôi một số giáo chức ở trong tuổi thi hành bổn phận quân dịch, có kẻ đã nhập ngũ từ khóa 12 SQTBTĐ, có kẻ sắp sửa nhập ngũ khóa 21 và các khóa kế tiếp, xin đạo đạt những ý kiến và nguyện vọng chung của chúng tôi lên ông Tổng Uỷ Viên để mong góp phần nào trong việc thực thi công bằng chế độ động viên công chức nói chung, anh em giáo chức nói riêng.

Kính thưa Ông Tổng Ủy Viên,

Chúng tôi thiết nghĩ, là những nhân viên thuộc Bộ Giáo Dục, chúng tôi có nhiệm vụ góp ý kiến lên để Quý Bộ thẩm xét lại việc thực thi công bằng trong sự động viên giáo chức, và mong quý Bộ, với tiếng nói cao cả và uy tín nhất của anh em chúng tôi, can thiệp với Bộ Quốc Phòng cho anh em giáo chức thuộc Bộ được hưởng một chế độ động viên công bằng, vừa thỏa mãn được nhu cầu quốc phòng vừa không trở ngại cho nền giáo dục hiện tại trong giai đoạn thiếu hụt nhân viên

Kính thưa ông Tổng Uỷ Viên,

Kể từ khóa 12 SQTBTĐ trở đi, trong giáo chức chúng tôi có người đã nhập ngũ, có người đã hy sinh vì Tổ Quốc, vì tiếng gọi non sông đất nước, có người hiện đang lăn mình trên chiến trường gian khổ. Chúng tôi rất hãnh diện trong sự thi hành nghĩa vụ cao quý ấy. «Quốc gia hưng vong, thất phu hữu trách», chúng tôi rất vinh hạnh đã, đang và sẽ được lên đường tòng chinh thi hành bổn phận công dân.

Tuy nhiên, bên cạnh cái vinh đó chúng tôi lại không khỏi đau đớn xin nêu lên đây một cái nhục chung cho giáo chức chúng tôi, những thành phần trí thức của xã hội : một số lớn anh em giáo sư mặc dù đã đến tuổi quân dịch, đã được đặc ân hoãn 2, 3 lần rồi mà vẫn tìm đủ mọi cách để chạy trốn nhiệm vụ đối với Quốc Gia dân tộc. Họ bình thản vui sướng một cách bỉ ổi với gia đình vợ con trên những đau thương của dân tộc,trên những hy sinh của các bạn đồng nghiệp khác đang xông pha trên chiến trường. Họ không từ chối việc luồn cúi chạy chọt, nhịn đói nhịn khát, phá hoại cơ thể cho tiều tụy để mong tiếp tục được hoãn thêm nữa. Chúng tôi rất lấy làm đau lòng mà không biết nói năng sao khi thấy các em học sinh khinh bỉ ra mặt các giáo sư trên mỗi khi họ nhận lệnh gọi nhập ngũ và lại được hoàn trở về với một gương mặt tiều tụy, hốc hác.

Thêm vào đó Bộ Quốc Gia Giáo Dục (các chính phủ trước) vì lý do nhu cầu công vụ đã vô tình tiếp tay với họ xin cho được hoãn dịch, trong lúc có rất nhiều giáo sư đã thi hành xong bổn phận quân dịch (trên hai năm) lại bị Bộ bỏ quên. Chúng tôi thiết nghĩ nếu vì nhu cầu công vụ rất cần thiết thì Bộ có thể vì sự công bằng, can thiệp với Bộ Quốc Phòng cho các giáo chức nào đã thi hành xong nhiệm vụ quân ngũ trong thời gian tối thiểu pháp định được trở về thay thế cho các bạn ở nhà lên đường tòng quân mới phải.

Đã là công dân thì ai cũng có bổn phận như nhau, phải chung lưng gánh vác vào việc nước, chứ không thể có người hy sinh trên chiến địa có người vui thú an nhàn mãi ở hậu phương được.

Chúng tôi lấy làm buồn và thất vọng, khi thấy chính phủ trước có quyết định : « những người nhập ngũ sẽ được lưu ngũ thêm hai năm nữa » và mới đây lại có quyết định : « những giáo chức đã được hoãn sẽ được tiếp tục hoãn thêm 2 năm nữa vì nhu cầu ». Như vậy đã có một sự bất công trầm trọng giữa những người đã ra đi và những kẻ được ở nhà. Hơn nữa vừa đây trong lịnh gọi động viên tập thể của chính phủ, mà chúng tôi rất hoan nghênh vì đánh tan được những bất công bấy lâu, nhưng cũng đã dành đặc ân cho những công chức tối cần thiết, họ sẽ được động viên tại chỗ rồi sẽ được biệt phái trở về làm việc tại nhiệm sở cũ. Tại sao chính phủ lại không cứu xét đến việc Biệt Phái trở về nhiệm sở cũ các công chức đã thi hành được trên hai năm quân dịch pháp định thay thế chỗ cho các bạn khác lên đường, vì nhiều người đã ra đi rất đầy đủ khả năng để thay thế cho các chức vụ tối cần thiết ở nhà. Chúng tôi nghĩ rằng đã nhập ngũ là phải ở với quân đội suốt trong thời gian quân dịch, như thế mới thi hành đúng đắn và công bằng bổn phận công dân, đúng nhu cầu đất nước đang đòi hỏi, và đương sự mới nhận lãnh được kinh nghiệm cũng như sức chịu đựng tối thiểu trong đời sống quân ngũ phòng khi tổng động viên mới đủ khả năng giúp nước lúc lâm nguy. Không một ai có thể an nhàn sung sướng trên máu xương của những người khác đang hy sinh, nên việc gọi nhập ngũ tất cả những người đã được đặc ân hoãn nhiều lần của chính phủ rất hợp lý hợp tình.

Vừa đây,Bộ Quốc phòng đã ra những thể thức ấn định việc thi hành quân dịch và điều hành nhân viên các Bộ của guồng máy chính quyền, vì thế chúng tôi thiết nghĩ đây là cơ hội thuận lợi nhất cho việc chúng tôi góp ý kiến với Quý Bộ trong việc đề nghị động viên nhân viên trực thuộc cho công bằng. Chúng tôi thỉnh cầu quý Bộ can thiệp với Bộ Quốc Phòng :

1.— Cho các giáo sư đã thi hành xong 4 năm quân dịch được giải ngũ đúng hạn tháng 12-1965 cho khóa 12, tháng 4-1966 cho khóa 13, tháng 8-1966 cho khóa 14...

2.— Thay vì động viên tại chỗ rất bất công đối với các giáo sư sắp đi khóa 21 và 22 Thủ Đức, và để có thể giải quyết phần nào tình trạng thiếu cán bộ, xin Bộ Quốc Phòng cho *biệt phái các giáo sư đã thi hành được trên 2 năm quân vụ* thời gian quân dịch pháp định trở về trường cũ để thay thế cho các bạn đồng sự lên đường nhập ngũ.

Nhân đây chúng tôi cũng xin Quý Bộ lưu ý ưu tiên biệt phái cho các giáo sư Trung Học Đệ Nhị Cấp tốt nghiệp Đại Học Sư Phạm tại các trường Đại Học Saigon, Huế và Đà Lạt (42 người) đã nhập ngũ khóa 14 SQTBTĐ, tính đến nay đã hơn 3 năm quân vụ rồi. Hơn nữa, với số 42 giáo sư THĐ2C này đã họ đã chịu nhiều thiệt thòi so với các đồng bạn khác vì những lý do sau :

— Trước và sau khóa 14 các giáo sư THĐ2C tốt nghiệp Đại Học Sư Phạm đều được hoãn dịch cho đến nay (có người đã vào đến trường Thủ Đức rồi sau cũng vẫn được hoãn).

— Suốt trong 2 năm thi hành quân dịch, mặc dù phải chịu nhiều gian lao nguy hiểm hơn so với các bạn cùng hoàn cảnh được may mắn hoãn ở nhà dạy học, nhưng không được hưởng lương đúng theo ngạch trật dân sự đã được Bộ Quốc Gia Giáo Dục bổ dụng.

(Xem tiếp trang 8)

DIỄN ĐÀN

Những nguyên nhân làm nền giáo dục Việt Nam xuống dốc

MAI ANH Giáo sư hưu trí

Mùa thi của niên khóa 1964-1965 chấm dứt. Trên báo Chính Luận, chúng ta đã đọc lời phàn nàn của phụ huynh một số thí sinh thi rớt, bài trả lời của một giáo sư giám khảo và một loạt bài của những vị quan tâm tới nền giáo dục nước nhà. Tất cả những bài trên là tiếng kêu cấp cứu làm những ai lo cho tương lai của đất nước không thể làm ngơ được.

Hiện nay hầu hết các giáo sư và phụ huynh học sinh đều nhận thấy trình độ các bậc học xuống dốc một cách kinh khủng. Có người quá bi quan cho rằng một học sinh đậu bằng Tú tài không có những điều hiểu biết tổng quát (Connaissances Générales) của một học sinh đậu bằng Trung học thời Pháp thuộc.

Nếu chúng ta nhận thấy nền giáo dục Việt Nam ngày một sút kém thì chúng ta nên tìm hiểu những nguyên nhân đã gây ra tình trạng đó để sửa chữa hơn là đổ lỗi cho chương trình nhồi sọ, cho bài thi quá sức thí sinh, cho giám khảo chấm nghiệt để báo thù (!) thí sinh v..v...

Chúng tôi xin nêu ra dưới đây những nguyên nhân làm nền giáo dục Việt Nam xuống dốc, mong được quý vị giáo chức và phụ huynh học sinh góp ý kiến.

I.—Nền giáo dục ViệtNam xuống dốc vì, ở bậc tiểu học, học sinh ít giờ quá nên thiếu căn bản. Không ai phủ nhận sự quan trọng của bậc tiểu học mà các nhà sư phạm đã ví như nền móng của một căn nhà. Nếu nền móng không vững chắc thì dù kiến trúc sư có biệt tài, dù có thợ khéo cũng không thể dựng một căn nhà nguy nga đồ sộ được. Từ 1945 tới nay nước ta lâm vào tình trạng chiến tranh nên ở Bắc cũng như ở Trung và ở Nam phần nhiều trường sở bị tàn phá vì chiến cuộc, trong khi số học sinh tiểu học tăng lên nhiều. Để đáp ứng sự đòi hỏi của dân chúng, Bộ Quốc Gia Giáo Dục phải tạm cho học sinh tiểu học mỗi ngày một buổi 4 giờ thay vì học 2 buổi với tổng số 5 giờ 1/2. Về sau sự thiếu phòng học — nhất là ở các đô thị lớn — trở nên rất lớn nên Bộ lại phải cho học sinh các lớp Năm, Tư và Ba chỉ được học có 2 giờ một ngày thay vì 5 giờ 1/2. Trong khi số giờ học giảm đi quá 65o/o, chương trình các lớp không thể nào giảm theo tỷ lệ trên được nên giáo viên phải dạy một cách rất sơ lược. Kết quả là chỉ một thiểu số học sinh thông minh có người kèm ở nhà mới đủ căn bản để theo học các lớp Nhì và Nhất, còn đa số được lên lớp để không hiểu lời thầy giảng dạy.

II.— Nền giáo dục Việt Nam xuống dốc vì sĩ số quá lớn. Thường một giáo viên chỉ đủ sức phụ trách một lớp với sĩ số từ 30 tới 45 học sinh. Hiện nay, vì thiếu phòng học, hầu hết các lớp đều có từ 60 tới 70 học sinh. Với sĩ số lớn như vậy, dù có lương tâm nhà nghề, giáo viên không thể kiểm soát đầy đủ bài vở cũng như sự hiểu biết của tất cả học sinh được. Trò nào hiểu được thì hiểu, không hiểu thì thôi, giáo viên không có thì giờ giảng lại bài cũ được.

Cũng vì sĩ số quá đông, số trẻ em xin vào học nhiều, nên hiện nay ở bậc tiểu học, không trường nào dám bắt học sinh kém học «đúp» lại một lớp cuối niên học, giáo viên dồn tất cả học sinh lên lớp trên, dù biết trong số đó quá nửa không đủ sức theo học. Thiếu căn bản ở lớp dưới thì lên lớp trên sự thiếu thốn đó lại tăng thêm hơn nữa.

Thêm vào lý do trên, ta phải kể thêm nạn thiếu thầy. Các giáo viên lớp Năm, Tư, Ba phải dạy 2 lớp (mỗi lớp 2 giờ một ngày). Tuy số giờ làm việc cũng chỉ có 4 giờ, nhưng phải dạy hai lớp liên tiếp, mỗi lớp đông từ 60 đến 70 học sinh, ít người đủ can đảm, đủ sức khoẻ làm tròn nhiệm vụ và kết quả việc giảng dạy cũng không được như ý.

III.— Nền giáo dục Việt Nam xuống dốc vì học sinh ưa học nhảy và học tủ : Chiến tranh làm nhiều gia đình di cư trở nên nghèo túng.Con em những gia đình đó,phần thương cha mẹ,phần muốn chóng giật được mảnh bằng để kiếm tiền, nên tìm cách học nhảy. Buổi đầu chỉ có học sinh lớp đệ Ngũ học thêm chương trình đệ Tứ để cuối năm thi Trung học đệ nhất cấp và học sinh lớp đệ Tam học thêm chương trình lớp đệ Nhị để thi Tú tài I. Rồi sau một vài Hiệu trưởng tư thục có «óc con buôn» lợi dụng tính thích nhảy lớp của học sinh, mở những lớp Thất—Lục, Ngũ—Tứ và Tam—Nhị, một năm dạy chương trình của 2 lớp.

Ở bậc Tiểu học, học sinh đã học ít giờ nên thiếu căn bản, nay lên bậc Trung học những em đó lại học chương trình của 6 niên học trong 3 năm thì làm sao mà trình độ học vấn của họ chả kém và trách nào họ chả tìm cách «quay phim» trong các kỳ thi.

Nạn «học tủ» lại còn tai hại hơn nữa ! Một số giáo sư muốn có kết quả tốt, chọn lựa trong chương trình, một số bài mà họ cho là có thể ra thi để dạy thật kỹ, còn các bài khác chỉ giảng phớt qua.Tại một vài trường Trung học tư thục, người ta bỏ hẳn những môn học thi ở đợt II, hoặc chỉ thi vấn đáp dồn hết trọng tâm vào một vài môn chính như Vạn vật ở ban A, Toán ở ban B và Việt văn ở ban C.

Thầy làm một thì trò làm mười : nhiều học sinh đi xem bói, xin xâm để đoán ra thi sẽ gặp bài nào và chỉ nghiền kỹ bài đó mà họ coi là « bài tủ ». Tới kỳ thi « trúng tủ », thì dậu mà «lệch tủ» thì lại đổ vì chương trình nhồi sọ, vì giám khảo « trù thí sinh ». Để chận đứng nạn « học tủ » Bộ Quốc Gia Giáo Dục đã thay thế kỳ thi vấn đáp bằng các bài thi viết đợt II, nhưng biện pháp trên không mang lại kết quả mong muốn vì đa số học sinh đợi thi đợt I, nếu có hy vọng mới học các bài đợt II. Chúng không hiểu rằng dù là «thần đồng» cũng không thể nào trong 2 ngày, 2 đêm học hết chương trình của một niên khóa.

Những học sinh «nhảy lớp» và «học tủ» nếu khéo «quay phim» hay may mắc « trúng tủ » mà trúng tuyển thì khi vào Đại học cũng không đủ căn bản để hiểu lời giảng của giáo sư. Mảnh bằng Tú Tài II không sao che lấp được bộ óc «rỗng không» của chúng !

IV.— Nền giáo dục Việt Nam xuống dốc vì nhiều giáo sư «tài tử» thiếu lương tâm nhà nghề, thiếu tác phong đạo đức» Sau Thế chiến thứ II, số học sinh Trung học tăng rất nhanh, trường Đại học Sư phạm không cung cấp đủ giáo sư nên Bộ Quốc gia Giáo dục phải tuyển những người có bằng Tú tài bổ làm giáo sư khế ước, hoặc giáo sư dạy giờ. Tình trạng «tạm bợ» này kéo dài tới tận ngày nay và có những hậu quả vô cùng tai hại.

Tất cả các nước trên thế giới đều công nhận nghề dạy học là một nghệ thuật (un art) và chỉ những người đã được huấn luyện cẩn thận tại các trường sư phạm mới được bổ làm giáo sư, Sau khi tốt nghiệp, các giáo sư chỉ được dạy ở các lớp đệ thất,đệ lục và hàng năm họ bị nào Thanh tra, nào Hiệu trưởng kiểm soát xem dạy có đúng phương pháp, dạy có kết quả không. Những giáo sư ưu tú mới dần dần được cử lên dạy ở các lớp đi thi.

Hiện nay, vì nạn thiếu thầy, chúng ta thấy ở nhiều trường một thanh niên vừa đậu tú tài được bổ giáo sư khế ước và được dạy ngay các lớp lớn. Một, hai năm sau họ được lên dạy lớp đệ nhị luyện học sinh thi Tú tài I. Tại một vài trường ở Quận lỵ, họ dạy cả lớp Đệ nhất luyện học sinh thi Tú tài II. Nguyên tắc căn bản « biết nhiều để dạy ít » không còn giá trị nữa và một khi « người chột dắt người mù », thì làm sao có kết quả tốt nữa.

Tai hại nhất là những giáo sư thiếu căn bản này, muốn tỏ ra có học lực cao phải tìm đủ mánh lới để «trộ» học sinh hoặc để lấy lòng họ.Người thì học kỹ những bài dạy ở bậc Đại học rồi tới lớp đọc cho học sinh nghe dù biết rằng chúng chả hiểu chút nào Giáo sư nói thao thao bất tuyệt cho hết giờ để học sinh không hỏi thêm vì nếu bị học sinh hỏi thì giáo sư lúng túng không cắt nghĩa được ! Có giáo sư Việt văn coi giờ giảng văn như một giờ giải trí. Không soạn bài trước, tới lớp giáo sư kể chuyện rông rài, tán hươu tán vượn: cố làm thế nào để học sinh cười nhiều là « ăn tiền ». Người ta không quên một giáo sư, giữa giờ giảng văn ca sáu câu vọng cổ rất mùi và được hoan nghênh nhiệt liệt !

Nhưng sự thiếu kinh nghiệm chưa tai hại bằng sự thiếu tác phong đạo đức của một số giáo sư «tài tử» trẻ tuổi.

Những vị giáo sư dạy giờ coi nghề dạy học như chỗ « tạm trú » khi chưa kiếm được một nghề chánh thức nên họ dám làm những điều trái luân thường đạo lý. Có giáo sư trẻ tuổi đã dám bảo nữ sinh : «Tôi hãy còn trẻ chưa vợ các em nên bỏ cách xưng hô «lạc hậu» (!) «thầy» và «con» mà thay thế bằng «anh» và «em» cho thêm thân mật». Không cần giải thích chắc ai cũng hiểu cái thâm ý của những vị «mô phạm» trẻ tuổi đó.Có một hồi dư luận phụ huynh nữ sinh Đô thành đã sôi nổi vì việc một giáo sư Việt văn của một trường tư thục đã giảng nghĩa rất tỉ mỉ ở một lớp hỗn hợp có nữ sinh 17, 18 thế nào là «vành ngoài bảy chữ, vành trong tám nghề» ! Ở một trường nữ Trung học công lập,một giáo sư trẻ tuổi dụ dỗ một nữ sinh và bị gia đình em đó dọa kiện trước pháp luật nên đành phải xin cưới.Rồi còn bao nhiêu trường hợp giáo sư «tài tử» và nam sinh ghen nhau vì cùng muốn chiếm trái tim của một nữ sinh !

V.— Nền giáo dục Việt Nam xuống dốc vì kỷ luật học đường quá lỏng lẻo. Câu phương ngôn « thứ nhất hay chữ, thứ nhì dữ đòn » nói nhiều về sự quan trọng của kỷ luật học đường. Hiện nay ở trường tư thục cũng như ở trường công lập, kỷ luật hầu như không còn nữa. Ban giám đốc và ban giáo sư sợ học sinh, không dám trừng phạt. Những nguyên nhân sau đây đã gây ra tình trạng này :

1) Một số giáo sư tài tử học lực không có gì, chưa được huấn luyện về khoa sư phạm, một số giáo sư chính ngạch thì mải miết dạy thêm giờ ở các trường trung học nên không làm tròn nhiệm vụ, giảng bài sơ sài, chấm bài thiếu sót, một thiểu số có những hành động bất chính, thiếu tác phong đạo đức. Khi ông thầy không xứng đáng với danh từ «mô phạm» thì trách sao học sinh khỏi khinh thường ? Khi ông thầy không làm hết bổn phận thì làm sao khuyên răn và trừng phạt học sinh được ?

2.)— Sau cuộc Cách mạng 1-11-1963, chính sách «mị học sinh» của một chính khách hoạt đầu làm tiêu tan kỷ luật học đường. Phong trào «tố khổ» ban giám đốc, ban giáo sư được Chính quyền tiếp tay làm cho những người có trách nhiệm giữ gìn trật tự trong học đường không dám áp dụng nội quy, không dám trừng phạt học sinh ! Tại một trường Nữ Trung học lớn vào bậc thứ nhì ở Đô Thành, ban Giám đốc sợ học sinh đến nỗi trước máy ghi âm, bà Tổng Giám thị phải : « trân trọng kính mời quý vị (!) nữ sinh ra xếp hàng ». Tại một trường Nam Trung học trong khi giáo sư giảng bài, một học sinh mở máy thâu thanh nghe âm nhạc. Giáo sư ôn tồn nói : «Nếu trò không cần nghe thì xin mời ra sân chơi». Học sinh đó trả lời «O.K» và ngang nhiên bước ra khỏi lớp, dưới mấy chục cặp mắt «khâm phục» của bạn bè !

VI.— Nền giáo dục Việt Nam xuống dốc vì thiếu sách giáo khoa tốt, nhất là ở bậc chuyên khoa. Nếu ta chịu khó viếng các hiệu sách thì ta thấy số sách giáo khoa mỗi năm một tăng. Nhưng nếu ta đọc kỹ ta sẽ thấy «lượng» tăng bao nhiêu thì «phẩm» kém đi bấy nhiêu vì óc con buôn của một số tác giả. Chúng ta hãy xét các sách dùng ở lớp Đệ nhất luyện học sinh thi Tú tài II. Về Triết học, Toán, Lý Hóa, Vạn vật, Sử Địa,Công dân Giáo dục chúng ta thấy tác giả các sách Giáo khoa kể trên mỗi năm một rút ngắn các bài. Nhiều cuốn soạn cho học sinh lớp Đệ nhất bậc chuyên khoa sơ lược hơn là những sách soạn cho bậc Phổ thông. So sánh một cuốn sách giáo khoa soạn cho học sinh lớp Đệ nhất bậc Trung học chuyên khoa Việt Nam và một cuốn sách tương đương soạn cho học sinh Pháp hay Hoa Kỳ, chúng ta không khỏi tủi hổ. Sách của người mỗi năm một thêm chi tiết, mỗi năm một đầy đủ hơn, còn sách của mình thì mỗi năm một kém đi để trở thành những bài Toát yếu ! Chúng tôi đã có dịp nói chuyện với một tác giả để hiểu nguyên nhân của việc đơn giản hóa sách giáo khoa. Vị giáo sư đó tâm sự «chúng tôi bó buộc phải biến bài giảng thành bài toát yếu vì khi mua sách học sinh chọn những cuốn thật mỏng nên các nhà xuất bản yêu cầu chúng tôi rút ngắn bài, nếu không thì họ không dám tái bản. Soạn sách là để bán chạy, chúng tôi đành phải chiều cái sở thích của học sinh dù biết làm như vậy là có hại cho nền giáo dục nước nhà. Vả lại học sinh bây giờ ưa «xuống đường», thích chơi bời, bài đơn giản như thế mà họ có chịu học đâu ! »

VII— Nền giáo dục Việt Nam xuống dốc vì việc kiểm soát giáo chức hầu như không có. Dưới thời Pháp thuộc, giáo viên tiểu học cũng như giáo sư Trung học mỗi năm ít nhất cũng bị khám hai lần, một lần do các vị Thanh tra phụ trách, một lần do Hiệu trưởng làm. Trong những dịp đó, các vị Thanh tra phê bình phương pháp giảng dạy, kiểm soát số bài chấm hàng tuần và nêu hết ưu khuyết điểm để giáo chức sửa chữa. Từ 1954 tới nay, việc thanh tra giáo chức hầu như không có vì số Thanh tra không đủ kiểm soát giáo chức, vì chiến cuộc làm nhiều nơi thiếu an ninh các vị Thanh tra không dám mạo hiểm tới những nơi đó. Tại những quận hẻo lánh, giáo chức tha hồ đi muộn về sớm, có người ngồi nhà hàng tuần cho em hay con ra trường dạy thay. Thêm vào những lý do trên, nhiều vị Thanh tra không muốn đi khám lớp vì cho lệ thấy khuyết điểm của giáo chức mà không phê bình nếu phê bình thì gây thù oán, mang lụy vào mình.

«Người là một con vật lười biếng» nên một khi biết chắc chắn là không ai kiểm soát công việc của mình, đa số giáo chức làm việc một cách tắc trách, không cố gắng và không có tinh thần cầu tiến như xưa. Ngay tại thủ đô Saigon, ở nhiều trường công lập trong một niên khóa học sinh chỉ phải làm ba, bốn bài Luận Việt Văn, năm sáu bài tiểu Học như thế thì tấn tới làm sao được !

Kết Luận

Để kết thúc bài này, chúng tôi xin đưa ra những đề nghị sau đây:

1) Tăng số giờ học của các lớp Năm, Tư, Ba bậc tiểu học từ 2 giờ lên 4 giờ. Giải tỏa các lớp học từ 11 giờ rưỡi tới 13 giờ rưỡi.

2) Ấn định sĩ số tối đa mỗi lớp là 55 học sinh. Bắt học sinh kém học «đúp», chỉ thị cho giáo chức trong tuần lễ đầu niên khóa sát hạch học sinh và bắt những học trò kém trở xuống lớp cũ.

3) Triệt để cấm các trường tư thục mở những lớp một niên khóa dạy 2 chương trình. Kiểm soát chặt chẽ học bạ các trường tư thục bằng cách cuối mỗi niên học gửi học bạ tới Nha Trung, Tiểu học hoặc tới các Ty Tiểu học để đóng dấu kiểm nhận.

4) Đặt kế hoạch để trong thời hạn từ 3 tới 5 năm thay thế tất cả giáo sư khế ước và giáo sư dạy giờ bằng giáo sư đã được huấn luyện tại các trường Đại học Sư phạm. Mở lớp tu nghiệp từ 6 tháng tới 9 tháng cho các giáo sư khế ước và dạy giờ yêu nghề dạy học. Tránh bổ những nam giáo sư dạy tại các trường nữ Trung học. Khai trừ những con chiên ghẻ làm hại uy tín của giáo giới.

5) Phục hồi kỷ luật học đường, bỏ chính sách mị học sinh. Trừng phạt nghiêm khắc những học sinh phạm lỗi.

6) Loại trừ những sách giáo khoa soạn bừa bãi.

7) Tăng cường ban thanh tra trung học và tiểu học. Áp dụng triệt để nội quy và bắt các vị Thanh Tra mỗi năm ít nhất phải kiểm soát các giáo chức thuộc quyền một lần và lập phiếu kiểm soát tỉ mỉ thành 3 bản, một để vào Hồ sơ của giáo chức, một gửi lên Bộ Quốc Gia Giáo Dục và một để ở Nha Tru. ; hoặc Tiểu học.

oOo

Căn cứ vào những việc đã thực hiện, chúng tôi nhận thấy Bác sĩ Tổng Ủy viên Văn hóa, Xã hội kiêm Ủy viên Giáo dục có rất nhiều thiện chí. Chúng tôi mong những lời kêu « cấp cứu » đăng trên báo sẽ được Bộ Quốc Gia Giáo Dục cứu xét ngõ hầu nền giáo dục của nước nhà không tới xuống vực thẳm.

Tại sao ở Việt Nam, đồng đô la đang xanh hóa đỏ?

IV.— CÁN CÂN TIỀN TỆ-DỊCH VỤ VÀ HÀNG HÓA

● **Khi Chính phủ thu mua đồng đô la đỏ, Chính phủ ném vào thị trường mỗi tháng gần 1 tỷ bạc mới.**

● **Làm thế nào để số mãi lực mới ấy khỏi làm xáo trộn giá cả, khiến cho đời sống quá mắc mỏ ?**

★ *bài của* TỪ-CHUNG

(tiếp theo)

NHƯ chúng tôi đã trình bầy trong những bài trước, khu vực sinh hoạt tự túc của nông thôn là đà thắng hãm bớt không cho giá sinh hoạt ở các thị trấn gia tăng nhanh hơn.

Điều này rất dễ hiểu, vì lẽ dân chúng ở thôn quê không tiêu nhiều tiền như dân thành thị. Xưa kia dân quê tiêu tiền nhiều sau vụ lúa, sắm Tết. Những dịp chi tiêu để sắm sửa những gì quan trọng, không quá 3-4 lần trong một năm, khi thâu hoạch những hoa mầu phụ, như thuốc lào, đậu nành, dưa hấu..v..v..,

Nay khu vực này thu hẹp bớt lại, vì nhu cầu chiến tranh đòi hỏi nhiều nhân công hơn, mà kho nhân lực dự trữ vốn là dân quê. Bỏ làng mạc lên thị trấn, cung cấp dịch vụ chiến tranh, dân quê có lợi tức tiền mặt, và đồng tiền luân chuyển theo kỳ lương tuần, nửa tháng,hay hàng tháng.

Khu vực sinh hoạt trông vào dịch vụ này càng lớn mạnh lên, thì có nghĩa là khu vực sinh hoạt tự túc ở thôn quê càng thu hẹp lại, và thế có nghĩa là cái máy hãm bớt công hiệu đi.

Nếu dùng danh từ kinh tế học, thì để mô tả tình trạng đó người ta nói rằng ở Việt Nam đồng tiền ngày càng luân chuyển nhanh thêm lên, và đấy là một yếu tố ảnh hưởng đến giá cả cùng với yếu tố số lượng tiền lưu hành.

Trước đây tiền lưu hành của ta ở vào mức 12 tỷ, và ngân sách quốc gia cũng chỉ khoảng đó.

Đến nay ngân sách quốc gia tăng lên cỡ 36 tỷ, và khối tiền lưu hành cũng tăng theo như thế,nghĩa là gấp ba.

Như trong bài 1 trước và ở trên đã nói, giá cả ở ta trong thời gian từ 1954 đến giờ mới tăng độ khoảng độ gấp hai là nhờ ở dân quê không tiêu tiền nhiều, mỗi năm chỉ tiêu vài khoản lớn sau mùa gặt hái và thâu hoạch hoa màu phụ mà thôi.

Phần nữa là số hàng trao đổi ở trong nước cũng tăng lên nhiều.

Nay tiền vận chuyển nhanh hơn lên thì áp lực lạm phát tăng theo.

Cho nên về mặt tiền tệ và giá cả so số lượng tiền lưu hành không đủ,mà còn phải tính cả tốc độ tiền lưu hành nữa. Yếu tố này hiện chưa được đo lường kỹ lưỡng, và có lẽ là các chuyên viên nên nhờ hẳn viện thống kê hoặc các ban nghiên cứu của các ngân hàng làm thử một cuộc kiểm tra để thử tính xem sao.

Nếu cứ còn thiếu yếu tố này thì e rằng công cuộc ngăn chặn áp lực lạm phát cũng giống như lái xe trong đêm tối không đèn, e rằng kết quả khó bề mỹ mãn.

ĐIỂM thứ hai nữa cần phải đề cập tới cũng nằm trong phạm vi hoàn toàn chuyên môn. Ấy là khi dân chúng bán dịch vụ cho quân nhân Mỹ lấy đô la xanh, thì khối tiền tệ lưu hành bằng bạc VN vẫn y nguyên.

Nay chính phủ thâu lấy tiền đô la đỏ, thì đâu chính phủ đã thu kịp tiền của dân chúng để đổi, mà Chính phủ phải vay trước của ngân hàng một số tiền để đưa cho quân nhân Mỹ tiêu pha. Tiền đó là do ngân hàng ứng trước,hoặc là do ngân hàng mới in ra.Rút lại thì mỗi tháng có một số tiền Việt Nam mới được tung vào thị trường tiền tệ ở trong nước. Tạm tính là mỗi tháng chính phủ mua từ 6 đến 7 triệu đôla đỏ, tức là chính phủ đưa vào tay quân nhân Mỹ một số bạc tối đa là 7x128 = 896 triệu bạc Việt Nam.

Trước đâ khi chính phủ chưa đứng ra mua đô la đỏ, thì cũng ví thử ở trong nhà các con cái đi làm kiếm được tiền. Vì tiền kiếm được ấy là đô la xanh, tức là thứ tiền có giá trị khắp nơi, nên làm ra tiền muốn mua gì cũng được. Mua hàng ở ngoài như ô tô, tủ lạnh, xa xỉ phẩm cũng được, Đem dấu ra ngoại quốc cũng có người nhận. Dùng tiền ấy tậu nhà tậu đất, để dành ở ngoại quốc cũng được. Hoặc là đổi lấy tiền nước khác cũng chả.

Vì thế áp lực của số lợi tức mới kiếm thêm được ấy không ảnh hưởng nhiều đến giá cả, vì lẽ đồng tiền đô la xanh tự nó cung ứng đủ cho mọi nhu cầu mà đồng đô la xanh có thể thỏa mãn,

Nay Chính phủ thu mua đô la đỏ, thì cũng ví thử như thấy con cái làm ra tiền muốn tiêu ra sao thì tiêu, cha mẹ cho rằng để mặc chúng nó tiêu như thế phí phạm quá. Và hai cụ đứng ra bao thầu, nói với bạn đồng minh rằng, thôi các ông đừng trả tiền thẳng cho chúng nó nữa, lũ trẻ nhà tôi chúng nó tiêu bậy lắm. Để hai chúng tôi bao thầu cho.

Cam đoan là không để nhỡ công việc của quý bạn. Thế rồi hai cụ lãnh hết thứ tiền mạnh là tiền mua gì cũng được giao cho các bạn đồng minh thứ tiền yếu là tiền chỉ tiêu được ở trong nước.

Dĩ nhiên là khi các bạn đồng minh chỉ cần con cái 2 cụ cung cấp những dịch vụ có thể thực hiện ngay ở trong nước này nên họ chẳng lấy thế làm phiền, họ cho các cụ bao thầu.

Nhưng về phía con cái, nếu phải lao động nhọc nhằn mới bán được dịch vụ cho các bạn đồng minh mà tiền lại phải nộp cho hai cụ hết, thì dù là con cái có hiếu thảo đến mấy đi nữa, cũng không lấy thế làm hài lòng.

Các con thấy cha mẹ lấy quyền huynh thế phụ ra xử ức nắm tiền ngay tận gốc, tất là đàn con phải mặc cả. Được rồi tôi làm, miễn là cụ bà giữ cho tôi đủ tiền mua chiếc xe hơi. Cô thì đòi cụ ông phải sắm cho chiếc nhẫn kim cương.

Những thứ đó nếu mua mới từ ngoài vào thì phải mua bằng đồng đô la xanh mới được, chứ đưa tiền Việt Nam ra mua, người ta lịch sự kiếu ngay.

Nếu hai cụ ông cụ bà hà tiện không chịu sắm đồ mới hàng ngoại hóa cho các con, thì anh Ba, chị Tư mới bán dịch vụ cho đồng minh, chỉ được trả bằng tiền Việt Nam, sẽ quay lại mua tranh mua cướp xe hơi, nhẫn kim cương đã nhập cảng rồi của chị Bảy, anh Năm, khiến cho giá cả cao vọt lên.

Lợi tức dư thừa tội gì mà không sắm. Vả lại khó nhọc để có tiền mà không được hơn các anh các chị đã yên phận rồi thì ai khó nhọc làm gì ?

(Còn tiếp)

Phóng sự đặc biệt miền Trung

(Tiếp theo trang 4)

với nửa triệu dân, nằm sát Đà Nẵng, và dựa lưng vào biên giới Lào Việt.

Do đó, để tăng thêm phần quan trọng chiến lược của tỉnh này, Thiếu tướng Tư lệnh Vùng 1 đã cho lệnh thành lập một Đặc Khu Chiến Quảng, Nam, do Đại tá Đàm quang Yêu chỉ huy trưởng. Thiếu tá Ngô thanh Tùng tỉnh trưởng Quảng Nam kiêm chỉ huy phó Đặc khu và Thiếu tá Lê ngọc Uyển — một sĩ quan lừng danh vì đánh trận giỏi tại Vùng 1 — giữ chức vụ Tham Mưu Trưởng.

Sự phân nhiệm đã rõ rệt, mỗi vị nhận lãnh trọng trách tại vùng đã ấn định. Thiếu Tướng Tư Lệnh sẽ đôn đốc kiểm tra để đẩy mạnh cuộc chiến đấu quyết liệt, mở đầu bằng trận Hòa Tuyến vừa qua và sẽ còn nhiều trận đánh vĩ đại khác được tung ra liên tục, để quật ngã địch quân trước mùa Xuân năm tới.

Từ biệt trong cảnh gió mưa

Suốt thời gian thăm viếng trận địa (từ chiều 13-9 tới tối 15-9) trời mưa hoài. Chúng tôi bùi ngùi khi sửa soạn chia tay với các chiến sĩ vùng I Chiến Thuật. Các anh em đã mặc bộ đồ trận ướt rồi lại khô, khô rồi lại ướt... cứ thế suốt hai tuần chưa tắm giặt.

Mặc dù đã 8 giờ sáng nhưng vì trời mưa tầm tã nên các chiến sĩ biệt kích đòi chúng tôi ở lại để toán xích hầu đi mở đường rà mìn và đề phòng bất trắc.Nhìn những bóng dáng hiên ngang lầm mình trong mưa gió, súng sẵn lưỡi lê tiến sâu vào ven đường với tư thế sẵn sàng tác chiến,chúng tôi bâng khuâng liên tưởng đến Saigon,đang tưng bừng trong buổi sáng ngày nghỉ lễ.Thình lình có một chiến sĩ biệt kích vừa giơ tay vẫy chào chúng tôi vừa căn dặn.

— Nhà báo về viết làm sao cho đồng bào thủ đô thông cảm được một phần trăm sự gian khổ của chiến sĩ vùng 1 Chiến thuật nhé !

Một trung sĩ trẻ tuổi nói thêm :

— Lần sau ra miền Trung phải ráng ở lại một tuần với anh em biệt kích Tây Hồ mới đủ rõ bầu tâm sự... để thụ hồ có đề tài « sống động » mà làm phóng sự.

Làm sao quên được những lời chào hỏi chí tình ấy và chính những khuôn mặt trẻ đáng yêu đó... giờ phút này đang phải gối đất nằm sương, đang đội gió đạp mưa tại vùng 1 Chiến thuật để sẵn sàng đổ máu cho « Mùa màng tháng tám » của nhân dân miền Trung được toàn vẹn.

(Z.B. viết tại Điện Bà

15-9-65 V.T.)

D TIẾP THEO TRANG 3

vẫn còn thiếu hơn 50 triệu, « khoảng trống đó » ông Tổng Giám Đốc còn đương lo không biết làm cách nào thu xếp cho ổn, nay lại « đòi thiếu cả thì đâu có được.

Vì Đô thành không chịu đóng tiền nên giờ chúng tôi mới hối thúc Bộ Tài Chánh đòi, việc đó không có gì là lạ cả. Đô Thành có bổn phận phải trả ». Và ông Tổng Giám Đốc cũng cho biết thêm là đứng về phương diện pháp lý không có quyền «sải» số tiền của tài khóa 1964.

Hỏi về việc Hội Đồng Đô Thành đòi xử dụng số tiền 147 triệu vào các công tác xã hội trong Đô Thành ông Tổng Giám Đốc cho biết ông hoàn toàn không hay biết gì tới việc đó. Và việc đó cũng ở ngoài phạm vi thẩm quyền của ông Tổng Nha Ngân Sách Quốc Gia trực thuộc Phủ Chủ tịch UBHPTƯ và Thiếu tướng Chủ tịch là Chuẩn Chi Viên, chỉ có Thiếu tướng Chủ tịch mới có quyền quyết định.

Ngoài ra, ông Tổng Giám Đốc cho biết nếu Hội Đồng Đô Thành cần tiền để làm các công tác xã hội vẫn có thể xin tu chỉnh ngân sách Đô thành tài khóa 1965 vì tài khóa này mãi tới tháng 3-66 mới đóng. Và trong tài khóa 1965 của Ngân Sách Quốc Gia cũng có dự trù khoản 250 triệu đồng Đô Thành phải đóng góp cho ngân sách Quốc Gia. Nếu Hội Đồng Đô Thành thấy số tiền này « nặng » quá, hoặc muốn rút đi một ít để làm công tác xã hội thì cứ việc tu chỉnh lại ngân sách Đô Thành. Ông Tổng Giám Đốc Ngân sách sẽ căn cứ vào đó để trình lên Thiếu Tướng Chủ Tịch UBHPTƯ. Nếu Thiếu Tướng Chủ Tịch chấp thuận thì được.

Vùng Saigon !

Quý vị có phố hay biệt thự **sẵn sàng để cho thuê,** xin vui lòng liên lạc với Ông EE, 86, Nguyễn văn Thinh Saigon — Đ.T. 23.471. Mỗi chiều từ 15g. đến 19 giờ.

P TIẾP THEO TRANG 3

viếng linh cữu những người quá vãng.

Tổ chức lễ cầu siêu

SAIGON. — Vào hồi 19 giờ ngày 18.9.1965 tại Việt Nam Quốc Tự có tổ chức Lễ cầu siêu cho ông Nguyễn Tất Ứng, cố Ủy Viên Xây Dựng Nông Thôn và các đồng bào nạn nhân trong vụ tai nạn phi cơ tại Quảng Ngãi.

Đồng bào Phật tử được mời tham dự buổi lễ này.

Thiếu Tướng Thi tới tận nơi

SAIGON (VIX). — Hồi 16 giờ ngày 16-9-65, Thiếu Tướng Nguyễn chánh Thi, Tư lệnh Vùng I Chiến Thuật kiêm Đ. biểu chánh phủ miền Bắc Trung phần, đã đến xã Tư Bình, quận Tư Nghĩa, nơi xảy ra tai nạn máy bay làm thiệt mạng 41 người để quan sát tại chỗ tai nạn này.

Sau đó Thiếu tướng đã đến bệnh viện Quảng Ngãi thăm thi hài ông Nguyễn tất Ứng, Ủy viên Xây dựng Nông thôn cùng hai thi hài các cộng sự viên của ông, và án cần an ủi thân nhân người tử nạn.

Thiếu tướng đã rời Quảng Ngãi hồi chiều cùng ngày.

Bản tuyên dương công trạng ông Nguyễn ủy viên

Ông Ủy viên Nguyễn tất Ứng là một nhân viên lỗi lạc của Nội các Chiến tranh.

Là một một chiến sĩ Cách mạng đã từng hoạt động từ thời niên thiếu chống Thực Cộng, ông Ủy viên Ng. tất Ứng luôn luôn nêu cao chí đấu tranh giải phóng đất nước, phụng sự quốc dân một cách trung kiên và tận tụy.

Kể từ lúc tham gia Nội các chiến tranh, ông Ủy viên Nguyễn Tất Ứng đã biểu lộ chí nhiệt thành và lòng quả cảm, trong việc tổ chức các cơ cấu Bộ Xây dựng Nông thôn để đáp ứng kịp thời và đúng lúc những nhu cầu của guồng máy Quốc gia trước tình thế cực kỳ nghiêm trọng.

Với một tinh thần phục vụ tuyệt đối cho chính nghĩa, ông Ủy viên Nguyễn Tất Ứng lúc nào cũng đem hết thiện chí, khả năng, kinh nghiệm và lòng chân thành giúp Chánh phủ giải quyết mọi vấn đề khó khăn phức tạp hầu cải thiện dân sinh, xây dựng thanh bình an lạc cho quê hương đất nước.

Thành tích chiến đấu và tinh thần hy sinh dũng cảm của ông Ủy viên Nguyễn tất Ứng đáng được Tổ quốc tri ân.

Bản tuyên dương công trạng ông Nguyễn Bằng

Nguyên Đại úy Quân đội Việt Nam Cộng Hòa, ông Nguyễn Bằng đã được giải ngũ sau 11 năm phục vụ dưới cờ.

Trong nhiều năm tại các đơn vị chiến đấu, Ông Nguyễn Bằng đã tỏ ra là một Sĩ quan lỗi lạc và nhiều quả cảm mang tất cả khả năng, nghị lực nhằm bảo vệ Tổ Quốc và chính nghĩa Quốc Gia.

Sau khi được giải ngũ, ông Nguyễn Bằng đã tình nguyện phục vụ tại Bộ Xây Dựng Nông thôn. Sẵn có một tinh thần và ý chí hiến dâng cho quê hương xứ sở, ông Nguyễn Bằng không nề gian khổ đã đến các địa phương xa xôi nguy hiểm nhất để công tác góp phần vào công cuộc Xây dựng Nông thôn, củng cố hạ tầng cơ sở của Quốc gia.

Thành tích và công trạng nêu trên của ông Nguyễn Bằng xứng đáng được ân thưởng Đệ Ngũ Đẳng Bảo Quốc Huân Chương kèm Anh Dũng Bội Tinh với Nhành Dương Liễu.

Bản tuyên dương công trạng Thiếu tá Phạm Thái

Sĩ quan cấp Tá ưu tú, có nhiều quả cảm kinh nghiệm và khả năng chiến đấu, sau nhiều năm phục vụ tại các đơn vị tác chiến, xông pha trên khắp các mặt trận ở Bắc cũng như ở Nam VN, Thiếu tá Phạm Thái được thuyên chuyển về Ban Thường Vụ Ủy ban Bình Định Trung Ương từ đầu tháng Tư năm 1964 và Bộ Xây Dựng Nông thôn kể từ tháng 6-1965. Một sĩ quan luôn luôn vẫn biểu dương không ngừng lòng quả cảm và chí hy sinh cao cả.

Tận tụy trong mọi công tác nhằm phục vụ cho Tổ quốc và chính nghĩa Quốc gia, Thiếu tá Phạm Thái không nề hà gian lao nguy hiểm, tình nguyện đến các địa phương xa xôi nhất để giúp ý kiến trong việc thiết lập và thi hành kế hoạch Xây dựng Nông thôn.

Hành động quả cảm và gương hy sinh cho Tổ quốc của Thiếu tá Phạm Thái xứng đáng được Ân Thưởng Đệ Ngũ Đẳng Bảo Quốc Huân Chương kèm theo Anh Dũng Bội Tinh với nhành dương liễu.

RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT RAO VẶT

Nhắn tin gấp

XÊ, con hãy vì Ba, Má, Cu Tèo, Bé Nga mà về gấp. Cả nhà đều nhớ con, đau khổ vì vắng con.

Ba PHAN-VĂN-TRẦN

LỜI RAO

Mất Bằng khoán

Ông Nguyễn văn Khải (chết) đứng bộ tại làng Quới Xuân Thôn nay đổi là Thạnh Lộc Thôn (Gia định). Một sở đất bất động sản bằng khoán điền thổ số 187, diện tích 0Ha3960. Vì mất trong thời kỳ chiến tranh năm 1948. Đăng bố cáo này để xin phó bản bằng khoán nói trên.

BỐ CÁO

Vợ tôi NGUYỄN-THỊ-MAI đã có 2 con, tự ý đi lấy người khác hơn 1 năm đã có con, Vậy kể từ nay trở đi tôi không chịu trách nhiệm gì về y thị nữa.

NGUYỄN-HIỀN

MẤT BÓP

Tôi có đánh rơi 1 cái bóp có thẻ kiểm tra mang tên Nguyễn thị Bé số 343435 cấp tại quận Tân Bình ngày 5-3-62.

Ai lượm được xin mang đến số 113E (lầu) đường Gia Long trong những ngày giờ làm việc. Xin hậu tạ.

Con Phạm ngọc Hải

con hãy về gấp ba má sẽ tha thứ tất cả tội lỗi của con. Bà con ai thấy cháu ở đâu xin cho biết hoặc đưa cháu đến 23 Mạc đỉnh Chi Saigon chúng tôi rất đội ơn.

Bán nhà lầu đúc, nơi buôn bán cửa chợ. Hỏi 483 Lý thái Tổ Sg.

Nhắn tin Con Chung Kim (tức Chung Hữu) con ở đâu về gấp. Bà Nội đang nhớ con muốn chết. Chuyện gì con làm. Ba hứa đều tha thứ hết.

Ba CHUNG THỦY ở số 30 Trưng Nữ Vương Gò Vấp.

NHÀ

Nhà cho Mỹ kiều

mướn 3 phòng rộng rãi, đầy đủ đồ đạc và tiện nghi, có sân để xe, khu an ninh. Hỏi 269 Nguyễn huỳnh Đức Phú nhuận.

Sang phố lầu đúc đủ tiện nghi, có chỗ để xe tiện buôn bán hỏi 297/6 Trương minh Giảng chỉ dẫn Sáng 8-11 giờ chiều 3—6 giờ.

Nhường lại tiệm ăn. Hỏi Ô. Cang 331 Nguyễn công Trứ. Từ 9giờ đến 12 giờ ngày 19-9-65.

SAIGON S.V.P.

23 Tự Do Tel 25.427.

Địa ốc được nhiều tín nhiệm chuyên phụ trách cho Ngoại kiều mướn Building, Villa, Nhà, Phố, Xe hơi, được giá cao, huê hồng nhẹ, kết quả mau chóng, khách hàng chọn lọc, đứng đắn. Quí vị có Building, Villa hay phố muốn bán xin mời lại thương lượng.

Nhà sang nơi yên tịnh, tiền nhà rẻ. Hỏi 251/2B Phan văn Trị (Gia định) hẻm Tin Lành.

Nhà Thuốc và Building

Bán Nhà thuốc Tây địa điểm tốt. 3 Building 3 và 5, 7 từng lầu. Đất trống Chợlớn và mấy mươi đất Chánh Hưng (701.1m) do MYKIM 8 Ngô Tùng Châu Saigon. Điện thoại 23.989

Bán gấp nhà gạch có gác cây luôn đất 120m2 gần Cô nhi viện Sancta Maria giá 300.000đ. Hỏi 279-C Lê quang Định Giadinh.

Bán nhà nhà số 20/5 Hẻm Long vân Trụ đường Bạch Đằng Gia định. Nhà lầu suốt, nền gạch bông đủ tiện nghi dài 12m—4m giá nhứt định 260.000đ00 nhà trống mua xong dọn ở ngay

Sang nhà khu Tân Định giá rẻ, tiền phố 170đ Hỏi 85/9 Nguyễn phi Khanh

Đất bán gấp 5.000m2 lập cơ xưởng Chevrolet bán rẻ. Hỏi Y tá trưởng trong Ty Y tế Giadinh

Phố bán gác 2 suốt gạch bông mặt tiền, 270 Dương sọt dài. rất tiện buôn bán 250 ngàn.

Nhà bán rẻ, tường xây, gạch bông, đường rộng. Hẻm 261 Trương minh Ký, số 95/1D

Bán nhà mặt tiền 3x15 có gác. Hỏi 172 Ng-Biểu Chợ Quán 200.000 đồng.

Bán ĐỂ DỜ ĐI : Villa bằng cây, lợp ngói mấu 15.00x30.00 có garage tường gạch, lợp ngói mấu 15.00x4.50 tại Huỳnh Quang Tiên Saigon. Ngày bán : 9 giờ 21-9-65. Hỏi ông Nguyễn Tiến Giới, Thầu Khoán 704/85/39 Phan Đình Phùng Saigon ngoài giờ làm việc.

Bán VILLA TRỆT : 191m2 Hồ Biểu Chánh, VILLA LẦU : 1.800m2 Bình Quới Thủ Đức, ĐẤT TRỐNG 22.000m2 An Nhơn Gò Vấp, 24.000m2 Tân Sơn Nhất. PHỐ TRỆT : Nguyễn Trung Ngạn Saigon.

CHO MƯỚN : PHỐ LẦU Thành Thái Cholon, 2 appartements đường Nghĩa Thục Cholon. ĐẤT TRỐNG : 22.000m2 An Nhơn Gò Vấp.

Hiện có nhiều khách hàng muốn mua, thuê villa, phố và đất trống trung tâm Saigon, Cholon, Giadịnh.

Quý vị muốn Bán, cho thuê Building, Villa, Phố và Đất trống. Xin mời lại thương lượng tại **HOA LƯ ĐỊA ỐC**, số 62 Võ Tánh Saigon. Đ.T. 22.611, nơi đã có nhiều tín nhiệm mua bán rất nhanh

Cho mướn nhà phố lầu cửa hàng đủ tiện nghi. Xin hỏi 635-636, Pétrus Ký Saigon.

Nhà bán 4mx14m Hỏi 436 Phan đình Phùng Saigon, gần Chợ Vườn Chuối

Nhà bán gấp số 200 đường Nguyễn văn Thoại Chợlớn.

Bán nhà lầu đúc, đủ tiện nghi 5m00x20m00 có chỗ để xe giá 820.000đ.00 Hỏi 20/31E Trương minh Giảng S.G.

Nhà bán Một căn nhà đủ tiện nghi nhà số 5/55 Hòa Hưng Saigon.

Cần mua Villa trung tâm Đô thành Saigon Cần 1 thơ ký rành về xuất cảng biết Anh hoặc Pháp văn ngoài tuổi quân dịch, Hỏi 118 Nguyễn cư Trinh Saigon.

CẦN NGƯỜI

Cần gấp Thợ Mộc
VÀ THỢ ĐÓNG GHE

Lương cao. Hỏi tại 542 bến Phạm Thế Hiển (Cầu Nhị Thiên Đường) từ 17 đến 18 giờ.

Cần Người Tùy phái đi thư từ. Hỏi Hãng Việt Nam Overseas 193 - 203 Trần Hưng Đạo Saigon.

Cần Gấp Cai thợ phụ nữ cắt ráp đồ kiểu và đồ đầm, nhiều thợ luông áo dài giỏi. Hỏi nhà may SAIGON 32C Thủ Khoa Huân Saigon (trước dãy trái cây cửa Bắc chợ Saigon).

Cần thêm 4 Thợ Hớt Tóc (Nhiều việc làm lương hậu) Hỏi Hoa Mai 195 Võ Tánh Saigon.

Tài xế xe Hạng Nặng, Rành đường Cao Nguyên và T.N. Tìm việc xin biên thơ về : Đặng Bé Ba 47/8/102 Nguyễn đình Chiểu Saigon.

Cần nhiều chiêu đãi viên biết nói tiếng Anh lương hậu. Hỏi 40 Tự Do — Saigon.

Cần 2 cô biết cắt may y phục phụ nữ, hoặc đồ đầm, may thưa. Hỏi : 32 Võ - Tánh Phú Nhuận.

Cần gấp 4 tài xế xe nhà. Hỏi VillaVũ văn Y 497A / 59 đường Quân Sư cạnh cầu Bình Lợi Gia Định. Trước 7 giờ sáng.

Cần G. S. Anh ngữ, kinh nghiệm, có giấy phép dạy trường lớn, lớp ngày và tối. Thù lao cao. Xin gởi thơ và **bản sao** chứng chỉ tới H.T. 679.

Cần 1 Nữ điện thoại viên biết đánh máy chữ. 1 Thợ máy lạnh biết điện nhà. 1 Tài xế (ngoài tinh trạng Quân dịch). Hỏi 51A - 53A Hồng Bàng Cholon.

Cần nhiều chiêu đãi viên biết tiếng Anh Hỏi 27 Ngô Đức Kế Saigon.

Cần 1 bà đỡ kinh nghiệm lâu năm cho nhà bảo sanh. 445 Lê văn Duyệt.

Cần dùng một thông dịch viên biết dịch và nói cảnh Anh văn Hỏi Hãng thầu Lê đức Viên 287 Trần hưng Đạo Saigon. Điều kiện : quá tuổi quân dịch.

Cần dùng nhiều phụ nữ trẻ, nói thạo Anh ngữ, để tiếp khách tiệm may. Hỏi nơi Asia Custom Tailors 41 Võ Tánh Saigon.

Cần 2 người phụ đi xe ba bánh và 1 người theo xe camionnette đi giao hàng trong thành phố. Hỏi 301 đường Lý thái Tổ gần ngã 7 Cholon.

Cần 1) 3 người. Trông coi. Xây cất (Construction Supervisor). 2) 1 Phụ tá Giám thị Công Trường (Ass. T. Gen Superinvendent). Ứng viên phải thạo Anh ngữ và kinh nghiệm, miễn tiếp người tập sự, xin liên lạc. Phòng Nhân viên 133 Trương minh Ký Tân Sơn Hòa Lăng Cha Cả.

Cần thư ký kế toán, biết đánh máy, tài xế GIỎI ; khỏi quân dịch 84 Quốc lộ 1 Điện thoại 73 Biên Hòa.

Công Ty Ngoại Quốc Cần : Nhiều thợ sửa máy thâu phát thanh có kinh nghiệm và nhiều thợ đồng. Xin hỏi tại 180 Pasteur Saigon.

New Happy Bar

57 Nguyễn cư Trinh Saigon Cần nhiều cô chiêu đãi viên thạo Anh ngữ, rành nghề bán Bar, lương hậu. Xin hỏi : từ 6g chiều đến 10 giờ tối.

HỌC

Đã bán toàn quốc

PHÁP VĂN MAUGER IV

Đệ Nhất ABCD đúng chương trình thi viết và vấn đáp 1966

Textes-Réponses -Analyse Traduction — Grammaire

TỦ SÁCH VĂN HÀO

DẠY CẮT MAY

216 Đề Thám Saigon. (Sau rạp Nguyễn văn Hảo) Dạy CẮT, MAY, THÊU, Âu phục, Việt phục, Hoa phục, Đồ Đầm, học phí nhẹ. Đặc biệt LỚP CẮT MAY TỐI từ 7 giờ đến 10 giờ. Anh chị em nghèo được giảm học phí.

Sinh viên cựu JJ. Rousseau nhiều kinh nghiệm nhận kèm trẻ em từ 9e đến 3e Liên lạc ĐT 25.710

Đà lạt GS nhiều kinh nghiệm Chuyên dạy Français cho người lớn và kèm Maths cho các học sinh trường Pháp. Kết quả mau lẹ. Nhận dạy tư gia. Hỏi Ô. Cao 75A Bùi thị Xuân Đàlạt.

Cử nhân khoa học, cựu JJ Rousseau kinh nghiệm kèm các môn cho học sinh đủ các lớp chương trình Pháp và Việt—Kết quả chắc chắn—Giá hạ — liên lạc : Hoàng 38/17 Phan văn Trị Chợ Quán.

Lớp Dạy Nghề

MÁY XE HƠI- MÁY DẦU CẶN

Dạy sửa và ráp máy có bảo đảm. Khai giảng khóa 141 ngày 2-10-65. Học bổng 14 loại may tối tân đủ cỡ. Bảo đảm chắc chắn lành nghề khi ra trường có bằng cấp.

190 Hồng Thập Tự — Saigon.

BAN TU THƯ
ZIÊN-HỒNG

Hân hạnh bá cáo đã phát hành cuốn **ENGLISH FOR TODAY BOOK THREE,** sách giáo khoa đề cập tới phần văn phạm và cú pháp có hệ thống và hợp từ phạm nhất từ trước tới nay.

Vì hiếm thợ xếp chữ Anh và vì mất điện thường xuyên nên việc phát hành cuốn **ANH NGỮ THỰC DỤNG - III** bị chậm ít ngày, xin quý độc giả thông cảm.

Học cắt may
NÊN NHỚ
« ELITE »

37 I đại lộ Trần hưng Đạo **37 I** (ngang sở Chữa lửa) Saigon.

— Đủ lớp ÂU PHỤC—VIỆT PHỤC—ÂU PHỤC PHỤ NỮ-

— Đủ mọi trình độ SƠ CẤP — BỔ TÚC.

— Giáo sư kinh nghiệm, tốt nghiệp tại Pháp, nguyên thủ khoa các trường CẮT danh tiếng tại MARSEILLE và PARIS. Có lớp Ngày và Tối.

Nam Sinh Viên

Đại Học Sư Phạm Năm I Ban Pháp văn. Muốn kèm trẻ em từ 3e trở xuống. Thư về : Nguyễn Trọng Kim 38 Trần văn Thạch Tân Định.

Dịp may đã đến ?

Sách Công Nghệ dẫn giải của G.S. HOÀNG VĂN HƯỜNG vừa xuất bản, dày trên 300 trang, bìa in offset 3 mầu, sẽ chỉ dẫn cho quý vị đầy đủ chi tiết để chế tạo : các loại mực viết, mực vẽ, mực in, các loại « Ci-ra » đánh giày đủ mầu, các loại nước hoa danh tiếng.

Đã có bán khắp các tiệm sách. Ở xa liên lạc với hộp thơ 1223 SG.

TRƯỜNG CẮT MAY
Hồng - Hạnh

276 Lê văn Duyệt — Saigon.

Dạy đủ môn Âu, Việt phục của Nam giới, Phụ nữ, Trẻ em. Có lớp luyện thi lấy *bằng của Bộ Quốc Gia Giáo Dục.* Lớp Sáng và Chiều.

Sinh viên Khoa học, kinh nghiệm kèm Toán Lý Hóa từ Đệ Nhị trở xuống. Chương trình Việt. Xin liên lạc Phương 629/80 Phan đình Phùng Saigon.

Cours LA JEUNESSE

Repetition des classe. Primaires Prep. au conc. D'entrée en 6ème 309/9 Phan đình Phùng Saigon.

Ai cũng biết Đánh Máy Chữ

Kết quả chắc chắn chỉ tới trường THỦ - KHOA 237 Nguyễn tri Phương (ngay Ngã Sáu Cholon) THỦ-ĐÔ 355 Trần hưng Đạo Saigon (ngang Sở Cứu Hỏa). THỦ LONG 1005 Trần hưng Đạo (Rạp Oscar ngó qua) HANOI 370-A Trương minh Giảng (Ngã Ba đèn mầu) vì tổ chức đại quy mô, phương pháp giản dị, chỉ dẫn hay, toàn máy mới, mặt chữ duy nhất, bài vở đặc biệt thi sở Mỹ, Q.G.T.M. Học phí hạ, có lớp cấp tốc đi làm ngay. Nhận học viên mỗi ngày.

linh tinh

Banmêthuột ngày 11-8-1965.

Kính gởi

Ông LÊ - VĂN - HUỆ

43 Kỳ Đồng — Saigon

Tôi bị bệnh ngứa kể từ ngày còn học ở chủng viện, như tôi đã cho ông biết, đến nay là 15 năm. Lúc mới bị tôi cũng chạy chữa đủ thuốc Tây, Ta trong uống ngoài thoa mà không khỏi, sau phần vì bận công việc, phần thì ngã lòng nên cũng ráng chịu chứ không thuốc men gì hết.

Vừa rồi tới có dịp về Saigon và đọc báo Xây Dựng thấy quảng cáo thuốc của ông, trong thời gian nghỉ ngơi tôi cũng thử tìm đến xem sao ! Nhưng kiến hiệu thay ! Thật đúng như lời ông hứa : chỉ sau chín ngày là tôi đã khỏi hẳn. Tôi không thể ngờ là tôi lại có lúc khoan khoái dễ chịu như hôm nay ! Những cơn ngứa ngay kinh khủng, những cái gãi bắt dắc dĩ nơi công chúng làm ngượng nghịu ngày xưa không còn nữa.

Thật là ơn ông lắm.

Vậy hôm nay tôi biên thư về cám ơn ông và mong sao những ai mắc bệnh giống như tôi được dịp may mắn gặp ông để họ cũng được giải thoát nhờ ông.

Kính chào ông.

L.m. Nguyễn-bình-Tĩnh

Kontum

Tổng Phát Hành Saigon Dược Cuộc

Bói bài : Nơi được sự tín nhiệm của quý ông và quý bà trong mấy năm qua, vẫn do **Cô Hai** coi tại 76, Lê - văn - Linh (nối dài) Khánh Hội.

Bánh Trung Thu
Thọ - Tháp

159 Gia Long — Saigon

Chuyên môn : Bánh nướng, bánh dẻo, xu xê, bánh cốm, mứt sen, mứt bí và các thứ kẹo.

Đặc biệt về cưới hỏi : Cho mượn xe, không tính tiền thuê quà và người đội.

Cicatrex làm lành da, khỏi có sẹo. Da chân mềm; không thành chai có bán tại nhà thuốc tây (Beta).

Vẽ áo dài Sỉ lẻ. 1 ngày trên 100 áo. Cần 4 họa sĩ vẽ bông 3 thợ thêu. 301E Trần hưng Đạo.

Muốn mua Máy phát điện nhỏ từ 1kw đến 3kw, ai bán xin cho biết ở 190 Hồng Thập Tự Saigon.

TIỆM ĂN **Hương Nam**

40E Võ Di Nguy, Phú Nhuận Nơi mong đợi của những ai sành nhậu. Đầy đủ các món ăn và điểm tâm đặc biệt.

Sẽ khai trương ngày 20-9-65.

Chủ nhân kính mời.

ÍT TỐN TIỀN

Với loại Radio thường sửa thành **Hi Fi hay Stéréo gắn vào Meuble chưng Salon bảo đảm như máy** ngoại quốc. PHẤN RADIO 72 Nguyễn Công Trứ Saigon (Lefèbvre cũ) sau Ngân Hàng Quốc Gia V.N.

NHÀ LÀM NỆM **Liên - Sơn**

352, Đ.L. Hồng Thập Tự Saigon Đ.T. 24.594, trên 20 năm chuyên nghiệp sản xuất nệm gòn và bán các loại nệm cao su mousse đủ các hiệu danh tiếng. Rất được tín nhiệm của quí vị khách hàng trong và ngoài nước. Có xe giao đến tận nhà và chuyên giao khắp nơi.

Mua ở đâu được

Đồ nữ trang và vàng lá tốt mà giá hạ ? Bán ở đâu được giá cao ? Xin mời ngay lại tiệm vàng Ng. THẾ TÀI 190 Lê Thánh Tôn Saigon, trước cửa có 4 cọp vàng.

CHUYÊN TRỊ **Bịnh Trĩ**

Mạch lươn, đi tiêu ra máu, sa tròn, Bạch đới, tử cung có mục. Lỗ mũi thịt dư. Xin mời đến số 571 Pétrus Ký Saigon. (Bến xe Tân Phương Dalat) Đông y sĩ Lê thị Phiên tự Hồng Hoa.

K.N. số 1042 12-1-65.

Radio Pick Up bán

21.000đ. Hỏi ông Một 240/16 Lê Văn Duyệt Saigon.

Bán 1 máy Phát Điện Groupe électrogène 10Kwa courant Alt. 110 = 220 volts chạy Essence. Hỏi Hồng Điệp 99 Phạm Đăng Hưng Saigon. Đ.T. 25.710.

Bán 3 máy chiếu bóng hiệu BELLE HOWELL và RCA 400, 16m ly có tiếng nói. Bán 2cv xe thùng cắt kiếng EB. 5... tại Minh Mạng 256.

Dư dùng Quạt rút hơi cửa sổ và quạt hơi mát, máy hút bụi, chân bàn ủi xếp métal, thùng đựng đá glacé, bình thủy vỏ Plastic, bình pha cà phê, Radio phono Webcor 4 bands, máy đánh nước trái cây, xay nước đá và xay cà phê bột, máy Giặt, máy chụp hình, máy chiếu phim Slide Projector, bộ đĩa học Anh Văn thực hành, bàn xếp lớn métal và plastic. 87 Trần khắc Chân, Tân Định.

Thông Báo

Cùng các cơ sở Chính Quyền, Quân Đội các Hãng, Xưởng và dân chúng trong vùng Saigon — Cholon — Gia Định — Biên Hòa — Bình Dương v.v...

SỞ VỆ SINH TƯ sẵn sàng đáp ứng cùng quý vị với những máy móc tối tân, thời gian 24 giờ. Các Cầu Tiêu nghẹt, Đầy, dù ở trong hẻm xa trên 100 thước xe có đủ ống và cam đoan thật sạch sẽ. Có làm việc Chủ Nhật.

BÀN GIẤY : Saigon 82 đường Lê Lai.

TƯ THẤT : Gia Định 180A Lê Quang Định. Đ.T. 23.976

SỞ VỆ SINH TƯ

Bán Tủ lạnh WestingLouse 300, Tự Điển Anh Hoa. Hoa Pháp... Hỏi 254B Phan Đình Phùng Saigon.

Cần mua 2 máy giặt, 3 máy vắt loại lớn còn tốt. Xin liên lạc với SAIGON S.V.P. số 23 Tự Do. Tel. 25.427.

Nha sỹ Nguyễn thị Tố Vĩnh, tu nghiệp tại ĐạiHọc ĐườngHARVARD, Mỹ Quốc mới về đã bắt đầu làm việc lại tại phòng chữa răng, số 244B Võ - di - Nguy Phú Nhuận.

Tiệc — TIỄN ĐƯA — ĐÓN TIẾP
Bình - Lợi - Quán

Thết đãi chu đáo

Nếu muốn giúp việc ngành báo và sách, và là thiếu nữ, T.H. I trở lên, biết qua Anh Pháp. Xin hỏi Ô. Thái THỜI NAY, 217 Phạm ngũ Lão — Saigon.

In Thiệp Cưới

ĐẸP
NGỌC-HUNG

172, LÊ VĂN DUYỆT . SAIGON

MỖI TÔN-GIÁO CÓ KIỂU THIỆP KHÁC NHAU,

Nhận in các loại giấy tờ sổ-sách

Bán máy HORD BORD hiệu Scott. 87 Trần Khắc Chân Tân Định.

Phòng Chữa Răng

Nha sĩ ĐINH-THỊ TỐ-NHÀN 621 Pétrus Ký (Ngã Bảy)—Saigon.

Kỹ Nghệ Lạnh
LÊ THÁI

283A Hai Bà Trưng Saigon. Điện Thoại 23.486. SỬA CHỮA — CHO THUÊ—MUA BÁN CÁC LOẠI.

TỦ LẠNH — MÁY LẠNH

Chuyên viên kinh nghiệm tốt nghiệp tại Pháp đảm nhiệm CÔNG VIỆC TẬN TÂM.

Cần mua máy lạnh — tủ lạnh.

KHIÊU VŨ

Mình ơi !
đêm nay mình hẹn ở đâu?

Ở VICTORIA

VICTORIA là :

— Là nơi hẹn hò của những tài tử giai nhân.

— Là nơi giải trí của những người hào hoa phong nhã.

— Là nơi lý tưởng của những người sành điệu.

Khung cảnh
— Huyền ảo.
— Ấm cúng.
— Sang trọng.

NIGHTCLUB VICTORIA

417 Võ Di Nguy Phú Nhuận

Lớp Khiêu vũ

Cần 5 cô nhảy thực tập không biết sẽ có người dạy, ngoài tuổi vị thành niên, nếu cần chỗ ở sẽ có chỗ ăn ở thuận tiện.

Hỏi 123A Ngô tùng Châu 5 giờ tới 7 giờ, hỏi trong ngày khi đăng báo thôi ngoài ngày đăng báo xin miễn đến.

KHIÊU VŨ

Dạy riêng từng người, nhiều bước hợp thời.

Do bà **BÍCH - HỒNG** hướng dẫn, có âm thanh nổi, bảo đảm tập trong 3 tiếng đồng hồ có thể đến Vũ Trường nhảy được. **68/5A** Trần-q-Khải Tandịnh. Cần mấy cô nhảy giỏi.

XE

Bán xe «R.8»

Bán 1 xe du lịch Renault « R.8 » đời EB. 7... ít đi, còn như mới. Hỏi : 156 Cộng Hòa Saigon.

BÁN XE ĐÒ

Máy xăng, 8 bãng cho mướn BUS dài hạn, **Bán máy :** PERKINS 354 đang chạy. Hỏi : 25 Nguyễn văn Tráng, Saigon, Buổi sáng.

Salon XUÂN QUANG 356 Phan Thanh Giản Sg. MUA, BÁN, ĐỔI nhận gởi các loại xe AUTO,Scooter cũ mới, nơi tập trung các loại xe để quí vị chọn lựa. Hoa hồng nhẹ.

Cần mua nhiều xe gắn máy, Vespa và Lambretta cũ, **Cần** 1 thợ chuyên môn sửa xe gắn máy và Scooter, lương bậu hỏi 24, Võ Tánh Phú Nhuận.

Taxi 4CV EA thiệt toàn hảo cần bán gấp miễn trung gian do nơi 22 Minh Phụng Cholon.

MUA tất cả xe cũ hiệu « Austin » đời A.50 trở lại. **GARAGE CHARNER**

131 đại lộ Nguyễn Huệ Saigon Đ.T. số 20.423 - 21.124 - 22.531.

BÁN 1 Hors Bord có gắn máy Johnson 40cv, Taxi Dauphine EC— Peugeot 403 NBQ — Mercury và Cadillac số automatic, radio, máy lạnh đời ED — Ford 6 máy ED — Mọi chi tiết, hỏi ông Đại.

Bán Xe Renault 4cv NBC nhà chạy lấy toàn hảo. Zoliac NBU de luxe, ít đi Radio Pick Up 175 Trần bình Trọng.

Xe bán Beaulieu NBW — Radio Novak entène Automatique, vỏ Mitallique còn 90%. Trạng thái xe còn tốt do 20 Kỳ Đồng Saigon.

Bán 1 xe Traction 11 légère Đồng, nệm, máy rất tốt. Hỏi ông Đinh 116 Hòa Hưng Saigon.

Bán Olsmobile Super 88 số EC đời mới, có radio, máy lạnh. Coi xe trong giờ làm việc ở số 71B Hồng Thập Tự SG. Chiều thứ bảy và buổi mai chủ nhựt có làm việc.

Xe Vauxhaull NBR tốt bán hồi 237/102 Nguyễn Huỳnh Đức Dư 4 vỏ, tốt bánh lun xe Peugeot bán.

STATION SHELL 90-92 Hai bà Trưng **Rửa xe** có **TEEPOL** sạch, bóng đẹp, không hại sơn. **vô dầu mỡ** thiệt tốt. Làm kỹ, máy bền thêm 50%.

Bán Taunus 17 M. 17.000 cây số Station Wagon Bán bảo đảm một năm. Hỏi : Ông Trực 197 Trần hưng ĐạoTél 21.424

Salon Huỳnh Lạc

407D *Trương Minh Giảng Saigon* Cần mua lại các loại xe gắn máy mới cũ, có bán xe Goebels mới. Nhận sơn sửa, làm máy xe có bảo đảm.

Nhớ Nhớ Nhớ

Ông Bà muốn bán xe Vespa, Lambretta hoặc xe gắn máy mau và được giá cao. Xin mang lại số 36A Phạm ngũ Lão Saigon. (Ngang rạp hát bóng Thanh Bình).

Bán Vespa, Lambretta, Moto, Goebel, Ischia, Brummi, Mobylette, đủ hạng Solex cũ và mới, Ông Bà dễ chọn lựa : do **SALON VESPA PHÚ LÂM** Số 381 đường Lục Tỉnh (mặt chợ Phú Lâm). Phòng trưng bày : **Mua, Bán, Đổi, Gửi ; Cần mua cao giá, đủ loại xe. Chủ nhân kính mời.**

P 404 bán EB.9 mới chạy 19.000km toàn hảo. Hỏi 37 A Trần quang Khải (Tân định) Saigon.

P.203 cite CB — Hillman Falial BM — Standerd BL — Traction 15 BP. BÁN ĐỔI. Salon KIM-QUAN 456 Lý thái Tổ Saigon. Mua ngay xe bán gấp

HONDA 55cc bán, loại Sport Cub, đời 64. Hỏi 118 Bến Vân Đồn (Vĩnh Hội).

Consul Bán đời NBU còn tốt. Do 156, Đại lộ Cộng Hòa Saigon.

Bán xe Peugeot 203. Sơn, vỏ ruột tốt. Hỏi số 589 đường Bà Hạt Chợ-lớn (gần chợ Nguyễn tri Phương).

Bán xe hơi Peugeot 203 NBI — Opel NBN còn tốt. Coi xe 77A Trần bình Trọng Chợlớn.

Bán Vespa ED Italy, chưa hết rodage. Hỏi 72 Phạm đăng Hưng Đakao.

Peugeot 203 NBF, mui bố 4 cửa. Máy, sơn, vỏ mới, thật tốt. 121 A Ng. Thông nối dài (Sg.)

Bán xe Traction 11 Normale, vỏ, sơn, nệm còn tốt Hỏi 14 Hùng Vương Cholon.

TAXI 4CV bán. Toàn hảo, mui, chạy liền, dầu lớn, niềng 3 tắc-kê. 117 Trần quốc Toản Saigon.

Simca 1.000 EB...

(Có Radio) màu bleu d'azur tuyệt đẹp. Xe thật tốt, cần bán. Giá : 270.000đ. Xem xe 77 Nguyễn - Thông — Saigon.

Bán Dauphine toàn hảo. Hỏi số 12-14 Lê văn Duyệt nối dài Ngã Ba Ông Tạ.

P.403 Cite EB.49... và I.P. 203 Cite NCB cả hai đều toàn hảo cần bán gấp. Xem xe tại 128 đường Yersin Saigon.

Muốn bán gấp

Vespa Lambretta Gắn máy được giá xin mời Quý Bạn lại :

SALON — TÂN ĐỊNH

chúng tôi giải quyết mau lẹ và đảm nhiệm chu đáo việc sang tên xe. Mua cả xe đang cầm. 216, Hai Bà Trưng Tân Định, Saigon gần ngã tư Hiền Vương, Hai bà Trưng.

Salon Việt Nam

MUA — BÁN — ĐỔI XE HƠI SCOOTERS

Mua, Bán đủ các hiệu xe hơi. Nhận xe gởi bán Huê Hồng hạ nhất. Săn sóc kỹ lưỡng, BÁN MAU.

Quý Ngài muốn MUA hay BÁN xe mau chóng xin đến :

115 TRẦN QUANG KHẢI TÂN ĐỊNH — SAIGON

Phòng trưng bày xe lớn nhứt Thủ Đô

SALON Cần mua nhiều xe VESPA và LAMBRETTA cũ, mới giá cao.

Salon Phan thanh Giản 664 Phan t. Giản Sg. CẦN MUA GIÁ CAO NHIỀU

VESPA - LAMBRETTA

1) Mua trả tiền ngay. Khỏi gởi nhận mua xe đã cầm sang tên do Salon đảm nhiệm chu đáo.

2) Gởi bán được mượn tiền trước 60%. Đổi xe với điều kiện dễ dài.

Quý khách cần bán xe gấp được giá hãy viếng **SALON PHAN THANH GIẢN** chắc chắn hài lòng

Có nhiều xe trưng bán tại Salon.

SALON Nguyễn Điều

2-4 Tạ thu Thâu Saigon Đ.T 24.045

BÁN : 2 Xe mới Renault « Dauphine » ED.
— 3 Xe 1965 Renault « Dauphine » EC.
— Peugeot 404 mới tốt.
— Ford «Galaxie» 500, 1965.
— Austin « Cooper » S 1965.
— Peugeot 403 NBR.
— Citroen 2 CV. EB.
— Citroen 2 CV. NBR.
— Moto « Honda » có Démarreur EC.
— Volkswagen NBV. Opel Record EB.

MUA : Opel, 2 CV. Taunus.

MÁY GIẾT CHUỘT

Các em tìm hiểu Phi-Châu huyền bí hay truyện « TÁC GIĂNG CHÚA TỂ RỪNG XANH »

LẠC ĐỘNG MA DƠI

THÔNG-THÁI kể

Việc tìm hang hốc đối với Tác Giăng không phải là việc khó khăn gì, nhưng trước khi đi tìm một hang để nghỉ qua đêm. Tác Giăng thấy cần phải lấp lối vào thung lũng này, vì chàng hiểu rằng trong thung lũng đó có một kho tàng vĩ đại, nếu có người biết tới tìm tòi thế nào cũng gây ra những việc đổ máu, và thế nào cũng có kẻ chết vì những cơ quan ở trong nhà mồ.

Tác Giăng lấp lối đi để không ai tới làm rộn giấc ngủ ngàn thu của người nào đó chôn trong thung lũng. Tác Giăng rất tôn trọng cái chết của kẻ khác, nên chàng cũng không muốn ai vào làm khuấy động người chết đó. Nếu chàng là người tham lam thì chàng đã lấy những đồ châu báu quý giá ấy rồi. Chàng đã không thạm mà lại không muốn cho ai thạm cả, nên chàng phải lấp lối vào. Đó là điều dĩ nhiên không lấy gì làm lạ cả.

Chiếc thung lũng tròng hoa ở vào một nơi khuất nẻo, xưa kia lại có con vượn khổng lồ trấn giữ nên không ai dám bén mảng tới. Nay Tác Giăng, sau khi thoát khỏi nhà mồ, chàng liền nghĩ cách để chặn lối vào... Làm thế tức là cách ngăn cản cho sự chết chóc khỏi xảy ra nữa. Ở đó tuy có nhiều tảng đá, nhưng không có tảng nào thật lớn để chặn lối được cả. Tác Giăng đi tìm mãi, chàng phải lựa mãi mới tìm thấy một tảng đá khá lớn, cao tới ngót ba thước tây và chiều ngang thì rộng tới gần 2 thước. Tảng đá này nằm mãi tận trong cùng, bên ngoài là các tảng đá nhỏ đè lên... Tác Giăng bụng đang đói, nhưng chàng cũng cố gắng làm cho xong mọi chuyện, rồi mới đi nghỉ... Chàng khuân hết các tảng đá nhỏ ra ngoài, rồi vận hết sức lực từ từ vần tảng đá lớn đó về phía ngách nơi mà chàng đã từ đó tới thung lũng. Cũng may từ chỗ tảng đá cho tới chỗ ngách núi tuy hơi xa một chút nhưng là đường thẳng nên Tác Giăng cũng không mất công lắm. Giá mà phải leo trèo mới đưa tảng đá lên được thì chàng cũng chịu mà thôi.

Tác Giăng lấp tảng đá đó xong, chàng yên chí vô cùng. Như thế là ở trong thung lũng này có hai ngôi mộ, một của người lạ mặt chôn trong hầm, và một của người đàn bà áo trắng là người yêu cũ của sư phụ chàng. Nhờ tảng đá vĩ đại đó, từ đây sẽ không ai bén mảng tới làm rộn hai người nữa.

Tác Giăng làm xong công việc đó thì chàng mỏi mệt vô cùng. chàng chẳng nghĩ gì đến ăn uống cả, mà nằm vật ngay xuống bên đường ngủ luôn một giấc không còn biết trời đất là gì.

Sáng hôm sau tỉnh dậy chàng đã thấy con khỉ khôn ngoan của mình đi tìm cho chàng một buồng chuối lớn và chàng thì ngồi ngay dậy ăn như điên như cuồng. Bây giờ, khi thấy Giô Ny cũng ăn uống hăng hái như mình, ăn nhồm nhoàm như chưa từng được ăn bao giờ, nhề nhẹ chàng chẳng buồn cười...

Bỗng Tác Giăng như nhớ ra điều gì, chàng liền thò tay vào chiếc túi con khâu ở chiếc khố bằng da thú, rút ra một vật đưa cho Giô-Ny. Đó là một cuốn sổ nhỏ mà chàng nhặt được khi cùng với con khỉ tìm dấu vết của đoàn thám hiểm. Giô-Ny đỡ lấy cuốn sách, và chàng nhận ra cuốn sách đó là của Rô-Bơ, trong đó có ghi chép nhiều điều mới lạ về môn khảo cổ mà chàng ta mới tìm ra...

Giô Ny lật qua vài trang, chàng thấy Rô Bơ ghi chép những điều tìm thấy về khảo cổ. Tuy không từng được học về ngành này, nhưng Giô-Ny vốn có một sức hiểu biết khá khá, chàng đọc qua vài trang, thấy ngay tài liệu đó thật là quan trọng. Giô Ny thấy Rô-Bơ là người tốt, nên chàng liền cất ngay cuốn sách đó vào trong túi quần dịch bụng sau này khi cứu thoát đoàn thám hiểm chàng sẽ trao trả.

Lúc này nhờ có hai chuối rừng, Giô Ny đã có vẻ khoẻ khoắn trở lại. Chàng vươn vai và ngáp lia lịa một hồi, rồi sau đó đứng dậy, cầm tay dắt kéo Tác Giăng đi về phía sườn núi chỉ xuống chiếc thung lũng ở phía xa có khói nhè nhẹ tỏa lên mà nói:

— Mọi người bị bắt ở đằng kia.

Tác Giăng tuy không hiểu Giô Ny nói gì, song chàng cũng đoán là Giô Ny bảo mình rằng nơi có khói kia là nơi có đoàn thám hiểm và cô thiếu nữ da trắng tên Giên. Tác Giăng không nghĩ ra là đoàn thám hiểm bị bắt, mà nghĩ rằng họ bỏ mình đi nơi khác, không muốn cho mình theo làm quân chân họ. Vì vậy Tác Giăng lắc đầu xua tay. Giô Ny không hiểu vì sao Tác Giăng lại xua tay như thế, nên chàng ngẩn ra mà nhìn Tác Giăng. Giô Ny tức mình không biết tiếng Tây Tạng, nếu biết thì chàng tất phải hỏi ra lẽ. Có lẽ Tác Giăng tức hận đoàn thám hiểm điều gì chăng? Giô Ny nhăn mặt lại suy nghĩ, chàng không biết làm cách nào để cho Tác Giăng hiểu là đoàn người bị bắt, rất nguy khốn.

Tác Giăng thì sau khi xua tay ra hiệu là chàng không đi, vì chàng tưởng lầm Giô Ny bảo mình theo chàng ta tới thung lũng có khói đó với đoàn thám hiểm, và chàng thì nghĩ là đoàn thám hiểm đóng trại ở đó thôi nào, tức là đã bỏ không cho chàng đi cùng. Bỗng nhiên mặt Tác Giăng đanh lại, chàng như đã quyết định một điều gì tối quan trọng. Tác Giăng liền bước xuống chân núi ngay, khiến cho Giô Ny phải chạy theo.

TỜ BÁO GIÁO DỤC NHI ĐỒNG
BÁO CHÍNH LUẬN 19 và 20-9-65
Mai Bê Bi
Phụ trách: Kiều-D.-Hùng, Tô-Ngọc

Câu đố

1) Đít cỏ xanh, mình cỏ trắng
Má cô giồi phấn
Mâm son bát sứ đã từng ngồi
Trẻ thì lắm người ao ước
Già thì bỏ bếp thiêu

Đố là gì?

2) Đã đục như bát nước hồ
Lại trong veo véo như ngõ đĩa bàn
Khi xanh như bó cỏ lan
Khi đỏ dòi dọi như tàn nhà vua

Đố là gì?

GIẢI ĐÁP

1) Bánh dầy (lúc mới nắm, để lâu ngày cũng phải nướng mới ăn được)
2) Đám ruộng lúa

Cười

Mét

Hai anh em ruột đánh nhau. đứa em khóc nói:

— Hu hu... Tao về mét ông via nhà mầy cho mà xem!

YÊN-CHÂU

Giải đáp ô chữ hôm qua

	1	2	3	4	5	6	7
1	N	H	A	T	B	A	N
2	H	■	T	R	A	N	■
3	A	T	T	Y	■	H	[illegible]
4	T	R	Y	■	B	■	N
5	B	A	■	B	O	■	■
6	A	N	H	■	■	A	C
7	N	■	E	N	■	C	O

Lời hay, ý đẹp

— Có dám làm mới thành việc. Có tổ chức mới đạt được kết quả. Những cái mà ta tưởng là « may » thường khi là kết quả của bao nhiêu cố gắng, bao nhiêu nỗ lực.

VÔ DANH

— Tin sách một cách mù quáng, thà không đọc sách còn hơn.

MẠNH TỬ

Ô chữ Đèn Xếp

HOA B. TRƯỜNG

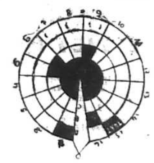

DỌC

1) Xưa.
2) Bỏ một H là tiếng cười.
3) Không chìm (chữ đầu ra sau)
4) Nữ (A = E)
5) Hai anh.
6) Lừa (V.N.)
7) Bỏ N là không vâu
8) Lúa bóc vỏ.
9) Viết tắt chữ « Thanh niên »
10) Tam ca.
11) Cái nhẫn (chữ sau ra trước)
12) FAA.
13) TMT.
14) Không tiền (viết lộn xộn)
15) Không dọng dậy (bỏ N).
16) Ca — Anh.

NGANG

A) Hội dùng chữ Thập làm dấu — H.
B) Nha dùng nhạc để kích thích binh sĩ.
C) Tiếng chó kêu khi quá đau — AO — Thứ khí giới nguy hiểm.

Tò Mò

của YÊN CHÂU

- *Cứ trung bình một người dân Mỹ 70 tuổi đã: Làm việc 11 năm, tắm rửa 3 năm, giận dữ 2 năm, ăn uống 6 năm, đọc báo 13 tháng và coi chiếu bóng 1 năm.*
- *Cứ trung bình mỗi năm nhân loại có 3 triệu người chết vì bịnh sốt rét ngã nước, thứ bịnh này có khắp nơi trên trái đất.*
- *Ở miền Amazone miền Nam Mỹ có một thứ cây rất kỳ lạ gọi là cây đốt, nó phát ra sức nóng bằng một lò sưởi điện.*
- *Trẻ con dân tộc Hung Gia Lợi rất là anh hùng, trong thời kỳ kháng Nga sô, họ đã dùng những chai xăng quăng vào xe tăng địch, và dùng xe tăng không người lái đâm nhào vào.*

Tranh đố vui

Chú Thông Thái đi tìm Bê đang đi lạc trong... Chợ Lớn. Gặp mấy chú Tàu hỏi, nhưng chú lý ngó không biết. Vậy nhờ các bạn tìm hộ Bê giùm chú Thông Thái đi!

GIẢI ĐÁP: Bê ở khuỷu tay chú Tàu đội mũ (lật ngược tranh)

Xin quý vị để phòng:
THUỐC GIẢ MẠO và BẮT CHƯỚC
Mua thuốc **Optalidon**
★ **xin mua nguyên ống**

★ *Nếu mua lẻ thì phải đòi cho được:*
VIÊN THUỐC BỌC GIẤY KIẾNG
có một mặt chữ **Optalidon** và một mặt nhãn hiệu **SANDOZ**

SANDOZ

Optalidon
trị các chứng: **ĐAU NHỨC CẢM CÚM**
CÔNG HIỆU NHANH CHÓNG

Đọc và cổ động Chính Luận

CÁC CHỨNG BỊNH VỀ TIM

Đau tim, lớn tim, yếu tim, hồi hộp, tim đập mạnh, xây xẩm chóng váng, mệt, ngất, mất ngủ, đổ mồ hôi, hay giựt mình hoảng hốt, thần kinh bất an, dùng: Thuốc Bổ Tim TÂM CHI BỬU La Vạn Linh. **(có uể bán ở các tiệm thuốc Bắc)** K.N. số 610 ngày 18-12-63.

Các chứng Ho khan, Ho có đàm

Phong rang tức ngực, ho lâu ngày, ăn ngủ không được, gầy yếu mệt mỏi, ho về đêm, ho suyễn, sản phụ ho dây dưa không dứt, cần trị với PHẾ TANG BỬU **La Vạn Linh.**
(có bán ở các tiệm thuốc Bắc) và 532 Đồng Khánh CHOLON
K.N. số 607 ngày 18-12-63

Bạch đái NHÀNH MAI

Huyết trắng ra nhiều, người gầy ốm xanh xao, mỏi mệt, hãy uống thuốc BẠCH ĐÁI và TỬ CUNG hiệu NHÀNH MAI. Các tiệm thuốc Bắc đều có bán. Saigon do NHÀNH Mai, 24 Trần khắc Chân (gần chợ Tân Định) K.N. 354 — 20-11-93

Thuốc dán — HIỆU CON RẮN

TRỊ: Ghẻ, nhọt, tức ngực, bạch đàm, sưng, trặc, nhức đầu, dạp đinh nước ăn chân và các thứ bệnh ngoài da. Các tiệm thuốc bắc đều có bán. Saigon do Nhành Mai 24 Trần khắt Chân (gần chợ Tân định).
K.N.B.Y.T. số 586 ngày 20-11-63.

Ai đã bị bịnh Đau Tim

Thường hay bị hồi hộp, choáng váng xây xẩm, mệt lả, ngất xỉu, hay mệt bất thường, về đêm bị mất ngủ, giựt mình sợ hãi, suy yếu thần kinh nên dùng thuốc: **BỔTIM Quảng-An-Hòa** để trợ tim an thần.
(Có bán ở các tiệm thuốc Bắc) *K.N. số 616 ngày 18-12-63*

HO! SIỂNG! Các chứng SIỂNG kinh niên, ho cảm, ho đàm, ho khan, ho ran tức ngực, ho nhiều ban đêm, ho lâu ngày, ho sản hậu, thuốc Ho **QUẢNG-AN-TIÊN** (có bán ở các tiệm thuốc Bắc) Tổng phát hành Nhà thuốc **Quảng-An-Hòa** 169 Lê văn Duyệt Saigon.
K.N. số 613 ngày 18-12-63

BỊNH PHONG THẤP TÊ BẠI

Đau nhức khớp xương, nhức mỏi, đau thắt ngang lưng, dùng thuốc **PHONG THAP** QUẢNG-AN-HÒA (có bán ở các tiệm thuốc Bắc)
T.P.H. Nhà thuốc **QUẢNG-AN-HÒA**
169, Lê-văn-Duyệt Saigon *K.N. số 611 ngày 18-12-63*

TAM.TINH HẢI.CẨU
BỔ.THẬN HOÀN SỐ 2
Trị hết
ĐAU LƯNG NHỨC MỎI MỘNG MỊ DI.TINH
VÕ-VĂN-VÂN
DƯỢC PHÒNG THỦ DẦU MỘT
K.N Số 688-17-1-64

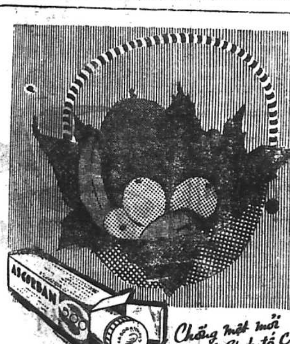

638 B.Y.T. K.N. ngày 17-11-64

COTRACYN

SỰ CÔNG HIỆU MẠNH LIỆT CỦA
2 TRỤ SINH (TETRACYCLINE + CHLORAMPHENICOL)
3 KHÁNG SINH (SULFAMIDES)
SINH-TỐ B12

Trị bịnh:
CON NÍT • BAN NÓNG_BAN CUA
• THƯƠNG-HÀN
• CẢM HO_SƯNG PHỔI
NGƯỜI LỚN • NHIỄM VI-TRÙNG:
• GHẺ LỞ LOÉT_VẾT ĐAU SƯNG TẤY, LÀM MỦ
• ĐÀN BÀ: SƯNG ÂM ĐẠO_SƯNG DẠ CON_RA KHÍ HƯ.
• BỊNH ĐÀN ÔNG...

COTRACYN HADZER
ĐỂ TRONG GIẤY THIẾC CÓ HÌNH TRÁI TIM
MUA DỄ DÀNG TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

2 TIẾP THEO TRANG 1

Bắc vào, nhưng vì phi cơ oanh tạc, sự yểm trợ này đã bớt đi nhiều.

Việt cộng phải phân tán

HOA THỊNH ĐỐN 17-9 AP Bộ Trưởng Quốc Phòng Mỹ, ông Mc Namara hôm nay tuyên bố rằng chiến dịch của Cộng sản tuy dành được ít nhiều tiến bộ, nhưng đã rất đắt đỏ, và sự thiệt hại của Việt cộng rất cao.

Trong vòng từ 8 đến 10 tuần qua, Việt cộng thiệt hại nhiều đến nỗi chúng phải triệt thối để tập trung huấn luyện và phân phối lại lực lượng.

Ngược lại Hoa kỳ và VNCH đã bẻ gẫy được chiến dịch mùa mưa của Việt Cộng.

Ông nói rằng Việt Cộng đã buộc phải rút ngắn chiến dịch lại sớm hơn là đã dự định, và phải từ bỏ mục phiêu cắt đứt VCNH ra làm hai.

Lực lượng của Hoa kỳ đã tăng gấp đôi trong khoảng từ 13 tháng 3 đến 30 tháng 6 khiến cho quân lực VNCH xử dụng được lực lượng trước đây phải giữ lại làm lực lượng dự trữ.

Ông cho biết là đến cuối tuần qua, quân lực Mỹ ở Việt Nam đã lên trên con số 125.000 chút ít.

7 TIẾP THEO TRANG 1

chừng bom của ta đã dội trúng kho đạn của địch cho nên mới gây ra một trận nổ kinh khủng như thế ».

Ba phi cơ F-100 của không lực Hoa kỳ tham dự phi vụ này cho biết rằng mục tiêu oanh kích là một toán VC lối 100 tên lẩn trốn trong một khu rừng ở cách Saigon lối 73 dặm (116 cây số) về phía Bắc.

Chúc mừng

Được tin Anh **TRẦN-ĐÌNH-MINH** sẽ làm lễ thành hôn cùng Chị **BÙI-THỊ-XUÂN-THU** vào ngày 20-9-65 tại Saigòn.

Chân thành chúc Anh Chị trăm năm Hạnh Phúc.

ĐẠM

WANTED

SURVEY PERSONNEL, PARTY CHIEFS, INSTRUMENT MEN, RODMAN WANTED IMMEDIATELY TOP SALARY PERMANENT POSITIONS SEND RESUME TO 63 TRẦN QUÝ CÁP, SAIGON.

REX
Les jeunes Loups-Natalie Wood Robert Wagner-Susan Kohner-George Hamilton-Scope-Màu-T.Pháp PĐVN

ĐẠI NAM
Les jeunes Loups - Natalie Wood Robert Wagner-Susan Kohner-George Hamilton Scope-Màu T.Pháp PĐVN

EDEN
Rocco et ses Frères (Lương tâm trong gió lốc) Alain Delon - Annie Giradot-Roger Hanin-T.Pháp PĐVN

IMPÉRIAL LÊ NGỌC
Le Secret de l'épervier Noir(Hiệp sĩ ó đen) Lex Barker-Livio Lorenzon-Nadia Marlowa-Sp. màu PĐVN

PALACE CHOLON
Rocco et ses frères (Lương tâm trong gió lốc) Alain Delon—Annie Giradot-Roger Hanin- T.Pháp - VN

VICTORY LÊ NGỌC
Liêu Trai Chí dị-Phim thần thoại trích trong Liêu trai chí dị với : Mạc Sầu-Tương huệ NhànMai. PĐVHoa

KIM CHÂU
Le Secret de l'épervier noir(Hiệp sĩ ó đen)Lex Barker-Livio Lorenzon-Nadia Marlowa Sp. màu PĐVN

KHẢI HOÀN
Le Secret de l'épervier noir(Hiệp sĩ ó đen)Lex Barker-Livio Lorenzon Nadia Marlowa Sp. màu PĐVN

DIÊN HỒNG
Géant (Thành công vĩ đại) James Dean-Elizabeth Taylor-Rock Hudson Màu - Tiếng Pháp Phụ đề VN

NAM VIỆT
Géant (Thành công vĩ đại) James Dean-Elizabeth Taylor-Rock Hudson Màu Tiếng Pháp Phụ đề V.N.

HỒNG BÀNG
Tabu Tiết lộ những bí mật, phong tục kỳ quái của các nước trên Thế Giới-Scope-Màu PĐV-Pháp

MODERNE
1) Thay Đầu Đổi Xác - Horst Frank-Michel Simon Karin Kernke-T. Pháp-PĐVN. 2)Ngày phục hận

VIỆT LONG
Tabu Tiết lộ những bí mật, phong tục kỳ quái của các nước Trên Thế Giới Scope Màu PĐV—Pháp

CASINO SAIGON
Le Secret de l'épervier noir(Hiệp sĩ ó đen)Lex Barker - Livio Lorenzon-Nadia Marlowa-Sp.màu PĐVN

VĂN HOA
Les Filles de l'air (Yêu tiên không trung) Dolores Hart-Hugh O'Brien-Scope-Màu-Phụ đề V.N.

THANH BÌNH
Thiên lôi bát Chưởng tục (Thánh kiếm sầu tím) Phim mới toàn bộ 2 hồi Nhiều đoạn màu - Tiếng Việt

ĐẠI ĐỒNG (Bàn cờ)
1) Yêu anh trọn đời em - Phim Nhựt Màu-T Việt 2)Độc chưởng Lĩnh Nam Phim chưởng T. Việt

LONG VÂN
1) Ali Baba anh hùng xa mạc - Rod Flash-Scope-Màu 2)Faux Policiers (Giả danh cảnh sát) B Lee PĐVN

KIM ĐÔ 5đ 7đ 10đ.
Có máy phát điện riêng Từ 15-9 đến 21-9-65 chiếu lần đầu tiên Thiên Lôi bát chưởng (toàn bộ 2 hồi)

Ciné HÙNG VƯƠNG - 5đ.-7đ
(286 Bến xe Petrus Ky)
1) Tích cô gái Ấn—Ấnđộ.nói tiếng Việt-2) Bóng người đi với : Út bạch Lan, Thành Được

Ciné QUỐC THÁI - 7đ. - 10đ.
(713, Trần quốc Toản — Chợlớn)
1) Paris je t'aime Thoát y-ca vũ nhạc-T màu PĐVN 2) Thuyền ra cửa biển nói tiếng Việt.

1 XEM TIẾP TRANG 8

Các chính giới Mỹ cho rằng khi mà Trung Cộng trong bức tối hậu thư đề cập tới ý chí giúp Hồi tức là muốn chơi một lá bài thủ lợi riêng.

Thực thế, nếu buộc được Ấn phải rút các căn cứ ở phía Bắc Sikkim thì mở được cửa ngỏ để cắt tất cả các đường giao thông liên lạc giữa Assam với Ấn Độ.

Các giới thông thạo ở Mỹ nói riêng với nhau rằng nếu cuộc xung đột Ấn — Hồi cứ kéo dài thì chỉ làm tăng thêm nguy cơ Trung cộng can thiệp và dù cho Trung cộng chỉ can thiệp hạn chế thôi chính phủ Johnson cũng sẽ gặp nhiều áp lực của phe nghị sĩ và quân sự chủ trương là Mỹ phải đánh thẳng vào Trung cộng diệt những căn cứ nguyên tử của Trung cộng trước khi quá muộn.

Nga bị khiêu khích nhưng vẫn thận trọng

MẠC TƯ KHOA 17-9 AFP.— Tại Mạc tư Khoa bình luận về tối hậu thư của Trung Cộng người ta cho rằng lời dọa ấy vừa nhắm vào Ấn vừa nhắm cả vào Nga Sô trong phạm vi nhằm gây nên một phản ứng bồng bột của Điện Cẩm Linh.

Mặc dầu là Bắc kinh có ấn định thời hạn nhưng các giới ngoại giao cho rằng Bắc kinh sẽ không can thiệp bằng võ lực. Bắc kinh mong rằng Nga sô sẽ phải gọi đích danh kẻ «hiếu chiến» mà cơ quan thông tấn Tass ám chỉ trước đây là ai ? Nếu Nga sô mắc lận, thì Trung cộng sẽ vin vào đó để mà bảo rằng Nga sô ăn cánh ngầm với Mỹ.

Theo tin Reuter hôm 17-9 Thủ tướng Nga Alexis Kossyguine đã thảo luận về tối hậu thư của Trung Cộng gửi cho Ấn Độ, trong một cuộc hội đàm với Đại sứ Ấn tại điện Cẩm Linh.

Đại sứ Ấn Triloki Nath Kaul cho biết ông đã yêu cầu gặp trong 20 phút để bàn về chuyện vấn đề khác liên quan đến vụ xung đột Ấn Hồi, không ngờ lời đe dọa của Trung Cộng lại được nêu ra.

Ông không bình luận gì về cuộc hội đàm nói trên. Nhưng các nguồn tin khác cho hay chính phủ Nga xô rất quan tâm về tối hậu thư của Trung Cộng.

Sau đó, Đại sứ Ấn đã đến thăm ngoại trưởng Nga Xô Andrei Gromyko và hội đàm trong 30 phút.

Đại sứ Ấn tuyên bố rằng ông đã có lời yêu cầu từ trước và cả hai cuộc hội kiến đã được sắp xếp trước khi Trung Cộng gửi công hàm cho Ấn Độ.

9 TIẾP THEO TRANG 1

Phi công bị thương ở cánh tay còn hoa tiêu quan sát bị bỏng, cũng ở cánh tay, nhưng tình trạng cả hai đều khả quan. Phi cơ cháy rụi và bị hư hại hoàn toàn.

Nguồn tin trên cũng cho biết thêm, hôm thứ Năm, một phi cơ Skyraider AIH trong khi đang thực hiện một phi vụ huấn luyện đã bị hư máy và rớt xuống gần một phi đạo khi đang tìm cách đáp xuống Mộc Hóa, cách Saigon, độ 80 cây số về phía Tây.

Phi công tử nạn và phi cơ bị thiêu hủy hoàn toàn.

BẠN ĐỌC VIẾT

(TIẾP THEO TRANG 5)

— Sau 2 năm quân dịch lại được lưu ngũ vì lý do nhu cầu Quốc Phòng trong lúc đó các bạn đồng khóa vẫn được hoãn cho đến nay.

Nếu lời đề nghị của chúng tôi được quý Bộ chấp thuận và can thiệp hữu hiệu được với Bộ Quốc Phòng thì sẽ có những điều lợi sau đây.

— Bộ Quốc Phòng công bằng tuần tự gọi tất cả các thanh niên thi hành bổn phận công dân không vì nhu cầu mà đặc ân cho ai hết.

—Bộ Quốc Gia Giáo Dục tránh được tình trạng thiếu nhân viên

—Chế độ động viên được thi hành hết sức công bằng vừa đáp ứng nhu cầu của hai bộ vừa gây được niềm tin tưởng trong lòng người thanh niên hiện tại khi ra đi thi hành nghĩa vụ Quốc gia.

— Xóa tan được tinh thần bạc nhược, trốn tránh trách nhiệm của một số giáo chức hiện tại và sẽ ảnh hưởng cho tất cả thế hệ thanh niên trí thức khác.

Trân trọng kính chào Ông Tổng Ủy Viên.

ĐẠI DIỆN MỘT SỐ GIÁO CHỨC 3 chữ ký

Thông Cáo Cúp Hơi Điện
ĐỂ TIẾT KIỆM BAN ĐÊM

Công ty Thủy Điện xin thông cáo để quý vị thân chủ rõ : vì đường dây cung cấp điện 230kv từ Dai bim bị trở ngại, nên bắt buộc lại phải áp dụng 1 chương trình cúp hơi điện để tiết kiệm vào ban ngày, cứ 3 ngày cúp một lần từ 18 giờ đến 22 giờ. Những thông cáo công cáo công bố trước đây, liên hệ tới những vụ cúp hơi điện đều bị hủy bỏ, và thay thế bằng thông cáo này.

Những ngày	Thứ Hai	20-9-65	Thứ Năm	23-9-65
	Chủ Nhật	26-9-65	Thứ Tư	29-9-65
	Thứ Bảy	2-10-62	Thứ Ba	5-10-65

Khu vực Nam Saigon

Miền ở giữa : Bến Bạch Đằng, Chương Dương, đường Pasteur, đại lộ Hàm Nghi, đường Công Lý, đại lộ Lê Lợi, đại lộ Nguyễn Huệ và bến Bạch Đằng, tất cả khu vực Khánh Hội, ở khoảng giữa bến Vân Đồn đường Nguyễn Khoái, bến Tôn thất Thuyết, đường Trịnh minh Thế và bến Vân Đồn.

Bao gồm các khu vực cắt hơi sau đây :
6522 6521 6141 6142 7312 7114 7109 7108 7111 7107 7106 7102 7112 7113 7101 7204 7205 7201 7206 7208 7207 6569 6519 6517 6518 6520 6516 6525 6524 6533 6532 6531 6538 6523.

Khu vực Bắc Saigon

Miền ở giữa : Công trường Kennedy, đường Nguyễn Du, Lê văn Duyệt, Hồng thập Tự, Nguyễn thượng Hiền, Lê văn Duyệt, ranh giới đê thành, kinh Avalanche, đường Nguyễn Thông, Yên Đổ, Trương minh Giảng, Hiền Vương, Công Lý, Phan đình Phùng, Đinh tiên Hoàng, đại lộ Thống Nhất và công trường Kennedy.

Bao gồm các khu vực cắt hơi sau đây :
6415 7505 7502 7501 6408 6409 7503 6431 6427 6101 6121 6181 6130 6131 6123 6126 6127 7504 6321 6325 6308 6129 6312 6315 6316 6311 6334 6333 6319 6303.

Khu vực Chợ Lớn

Miền ở giữa : Đại lộ Trần hưng Đạo, Cộng Hòa, Lý thái Tổ, Petrus Ký, đại lộ Hùng Vương, Hồng Bàng, đường Nguyễn Kim, Phạm hữu Chí, Thuận Kiều, Tổng đốc Phương, Khổng Tử, Sanh Hòa, bến Lê quang Liêm, bến Hàm Tử, đường Nguyễn Biểu và đại lộ Trần hưng Đạo.

Bao gồm các khu vực cắt hơi sau đây :
8211 8217 8224 8213 8214 8222 8220 8209 8215 8208 8307 8202 8204 8301 8207 8308 8009 8212 8311 8302 8313 8303 8305 8320 8316 8315 8317 8319 8118 8117 8218 8206 8223 8318 8408 8418 8402 8401 8405 8462 8409 8410 8404 8713 8304.

Các khu vực ở Gia Định, Phú Nhuận và các tỉnh

Miền ở giữa : Cầu Công Lý (Mac Mahon) đại lộ Cách Mạng, đường Nguyễn huỳnh Đức, Trương minh Ký, Thoại ngọc Hầu, đường Hoàng Diệu, Ngã Tư Bảy Hiền, đại lộ Võ Tánh, Nguyễn minh Chiểu, đại lộ Cách Mạng và cầu Công Lý.

Bao gồm các khu vực cắt hơi sau đây :
9062 9026 9027 9024 9023 9222 9019 9017 9016 9028 9040 9014 9012 9006 9009 9007 9008 9041 9021 9018 9005.

XIN LƯU Ý : Điện sẽ có lại không cần báo trước sau khi tạm cúp để tiết kiệm. Những số các khu vực kê trên đã ghi trên hóa đơn những nhà dùng điện.

SỐ BÁO ĐANG ĐƯỢC DƯ LUẬN TRÔNG CHỜ :
TÌNH THƯƠNG SỐ 21
đã phát hành trên toàn quốc

Trường THỜI-ĐẠI 341 *Tr. Minh Giảng*
MÙA THI 65 VỚI THÀNH QUẢ RỰC RỠ :
THĐNC đỗ : **68** — *TÚ TÀI I A, B đỗ :* **70**
16-9 *mở lớp mới, dạy từ đầu Chương trình :*
CHIỀU : ● 2 NHỊ A, B học lại (250đ.)
● 1 Luyện thi THĐNC đủ môn (200đ.)
TỐI : ● 1 NGŨ TỬ, 1 TỨ, 1 NHỊ A, B
● *Ghi tên học ngay kẻo hết chỗ*

HELP WANTED
For work in the provinces and Saigon : Qualified Vietnamese-English Interpreters and Translators, Agriculturists, Mechanics, Engineering Aides, Clerk-Typists and Secretaries.
Write P.O. Box B. 6 Saigon, stating qualifications and experiences.

9 giờ 15 sáng Chúa Nhựt 19-9-65 tại rạp QUỐC THANH
***Đại Nhạc Hội* SÓNG NHẠC**

Do PHÚC-LAI tổ chức — ANH LÂN phụ trách chương trình có mặt toàn thể nghệ sỹ danh ca thượng thặng tân nhạc V.N. : MINH HIẾU, PHƯƠNG DUNG, THANH TUYỀN, PHƯƠNG HOÀI TÂM, TUYẾT MAI, MỸ DUNG, ĐAN THANH, XUÂN DUNG nữ hoàng TWIST : TÙY PHƯỢNG, PHƯƠNG TÂM, 4 ban kích động nhạc : INTERNATIONAL, A.V.T., HUỲNH HOA, LES VAUTOURS cây vũ SEXY : XUÂN TRANG, ÁNH TUYẾT MOULIN-ROUGE và TÙY PHƯỢNG lần đầu tiên tình nguyện đóng vai trọng sư để bảo chứa cho sự tiết trinh của THẨM THUY HẰNG. PHÚC LAI vai tên sở khanh lưu manh trí thức đã cả gan tống tiền tân giai nhân sau khi động phòng hoa chúc... trong bi kịch thời đại 2 TRIỆU 1 ÔNG CHỒNG của HÀ LAI..

GIÁ VÉ : 75đ. 60đ. 50đ. 40đ. 25đ. *có bán trước tại rạp QUỐC THANH từ 8 giờ Sáng thứ Năm 16-9-65.*

SINH VIÊN DU HỌC
AIR FRANCE DÀNH QUYỀN LỢI CHO QUÍ BẠN...

Quí Bạn Sinh viên du học,

Chúng tôi rất hân hạnh tin cho Quí Bạn Sinh viên được phép xuất ngoại du học rõ chúng tôi sẵn sàng bổ túc các thủ tục xuất ngoại ấn hành vé máy bay, và nạp hồ sơ cho Viện Hối Đoái v.v...

Trong dịp này, chúng tôi dành cho Sinh viên một giảm giá 25o/o trên vé một lượt cũng như vé khứ hồi. Để được hưởng điều lợi này: Sinh viên chỉ cần xuất nạp cho chúng tôi một chứng chỉ học đường theo mẫu phát hiểu tại Công ty chúng tôi.

Ngoài ra, vé máy bay của Công ty Air France còn giúp Quí Bạn Sinh viên gởi được hành lý nặng bằng đường thủy từ Saigon đến Marseille với giá 16 Mỹ kim cho 100kg.

Trên những phản lực cơ Boeing Intercontinental hay C.D 8, mỗi tuần đi thẳng Paris, chúng tôi có ba chuyến bay : thứ Ba, thứ Năm và thứ 7.

Chúng tôi rất hân hạnh được tiếp Quí Bạn Sinh Viên du học để giải đáp các chi tiết phụ hầu tổ chức chu đáo cuộc xuất ngoại của Quí bạn được mỹ mãn như ý trên các chuyến bay thường lệ của chúng tôi.

AIR FRANCE
130 Đường Tự Do — Đ.T. 20.981
SAIGON

CHIỀU CHỦ NHẬT 19-9
nhớ mua cho được số tục bản
Chánh Đạo
CƠ QUAN TRANH ĐẤU CHO LẼ PHẢI VÀ CÔNG BẰNG
6 TRANG 2 Đồng → *Tràn Ngập* → *Tin Tức* → *Bài Vở*
Hoàn toàn đổi mới từ hình thức đến nội dung
1 Bản Đồ V. N.
● **Tài liệu, hình ảnh về các cuộc**
VẬN ĐỘNG HÒA-BÌNH CHO V. N.
★
CHIỀU THỨ HAI 20-9 VẪN **6** *TRANG*
1 Bản-Đồ Miền Nam VN
Đầy đủ các Tỉnh Cũ Mới, các thị-trấn quan trọng và các đường giao thông
Tài liệu : CÁC HOẠT ĐỘNG CỦA PHẬT GIÁO VN SAU NGÀY CÁCH MẠNG 1.11.63

PHÂN ƯU

Chúng tôi chân thành phân ưu cùng thân nhân
Ông Ủy Viên NGUYỄN TẤT ỨNG
PHẠM THÁI - NGUYỄN BẰNG
toàn thể quý vị nạn nhân
trong tai nạn máy bay ở Quảng Ngãi

Nhật báo CHÍNH-LUẬN

CÁO PHÓ

Bà VĨNH-CẦN
BẢO-THẬN
Cô MỸ-LINH

lấy làm đau đớn báo tin cùng thân bằng quyến thuộc hay Con, Em, Chị của chúng tôi :

Cô CÔNG-HUYỀN TÔN-NỮ ÁI-TRINH

Nữ Tiếp Viên phi hành Việt-Nam Hàng-Không đã từ nạn ngày 16-9-1965 tại Quảng Ngãi hưởng dương được 25 tuổi.

Lễ an táng sẽ khởi hành hồi 8 giờ sáng ngày 19-9-1965 từ Bệnh Viện Đồn Đất đến Nghĩa Trang Mạc đình Chi.

Cáo phó này thay thế thiệp tang.

PHÂN - ƯU

BAN GIÁM-ĐỐC VIỆT-NAM HÀNG-KHÔNG thành thật phân-ưu cùng tất cả gia đình hành-khách đã thất lộc trong tai nạn phi-cơ tại Quảng-Ngãi ngày 16-9-1965.

AI-TÍN

BAN GIÁM-ĐỐC VÀ TOÀN-THỂ NHÂN-VIÊN VIỆT-NAM HÀNG-KHÔNG rất lấy làm đau đớn báo tin :

— DƯƠNG-THIỆU-CƯỜNG,
Trưởng Phi-Cơ,
Không-Lực Huân-Chương Đệ Nhị hạng,
Phi dũng bội tinh.

— LƯU-ĐỨC-TRINH,
Phi công
Không-Lực Huân-Chương Đệ nhị hạng
Quân-Công Bội-Tinh
Phi-Dũng Bội-Tinh.

— Cô CÔNG-HUYỀN TÔN-NỮ-ÁI-TRINH,
tiếp-viên phi hành

đã từ nạn ngày 16-9-1965 tại QUẢNG-NGÃI trong lúc thừa hành công vụ.

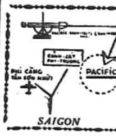

CẦN TUYỂN-DỤNG
— Thư ký đánh máy (Clerk Typists),
— Họa-viên (Draftsmen)
— Thông-dịch viên (Translators / Interpreters)
— Thư-ký Kế-toán(CostAccountingClerks).
Xin hỏi Ông BÙI-VĂN-TƯ
HãngPacific Architects and Engineers, Inc. (gần sân Golf Tân Sơn Nhứt) mỗi ngày từ 08 giờ đến 11 giờ sáng.

SINH ĐÔI...
cũng một khuôn mặt, nhưng khác nhau về ăn mặc và màu sắc

Perlon neige *màu trắng tuyết,*
Perlon *Chlorophyll màu xanh tươi,*
quyết tâm tô điểm và bảo vệ
NỤ CƯỜI

Viện Bào-Chế MERCK SHARP & DOHME Cấp học bổng về bệnh nghiệm dược-vật-học

Thời hạn học bổng về bệnh nghiệm dược vật học (Pharmacologie Clinique) có thể đến 2 năm học. Ứng viên phải có bằng Y Khoa Bác Sĩ, tuổi từ 30 đến 42, và ít nhất đã có một năm nội trú và hai năm giúp việc thường xuyên trong bệnh viện, — hay đã có ít nhất là 3 năm kinh nghiệm học về bệnh nghiệm học (Clinique), hoặc về khoa học căn bản (Sciences Fondamentales).

Ngoài tiền học phí, và vé máy bay khứ hồi sang Mỹ Quốc cho cả gia đình, ứng viên được mỗi tháng một số học bổng căn bản 1 400 mỹ kim, và hưởng phụ cấp gia đình hàng tháng là 100 kim cho vợ, và 50 mỹ kim cho con (không quá hai con).

Ứng viên cần phải đọc được và nói thạo Anh ngữ. Đơn, viết bằng Anh ngữ, cần phải gởi đến Viện Bào Chế Merck Sharp et Dohme (tại Mỹ Quốc) nhận được trước ngày 1 tháng 11 năm 1965.

Về điều kiện bổ túc và thể thức gởi đơn, xin hỏi chi tiết tại Ban Giám Đốc Viện Bào Chế OPV. 34 đại lộ Nguyễn Huệ Saigon, điện thoại 23.922.

CÁO - PHÓ

Ủy-Ban Hành-Pháp Trung-Ương đau đớn báo tin buồn :

Ông NGUYỄN - TẤT - ỨNG

Ủy-Viên Xây-Dựng Nông-Thôn đã thất lộc ngày 16-9-65 trong khi đi kinh-lý tại Quảng-Ngãi.

Tang lễ sẽ cử hành tại Bộ Xây-Dựng Nông-Thôn, 11-C Công-Trường Lam-Sơn ngày thứ bảy 18-9-65 hồi 08 giờ và an táng tại nghĩa-trang đường Mạc-đĩnh-Chi Saigon.

Ủy-Ban Hành-Pháp Trung-Ương

Chia buồn

Đau buồn được tin

Ông NGUYỄN-TẤT-ỨNG

Thiệt mạng ngày 16-9-65 vì tai nạn phi cơ tại Quảng Ngãi.

Xin thành thật chia buồn cùng bà Nguyễn-tất-Ứng và tang quyến, cầu nguyện cho hương hồn ông Nguyễn-tất-Ứng phiêu diêu miền cực lạc.

Ô.B. ĐẶNG-VĂN-SUNG

Cảm tạ

Chúng tôi chân thành cảm tạ quý Cha, quý Sư Huynh, quý Bà Phước, quý Hội Đoàn, quý vị cùng thân bằng quyến thuộc đã có lòng quý mến đến phân ưu, phúng điếu, dự lễ và đưa đám thân mẫu của chúng tôi là :

Cụ Bà PHẠM-VĂN-BÍNH
Nhũ danh :
ANNA LÊ-THỊ-HAI

đã tạ thế ngày 14-9-1965, đến nơi an nghỉ cuối cùng tại nghĩa địa đường Mạc đĩnh Chi ngày 17-9-65.

Trong lúc tang gia bối rối, có điều chi sơ xuất, kính xin quý vị vui lòng tha thứ.

— Ô. bà Bác sĩ Phạm văn Phán và các con.
— Cô Phạm thị Nghiêm
— Cô Phạm ánh Tuyết
— Ô. bà Bác sĩ Nguyễn trọng Quang và các con
— Ô. bà Nguyễn quang Lương và các con
— Bà Lê thị Xuyến chồng và con.

Cùng tang gia đồng bái tạ.

CÁO - PHÓ

Chúng tôi rất đau đớn báo tin buồn :

Ô. Nguyễn-Bằng

Bí thư Trưởng Bộ Xây Dựng Nông Thôn đã thất lộc ngày 16-9-65 hưởng thọ 34 tuổi.

Tang lễ sẽ cử hành tại Bộ Xây Dựng Nông thôn 11C Công Trường Lam Sơn ngày thứ bảy 18-9-65 hồi 8giờ và an táng tại nghĩa trang đường Mạc đĩnh Chi.

Dưỡng mẫu : Bà quả phụ Hà-vũ-Quỳnh
Cha mẹ vợ : Ông Bà Lê-văn-Khải
Anh : Hà-vũ-Lập vợ và con
Vợ : Bà quả phụ Nguyễn-Bằng
Con gái : Nguyễn-thị-Ngọc-Anh

Cáo phó này thay thế thiếp tang

Cảm Tạ

Chúng tôi xin chân thành cảm tạ quý vị thân bằng quyến thuộc, bà con xa gần đã đến giúp đỡ, hộ niệm, phân ưu, phúng điếu và tiễn đưa linh cửu của chồng, cha, cha vợ, ông nội, ông ngoại chúng tôi là :

Ông BÀNH-VĂN-HAI đã thất lộc ngày 12-9-1965 tại xã Đông hưng Tân, Gia Định, hưởng dương được 61 tuổi.

Trong lúc tang gia bối rối, có điều chi sơ xuất, xin quý vị lượng tình tha thứ.

Tang gia đồng kính tạ.

CÁO - PHÓ

Toàn thể các cấp chỉ-huy và nhân-viên quân-dân-chính Bộ Xây-Dựng Nông-Thôn rất đau đớn báo tin buồn :

Ô. NGUYỄN-TẤT-ỨNG
Ủy-Viên Xây-Dựng Nông-Thôn

Ông PHẠM - THÁI
Chánh-sự-vụ Sở Nghiên-Cứu Bộ Xây-Dựng Nông-Thôn.

Ông NGUYỄN-BẰNG
Bí-thư-Trưởng Bộ Xây-Dựng Nông-Thôn đã thất-lộc ngày 16-9-65.

Tang lễ sẽ cử hành tại Bộ Xây-Dựng Nông-Thôn 11-C Công-Trường Lam-Sơn ngày thứ bảy 18-9-65 hồi 8 giờ và an-táng tại Nghĩa-trang đường Mạc-Đĩnh-Chi Saigon.